

SERAMİK

Journal of Turkish Ceramics Federation
Eylül - Ekim / September - October 2005 / No.11
Ücretsizdir / Free of Charge

TÜRKİYE

ISSN 1304-6578

Seramikçiler
Dünya Mimarlık
Kongresi'nde

Ceramic Professional
at World Architecture
Convention

Seramiğin içinden
bir yaşam hikayesi
Tüzüm Kızılcan

A life story from within ceramics
Tüzüm Kızılcan

Roma'dan
Osmanlı'ya
Hamamlar

Baths from Rome
to Ottomans

Seramik Türkiye Dergisi'nin değerli okurları

Türkiye son aylarda yoğun günler, önemli aktiviteler içindeydi. Bunlardan Mayıs ayında Şampiyonlar Ligi Milan-Liverpool finaline, Temmuz ayında 22.Dünya Mimarlık Kongresi'ne, Ağustos sonrasında ise Formula 1 Yarışları'na İstanbul mükemmel ev sahipliği yaptı. İzmir'deki Universiade (23.Dünya Üniversite Yaz Spor Oyunları) tek kelimeyle kusursuzdu. Dünyada milyarlarca insanın izlediği ciddi organizasyonların, hem ülkemizin tanıtımı açısından hem de ticari anlamda yansımalarını mutlulukla izliyoruz.

Seramik sektörü olarak önumüzdeki 2006 yılında CTDA (Ceramic Tile Distributors Association - Seramik Kaplama Distribütörleri Derneği) üyelerinin Türkiye'nin davetini kabul edip gelmelerinin, Türkiye'nin AB'ye açılımı, ülke ve sektör tanıtımına kazandıracakları bizleri şimdiden sevindirdi. Yurtdışındaki fuarlarda, milyonlarca dolar harcayarak ülkemizi ve ürünlerimizi tanıtmak için büyük çaba gösteriyoruz. Neden? Çünkü seramik sektöründe harcadığımız emeği karşılığını almak istiyoruz. Bu uğurda seramikçinin yanında

olan Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri'ne verdikleri destekler için de teşekkürlerimizi iletmek istiyorum.

Ülkemizde böylesine olumlu gelişmeler, tanıtımlar ve kazançlar sürerken sektörün mevcut problemleri üzerine yenilerinin eklenmesi, sektör de haksız rekabet yaratılan Teşvik Kanunu'nun ardından özel endüstri bölgelerinin kurulması, var olan Haksız Rekabetti daha da artıracaktır. Bu sorunu çözecek tek merci olan Hükümetimizin, sesimize kulak vermesini istiyorum.

Türkiye'nin parlayan yıldızı seramik sektörü adına çok umutluyum. Yeter ki kenetlenelim ve en iyi ortaya koyup Hükümetimizin de yardımıyla dünyaya damgamızı vuralım.

Seramik Türkiye Dergisi her geçen sayıda daha büyük bir ivme kazanarak haber ve röportajlarıyla iddialı yayınlar arasına girmeyi başardı. Bu yolda bizleri destekleyen herkese, okurlarımızın ilgisine çok teşekkür ediyorum ve devamını diliyorum.

Dear readers of the Magazine Seramik Türkiye

They were busy days recently for Turkey with major events taking place. Turkey hosted the champions league final game between Milan-Liverpool in May, 22nd World Architecture Convention in July and Formula 1 Races in late August in a perfect manner. The Universiade (23rd World University Summer Games) in Izmir were unblemished. We are very happy to watch the reverberations of such major organizations viewed by billions of people all over the world in terms of both the promotion of our country and also commercially.

The gains to be brought by CTDA (Ceramic Tile Distributors Association) members' coming to Turkey, accepting Turkey's invitation in 2006 for Turkey's opening to EU and the promotion of the country and the industry has already made us happy as the ceramic industry. We are making major efforts to promote our country and our products, spending millions of dollars in overseas trade fairs. Why? Because we want to get the result of the effort we make. Here I would like to give my thanks to Central Anatolia Exporters Union which is always beside the ceramic industry for the support it provides.

Whilst such positive developments, promotions and gains are taking place in our country, addition of new ones on top of the present problems of the industry; establishment of special industrial zones after the Subsidies Act which creates unfair competition in the industry shall further enhance the already existing Unfair Competition. We want the Government, which is the only authority who can solve this problem, to hear our voice.

I am very hopeful on behalf of the ceramic industry, the shining star of Turkey. All we need is just coming together and make our mark on the world with the aid of our Government, presenting the best.

Ceramic Turkey Magazine achieved to become one of the contending publications with its news and interviews, gaining a greater acceleration with each issue. I am very grateful to everyone who supports us in this path and the interest of our readers, hoping that this will continue.

Adnan Polat

Seramik Federasyonu
Yönetim Kurulu Başkanı

Chairman, Board of Directors
Ceramics Federation

Fotoğraf / Photo: Tuğzum Kılcan

Seramik Fedasyonu Adına Sahibi
Publisher [for Ceramics Federation]
Adnan Polat

Genel Koordinatör
General Coordinator
Germiyan Saatçioğlu

Yayın Yönetmeni ve Yazı İşleri Müdürü
Editor in Chief and Managing Editor
Şerife Deniz Ulueren

Yayın Editörü ve Yayın Sekreteri
Editorial Secretary
Ebrar Gündoğdu

Sanat Editörleri
Art Editors
Yard. Doç. Candan Güngör
Öğretim Gör. H. Mutlu Başkaya Yağcı
Yard. Doç. Hüseyin Özcelik

Bilim Editörleri
Science Editors
Yard. Doç. Dr. Cengiz Kaya
Yard. Doç. Dr. Nilgün Kuşkonmaz

Arkeolog Editör
Archaeologist Editor
Nezih Başgelen

Yayın Kurulu
Editorial Board

Prof. Ömür Bakırer

Prof. Sevim Çizer

Arzu Uludağ

Aslıhan Kozluca

Ebru Uzluer

Erkan Topaloğlu

Ferruh Baran

Güner Çelikkurgan

Mehmet Aslan

Mehmet Eyyub Taner

Mustafa E. Ayaydın

Yapım Danışmanları

Production Consultants

Prof. Önder Küçükerman

Berna Erbilek

Doğan Hasol

Erol Arat

Eser ÇetintAŞ

Güven Cantürk

Mustafa Soyal

Redaktör
Redaktor

Saffet Düvençayır

Yayın Türü

Type of Publication

Yerel Süreli Yayın

Local Periodical

Yapım ve Grafik Tasarım

Production and Graphic Designer

Yusuf Gör

Yapım Hizmetleri

Production

YG Reklamevi

+90 212 347 43 90

Baskı ve Cilt

Printing and Binding

Apa Ofset

Ali Kaya Sokak No.7

4. Levent / İstanbul

+90 212 324 16 66

www.apaofset.com

Dağıtım

Distribution

Posthouse Lojistik Dağıtım Hizmetleri

+90 212 259 60 30- 259 60 33

İlan İndeksi / Advertiser Index

Serel	Ön kapak içi	Graniser	31
Vitrafix	3	Çanakkalar	33
Umpaş Seramik	5	Vitra	57
Toprak Seramik	15	Hittit Seramik	59
Duravit	17	Ece Banyo	71
Sacmi İmola	21	Kütahya	79
Termal	23	Turkish Ceramics	128
Bpb Gypsum	25	Kale Seramik	Arka kapak içi
Roca Kale	27	Ege Seramik	Arka kapak

Yazım Kuralları

Seramik malzemelerle ilgili [Cam, Cemento, Emaye dahil] orjinal araştırma, davetli makale, derleme, teknik rapor ve haber türündeki yazılar bilgisayarında yazılmış olarak PC Word belgesi formunda e-posta ile iletilmelidir, ayrıca kağıt okulu da Federasyon adresine gönderilmelidir. Mümkinse yazının inglizcesi nin de yazar tarafından yazılmış gerektirmektedir. Yazar, makalesinde yer alacak görseller 305 dpi çözünürlükte elektronik olarak tarayıp, CD de teslim etmelidir. Eğer bu mümkün değilse, mutlaka dia veya kart baskı (10x15) şeklinde göndermelidir. Yazılarda kullanılan sekil, semua grafikler "Word Belgesi" içine yapıştırılmamalı, her bir tek bir resim belgesi olarak CD ile gönderilmesi gerekmektedir. Kullanılan kaynaklar metin içinde numaralandırılmış, metin sonunda mutlaka toplamnalıdır.

Gönderilen yada istenilen her yazının kabul edildiğinden emin olmakla birlikte düzeltme istenmesinde Yayın Kurulu tam yetkilidir. "Santalts ve Bütünsel" başlığı altında değerlendirilecek makaleler mutlaka en az bir hukem tarafından değerlendirildikten sonra Yayın Kurulu'na incelenmektedir.

Dergideki yazılarından kaynak göstermek koşuluyla alıntı yapılabilir. Dergiye gönderilen yazılar yayınlanması yada yayınlanmasının yazarına iade edilmez. Özgün yada derleme yazılarındaki bilgiler ve görüşleri yazarın sorumluluğundadır. Ticari reklamlar firmaların sorumluluğundadır.

Yönetim Yeri / Address

Büyükdere Cad. No.85 Stad Han Kat.4 Mecidiyeköy / İstanbul / Turkey
Tel: +90 212 266 52 54 • Fax: +90 212 266 51 23
info@serfed.com www.serfed.com

Germiyan Saatçioğlu

Seramik Türkiye Dergisi Genel Koordinatörü ve Seramik Federasyonu Genel Sekreteri

General Coordinator, the magazine Ceramics Turkey and Secretary-General, the Ceramics Federation

germiyan@serfed.com

Değerli okurlarımız,

Seramik Sektörü ülke ekonomisine üretimden yüksek katkı sağlayan bir iş koludur. Ülkenin taş toprağı dediğimiz yüksek kaliteli seramik ham madde kaynaklarını işçilik ve enerji katkısıyla ve en yeni teknolojilerin yardımlarıyla dövizde dönüştürmektedir. Modern yaşam içerisinde ve dünya çapında talebi olan seramik karolar, seramik sağlık gereçleri, seramik mutfak, sofra ve süs eşyaları gibi mükemmel ürünler üretiyor.

Sektörü ülke çapında temsil eden ve bir sivil toplum kuruluşu olan Seramik Federasyonu olarak son aylarda bu sektörün bir açmaza girdiğini ayrıntılılarıyla ilgililere duyurmaya çalışıyoruz. Fakat bir türlü, satın alma yaptığız kamu kuruluşları ve Sayın Hükümetimiz sesimize kulak vermiyor.

Bu sektörün girdileri YTL. ile, ihracat gelirleri ise malumunuz döviz ile. DİE tarafından açıklanan enflasyon, enerjiye

yapılan zamları hesaba katmıyor. Doğalgaza ve elektriğe bir yılda yapılan zamlar enflasyonu dörde beşe katladı. Bu sektör enerjiyi yoğun olarak kullanıyor ve Avrupa'daki rakiplerine göre enerjiyi %20-40 daha pahalıya satın alıyor. Bir taraftan YTL'deki değer artışı, diğer taraftan kurlardaki düşüş sektörü kıskıç altına almış, boğuyor.

Zaten fabrika-demiryolu-liman bağlantılı nakliye yapamamanın sıkıntılardırı yaşıarken sektörün duyarlı olduğu bir başka girdide nakliyede, demiryolları birim fiyatta zam yapmadan, tarife değişiklikleri ile %100'e varan fiyat artışlarını bir günde yürürlüğe sokuyor.

Ihracat özendirici olmaktan çıktı, artık frenleyici olmaya başladı. Buna rağmen görülen ihracat artışı bu sektörün ülkesini ne kadar çok sevdığını gösteriyor. Umarız ilgililer ve yetkililer sesimize kulak verir de bu sevgi dinmez, artarak sonsuza kadar gider.

Dear readers,

Ceramic Industry is a line of business with major production contribution to the country's economy. It transforms the high quality ceramic raw material resources we call the stone and the earth of the country into foreign currency with the contribution of workmanship and energy and with the aid of the latest technologies. It manufactures excellent products like ceramic tiles, ceramic sanitaryware, ceramic kitchen, table and decorative ware, for which there is a demand in modern life and worldwide.

As Ceramics Federation, which is a non-governmental organization representing the industry countrywide; in recent months, we have been trying to let concerned parties to hear in detail that this sector is in a bind. But somehow, we cannot make our suppliers which are public agencies and our esteemed Government hear us.

As we all know, the inputs of this industry are in YTL and export revenue is in foreign currency. The inflation announced by State Statistics Institute does not allow for the increases in cost

of energy. The increases on natural gas and electricity in one year are four-fivefold of inflation. This industry consumes energy intensely and buys energy at a price 20-40 % higher than its competitors in Europe. On the one hand, the revaluation of YTL and on the other hand, the drop in exchange rates is clamping down on the industry, suffocating it.

In addition to the frustration of not being able to transport with factory-railway-port connections; in another input the industry is sensitive to, transportation, State Railway implements rate increases approaching 100 % just by tariff changes without increasing the unit price just in one day.

Exporting is far from being encouraging any more; it is acting as a brake. The increase in exports observed despite this is an indicator of how much this industry loves its country. We hope that concerned parties and authorities hear us so that this love does not cease but lasts until eternity, increasing continuously.

İçindekiler

Contents

10

Haberler
News
Seramikçiler Dünya Mimarlık Kongresi’nde
Ceramic Professional at World Architecture Convention

36

Portre
Portrait
"Türkiye seramik sektörü gerek üretim gereksiz ihracat performansı açısından dünya ölçüğünde önemli bir yere sahip"
"Turkey has a world scale significant position in terms of both the production and also export performance of the ceramic sector"
Ali Coşkun
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Minister Of Industry and Trade

12

Haberler
News
UIA Kongresi’nde Kale etkinlikleri
Kale Events at UIA Convention

42

Üyelerimiz
Members
Hitit Seramik’ten
kaliteli ürün ve üstün hizmet anlayışı
High quality products and superior service concept from Hitit Seramik

14

Haberler
News
UIA ödülleri Ege Seramik’ten
UIA awards from Ege Seramik

46

Sektörel Bakış
Sectoral Outlook
Fatih Kazancı:
"Hedefimiz, Özel Seramik Meslek Lisesi'ni kurmak"
"Our greatests objective is to found Special Ceramic Vocational High School."

16

Haberler / News

VitrA, mimarları İstanbul Modern’de buluşturdu

VitrA brings architects together at İstanbul Modern

18

Haberler / News

Toprak Seramik’te sadelik ve şıklık aynı karede

Plainness and elegance in the same frame at Toprak Seramik

22

Haberler / News

Çanakkale’den yeni konsept; **CREAVIT**
New concept from Çanakkale; CREAVIT

26

Haberler / News

Duravit’ten Utronic pisivar
Utronic urinal from Duravit

28

Haberler / News

Ege Seramik’ten banyolara değer katın koleksiyonlar
Collections adding value to bathrooms from Ege Seramik

30

Haberler / News

RocaKale’ye Çevre Kalite Belgesi
ISO 14001

Environmental Quality Certificate ISO 14001 for RocaKale

32

Haberler / News

Seramik karoda yeni ufuklar
Khalkedon Serisi

New Horizons in Ceramic Tile: Khalkedon Line

34

Haberler / News

Graniser yeni sezon ürünlerile doludizgin
Graniser gallops with new season products

84

Sanat
ArtSeramığın içinden
bir yaşam hikayesi**Tüzüm Kızılcık**A life story from
within ceramics
Tüzüm Kızılcık

52

İzlediklerimiz
Our Impressions**Türkiye'den
bir tasarım hareketi**
A design movement
from Turkey

76

Mekan
Space**Cumhuriyet'in simgesi
Ankara Palas**Ankara Palas, the
symbol of the Republic

54

İzlediklerimiz / Our Impressions

Camda sanatsal yansımalar
Artistic reflections on glass

55

İzlediklerimiz / Our Impressions

**II. Uluslararası Çağdaş Mozaik
Bienali'nde Türk seramikçiler**
Turkish ceramic artists at II International
Contemporary Mosaic Biennale

58

İzlediklerimiz / Our Impressions

Beytepe'de seramik pano
Ceramic panel in Beytepe

68

Aktüel / Aktuel

Pera Müzesi
Pera Museum

80

Tasarım / Design

Tasarım Hakkı ve Hak Arama Kültürü
Design Right and the Culture of
Claiming Rights

96

Sanat / Art

Günümüzde Torna Sanatı
Lathe Turned Pottery Craftsmanship Today

110

Hamamlar / Baths

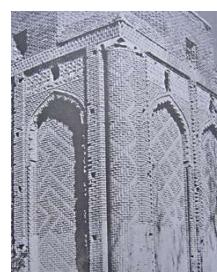
Roma'dan Osmanlı'ya Hamamlar
Baths from Rome to Ottomans

122

Bilim - Teknoloji / Science - Technology

**İndirgen Atmosferde
Sanatsal Araştırmalar**
Artistic Researchs in Reductive Atmosphere

60

Kent ve Yaşam
City and Life**Oktay Ekinci:**
"İstanbul, gerçek anlamda
dünyaca tanındı. Hatta
Türkiye de oyle..."
"İstanbul truly became
world known. In fact, so did
Turkey..."

92

Sanat
Art**Volkanik Tüp Bileşimi
Taşlarının**Seramik Sırınları
Sırınlarak Pısrılmesi
Firing Of Volcanic Tuff
Compound Stones Glazed
By Ceramic Glaze

72

Aktüel
Aktuel**Philippe Starck**
The guru of design:
Philippe Starck

102

Arkeoloji
Archaeology**Nemrut Dağı Zirvesindeki
Dünya Harikası
Kommagene Kralları
Antiochos I'n
Tapınak-Mezarı ve Anıtları**
World Wonder At The Top Of
Nemrut Mountain
Temple-Tomb And Monuments
Of Kommagene King Antiochos I

126

Ajanda / Agenda

OAİB
Orta Anadolu
İhracatçı Birlikleri

Ceramic
 Industry
 draws its new
 road map by
 Consensus

Seramik sektörü yeni yol harmasını Ortak Akıl ile çizdi

Seramik Sektörü'nün 80'e yakın temsilcisi 18-19 Haziran 2005 tarihleri arasında, Bolu Abant'ta gerçekleştirilen Arama Konferansı'nda bir araya geldi. Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından organize edilen ve seramik sektörünü temsil eden firmaların üst düzey yöneticileri ile Dış Ticaret Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve

Approximately 80 representatives of the Ceramic Industry came together at the search conference held in Abant, Bolu, June 18-19, 2005. This participated process, which was organized by the Secretariat General of Central Anatolian Exporters Union, which brought together the senior executives of firms representing the ceramic industry and the representatives of public agencies like Undersecretariat of Foreign Trade, Undersecretariat of Treasury,

Orman Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, TCDD Genel Müdürlüğü, BOTAŞ Genel Müdürlüğü gibi kamu kurumlarını, Seramik Federasyonu ve akademi dünyası temsilcilerini bir araya getiren bu katılımlı yöntem süreci sektöré büyük katkı olmuş kişilerin de destegini aldı.

Sektöre yönelik ilk Arama Konferansı bundan 9 yıl önce 1996 yılında gerçekleştirilmişti. Çalışmalar

sonucunda ortaya çıkan öneriler, daha sonra bir Karar Konferansı'nda önceliklendirilmiş, bu öncelikler ışığında sektörün ortak tanımı, dış satım koordinasyonu, bölgesel laboratuvar kurulması, hammadde şirketi kurulması konularında oluşturulan projeler, bir Diyalog Konferansı ile netleştirilmiş ve hayatı geçirilmiştir.

Undersecretariat of Customs, Ministry of Industry and Trade, Ministry of Environment and Forestry, Undersecretariat of Maritimes, General Directorate of Republic of Turkey State Railways, General Directorate of BOTAŞ and Ceramic Federation and academia also took the support of individuals who have made major contributions to the industry.

The first Search Conference oriented

to the industry was held 9 years ago in 1996. Proposals emerging at the end of studies were later prioritized at a decision conference and in light of such proposals, the projects created relating to joint promotion of the industry, export coordination, establishment of regional laboratories and establishment of a raw material company were clarified and implemented at a dialogue conference.

Haziran ayında gerçekleştirilen çalışmada, önmüzdeki on yıl içinde; yöngörü (vizyon) olarak dünya ölçüğünde imaj açısından aranan olmak, pazar payını artırmak ve satış miktarını artırmaya yönelik hedefler ön plana çıktı. Hedeflerini kaplamada dünyada ilk 5 ve Avrupa'da ikinci olmak olarak belirleyen iddia sahipleri, önceliklerini vitrifiyede, dünyada 3. ve Avrupa'da ise liderliklerini korumak olarak belirlediler.

Çalışmanın sonunda öncelikli olarak gerçekleştirilmek üzere seçilen projeler

In the event held in June, objectives seeking to become sought world wide image-wise in terms of vision, to increase market share and sales volume in the next ten years came to the forefront. The premise holders who set their targets as going in the top five in the world and ranking second in Europe gave priority to becoming third in the world and to maintain their leadership in Europe in vitreousware.

The projects selected to be undertaken with priority at the end of the event may be set out as follows:

ise aşağıdaki şekilde sıralanabilir: Hedef Pazarlarda Uygulanan Tarife ve Tarife Dışı Engellerin Tespiti ve Ortadan Kaldırılması, UNICERA Fuarı'nın Uluslararası Niteliğe Kavuşturulması, İnsan Kaynakları Planlaması ve Eğitimi, Stratejik Araştırma, Planlama ve İstihbarat, Uluslararası Pazarlama Eğitimi, Liman Demiryolları Ulaşım Geliştirme, İstanbul Kullanılmayan Makineler Borsası (İKMB), Türk Seramik İmajının Yükseltilmesi, Türk Seramik Ticaret Merkezleri, AR-GE Finans Olanakları, Euro-Palet, Nakliye-İşbirliği

Detection and elimination of Tariff and Non-Tariff Obstructions Enforced in Target Markets, Making UNICERA Fair international, Human Resources Planning and Training, Strategic Research, Planning and Intelligence, International Marketing Education, Harbor Railways Transportation Development, Istanbul Unusable Machines Exchange, Raising the Image of Turkish Ceramics, Turkish Ceramic Trade Centers, R&D Finance Facilities, Euro-Palet, Transportation-Collaboration, Raw Material Resources

Hammadde Kaynakları Gelişimi, Diğer Sektörlerle İşbirliği Çalışma Grubu, Seramik Tasarım Enstitüsü, Seramik Makine ve Yan Sanayii Geliştirme.

Ortaya çıkan bu işbirliği projelerinin, Ekim ayında düzenlenecek bir Diyalog Konferansı'nda detaylandırılması ve sonrasında hayatı geçirilmesi planlanıyor. Böylece seramik sektörüne yönelik tüm iddia sahiplerini kapsayan bu katılımlı çalışmanın takibiyle sektörde ilişkin net bir yol haritası çıkarılması amaçlanıyor.

Development, Work Group on Collaboration with other Sectors, Ceramics Design Institute, Ceramic Machinery and Side Industry Development.

It is planned that these emerging collaboration projects are detailed at a dialogue conference to be organized in October and launched subsequently. It is targeted to draw a clear road map for the industry by following-up this participated event which involved all premise holders oriented to the ceramic industry.

Ceramic Professional at World
Architecture Convention

Seramikçiler Dünya Mimarlık Kongresi'nde

TMMOB Mimarlar Odası'nın ev sahipliğini yaptığı Dünya Mimarlık Kongresi'nin 22. si 3-7 Temmuz 2005 tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirildi. Dünya kentlerinin kültürel ve ekonomik boyutları ile tartışılması için mimarlar ve mimarların yakın işbirliği yaptığı planlama, tasarım, mühendislik meslekleri, toplum ve çevre bilimlerinden ilgili kişilerin, kurumların, öğrencilerin yerli ve yabancı basın mensuplarının katıldığı kongreye 128 ülkeden 8 bini kayıtlı olmak üzere toplam 10 bin konuk katıldı. Ev sahibi Türkiye %30 oranında

katılımla kongreye büyük ilgi gösterdi. Dünyanın en ünlü mimarlarını buluşturan kongre, ünlü konuşmacılar konusunda rekor kırdı. İlk kez bir kongrede bu kadar ünlü mimarın bir arada katılımı gözleendi. Bu ünlü mimarlar arasında; Zaha Hadid-UK, Rem Koolhas-Hollanda, Tadao Ando-Japonya, Massimiliano Fuksas-İtalya, Shigeru Ban-Japonya, Charles Correa-Hindistan, Sumet Jumsai-Tayland, Kengo Kuma-Japonya, Fumihiko Maki-Japonya, Glenn Murcutt-Australya, Mikhail Piotrovsky-Rusya, Joseph Rykwert-USA, Robert Venturi-USA, Ken Yeang-Malezya gibi isimler vardı.

The 22nd World Architecture Convention hosted by TMMOB Chamber of Architects was held July 3-7, 2005 in Istanbul Lütfi Kırdar International Convention and Exhibition Palace. A total of 10,000 guests, 8,000 of which were registered, from 128 countries attended the Convention where architects and individuals from planning, design, engineering professions and social and environmental sciences, agencies, students and local and international members of media participated in for discussion of world cities in terms of culture and economics. Host Turkey displayed great interest in the Convention with its 30 % participation.

The convention, which brought together the most famous architects in the world, broke a record in respect of famous speakers. Joint participation of so many renowned architects was observed for the first time in a convention. Among these famed architects were Zaha Hadid-UK, Rem Koolhas-Holland, Tadao Ando-Japan, Massimiliano Fuksas-Italy, Shigeru Ban-Japan, Charles Correa-India, Sumet Jumsai-Thailand, Kengo Kuma-Japan, Fumihiko Maki-Japan, Glenn Murcutt-Australia, Mikhail Piotrovsky-Russia, Joseph Rykwert-USA, Robert Venturi-USA, Ken Yeang-Malaysia.

“Kentler: Mimarlıkların Pazar Yeri” temalı kongreye 30 kadar ana konuşmacı katılırken paneller, forumlar, tartışma ve çalıştaylar, sempozyumlar, kongreye paralel olarak müze ve galerilerde sürdürulen 130 kadar sergi kongre boyunca ziyaretçilerle buluştu. Yedi yüz üzerinde rekor sayıda bildirinin sunulduğu kongrede bir başka rekord da yapılan öğrenci yarışmasında dünyanın çeşitli ülkelerinden 2000 başvuru ile yaşandı.

1948 yılından bu yana üç yılda bir düzenlenen, dünyanın en büyük organizasyonu olarak kabul edilen Mimarlık Kongresi'ne Türk Seramik Sektorü büyük destek verdi. Kale Grubu'nun ana sponsor, Vitra'nın ise ortak sponsor olduğu kongreye, Seramik Tanıtım Komitesi de katılım gerçekleştirdi. Lütfi Kırdar Rumeli Salonu'nda bulunan, 180 m² genişliğindeki standı Seramik Tanıtım Komitesi ve Mimarlar Odası birlikte paylaştı. Seramik Tanıtım Komitesi'nin standında, Seramik Türkiye Dergisi, Seramiğin Tarihi adlı İngilizce kitap ve aynı kitabından CD'si, Seramiğin Alfabesi kitapçıkları, çanta ve seramik anahtarlık dağıtıldı.

Aynı kongre kapsamında 4-5 Temmuz 2005 tarihlerinde İTÜ Taşkısla Binası'nda düzenlenen “Anadolu'da Malzeme ve Mimarlık Sempozyumu” Seramik Federasyonu ve Timder ana sponsor olurken Ege Seramik ve Tekmar ortak sponsor oldu. İki gün boyunca devam eden sempozyumun ilk günü “Çağlar Boyunca Anadolu'da Malzeme ve Uygarlık” ikinci günü “Çağlar Boyunca Mimarlık ve Malzeme İlişkilerinin Tematik İrdelemesi” ve “Çağlar Boyunca Malzeme ve Mimarlık Üzerine 3 Değerlendirme” adlı oturumlar yapıldı. Dünya Mimarlık Kongresi Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda binlerce kongre katılımcısı ve basının huzurunda açıklanan İstanbul Deklarasyonu ve Arkeoloji Müzesi'ndeki “Veda Yemeği” ile 7 Temmuz 2005 tarihinde sona erdi. Kongre Başkanı Süha ÖZKAN yetkilerini bir sonraki UIA Kongresi'nin ev sahibi Torino kenti Belediye Başkanı Yardımcısı'na devretti.

UIA Genel Kurulu da 8-10 Temmuz 2005 tarihleri arasında kongrenin sonrasında ev sahibi kent olan İstanbul'da yapıldı.

About 30 principal speakers attended the Convention with the theme “Cities: Marketplace of Architecture” and panels, forums, discussions and workshops, symposiums and 130 shows held at museums and art galleries in conjunction with the Convention met with the guests through the Convention. At the convention, where a record over seven hundred papers were presented; yet another record was achieved, thanks to 2,000 applications from different countries of the world in the held student competition.

Turkish ceramic industry gave major support to the Architecture Convention held every three years since 1948, recognized as the world's most important organization in this field. Ceramic Promotion Committee also participated in the Convention where Kale Group was a main sponsor and Vitra was a co-sponsor. Ceramic Promotion Committee and Chamber of Architects shared the 180 m² stand in Lütfi Kırdar Rumeli Hall. Ceramic Turkey Magazin, the English language book called History of Ceramic and the CD of the same book, ABCs of Ceramic booklets, handbags and ceramic key chains were handed out at Ceramic Promotion Committee's stand.

As Ceramic Federation and Timder were principal sponsors for “Material and Architecture in Anatolia Symposium” held in ITÜ Taskısla Building on July 4-5, 2005 as part of the Convention, Ege Seramik and Tekmar co-sponsored the event. The first day of the symposium which lasted two days was the scene of a session on “Materials and Civilization in Anatolia through Ages” and the second day featured sessions on “Thematic Analysis of Material & Architecture through Ages” And “3 Evaluations on Material & Architecture through Ages”. World Architecture Convention came to a close at Lütfi Kırdar Convention and Exhibition Palace on July 7, 2005 with the Istanbul Declaration announced at the presence of thousands of convention participants and the media and the “Farewell Dinner” in Archeology Museum. Convention Chairman Süha ÖZKAN handed over his powers to the Deputy Mayor of Torino, the host of the next UIA Convention.

UIA General Meeting was also held on July 8-10, 2005 in the host city Istanbul following the Convention.

Çanakkale Seramik
Kalebodur
KALEKİM

Kale Events at UIA Convention

UIA Kongresi’nde Kale etkinlikleri

Kale Grubu, UIA 2005 İstanbul XXII. Dünya Mimarlık Kongresi’nde pek çok etkinlik gerçekleştirdi. Kale Grubu tarafından düzenlenen UIA 2005 İstanbul XXII. Dünya Mimarlık Kongresi’nin açılış partisi, 1500 yıllık tarihi bir mekan olan Yedikule Zindanları içinde yapıldı. TC Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in uydu bağlantısı ile katıldığı açılış seremonisine, Başkan Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın yanı sıra yedi bin mimar katıldı. Kale Grubu Şirketleri İcra Kurulu Başkanı Zeynep Bodur Okyay Açılmış Seremonisi’nde bir konuşma yaparak, kongrenin ana sponsoru olarak mimarlara seslendi. Kale Grubu tarafından organize edilen, "Renklerde Yansımalar" isimli

bir performans sergilendi. Yansımalar Grubu ile birlikte çeşitli alanlarda uzmanlaşmış sanatçılardır, Anadolu topraklarında geçmişten günümüze müzikal mirasın neyden caza kadar uzanan bir yelpazede sunulduğu bir konserdi bu.

Kale Grubu 4-7 Temmuz tarihleri arasında Hilton Convention Centre'da düzenlenen Uluslararası Yapı ve Mimarlık Fuarı'nda yer aldı. Dünyada ilk kez Kaleseramik tarafından üretilen ve seramik sektöründe "devrim" niteliği taşıyan 1000x3000x3 mm boyutundaki Kale Sinterflex seramiğin kullanıldığı Kale Grubu Standı, 2004 yılında Ağa Han Mimarlık Ödülü'nü alan Mimar Han Tümertekin tarafından tasarlandı.

Kale Group undertook numerous events in UIA XXII World Architectural Convention. The opening event of UIA XXII World Architectural Convention organized by Kale Group was held inside Yedikule Dungeons, a historical site of 1500 years. Alongside of Prime Minister Recep Tayyip Erdoğan and Istanbul Mayor Kadir Topbaş, seven thousand architects attended the gala ceremony; Republic of Turkey President Ahmet Necdet Sezer joined by satellite connection. Kale Group of Companies Chairman of Executive Board, Zeynep Bodur Okyay, in her speech at the gala ceremony addressed architects, as the main sponsor of the convention. A performance called "Reflections on Colors" organized by Kale Group was displayed. This was a concert where Group Yansımalar and performers specialized in various fields presented the musical heritage from past to present of Anatolian lands in a spectrum extending from ney to jazz.

Kale Group participated in the International Building and Architecture Fair held at Hilton Convention Center July 4-7. The Kale Group Stand, where the Kale Sinterflex tile of 1000x3000x3 mm produced by Kaleseramik for the first time in the world, which is recognized as a revolution in the ceramic industry, was designed by architects Han Tümertekin who received the Ağa Han Architecture Award in 2004.

VIP mimarlar için Kale Archilounge mekanı

Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nin bahçesinde yer alan Kale Archilounge mekanı, mimarların yoğun kongre ortamından biraz uzaklaşarak soluk aldığı, boğaz manzarası eşliğinde bir şeyler yiyebildiği, gazetesini okuyup, internete girebildiği rahat bir mekan oldu.

Kale Archilounge mekanına gelen mimarlar, Kale Grubu Şirketleri Yönetim Kurulları Başkanı ve Kurucu Murahhas Azası İbrahim Bodur ve İcra Kurulları Başkanı Zeynep Bodur Okyay tarafından karşılandı. UIA Başkanı Jaime Lerner, Zaha Hadid, Charles Correa, Massimiliano Fuksas, Robert Venturi, Denis Scott Brown, Tadao Ando, Odile Decq gibi dünyanın ünlü mimarları Kale Grubu'nun Archilounge'na gelen yabancı mimarlar arasındaydı.

Mimarlar Komitesi Başkanı Süha Özkan ve Mimarlar Odası Başkanı Oktay Ekinci de konuklarını Kale Archilounge'da ağırladılar. Ayrıca İstanbul Belediye Başkanı Mimar Dr. Kadir Topbaş da Kale Archilounge'u ziyaret etti.

Kale Archilounge for VIP architects

Kale Archilounge, on the grounds of Lütfi Kırdar Convention Center, offers a relaxing environment where architects took a breath removed from the busy convention platform, where they could eat and have beverages accompanied by the scene of Bosphorus and where they could read their newspapers and connect to the Internet.

Architects visiting Kale Archilounge were met by İbrahim Bodur, Chairman of Board of Directors of and Founding Managing Director and Zeynep Bodur Okyay, Chairman of Executive Boards of Kale Group of Companies. World famous architects like UIA President Jaime Lerner, Zaha Hadid, Charles Correa, Massimiliano Fuksas, Robert Venturi, Denis Scott Brown, Tadao Ando and Odile Decq were among foreign architects who visited Kale Group's Archilounge

Architects Committee Chairman Süha Ozkan and Chairman of Chamber of Architects, Oktay Ekinci, also played host to their guests in Kale Archilounge. Istanbul Mayor Architect Kadir Topbaş, Ph.D. was among those visiting Kale Archilounge as well.

UIA ödülleri Ege Seramik'ten

UIA awards from
Ege Seramik

EGE SERAMİK

Uluslararası Mimarlar Birliği'nin 1-10 Temmuz 2005 tarihlerinde İstanbul'da organize ettiği 22. Dünya Mimarlık Kongresi, bir çok ilki gerçekleştirdi.

Bu kongre kapsamında organize edilen EKSTREM temali Uluslararası Yarışmaya, 1200 mimarlık öğrencisi projeleri ile katıldı.

Yarışma sonucunda, 6 Temmuz 2005 tarihinde yapılan ödül töreninde, UIA tarafından verilen ödüllerin yanı sıra, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Eyüp Muhcu tarafından tüm ödül sahiplerine Ege Seramik tarafından hazırlanan Zeugma Çingenesi temali Seramik Plaket verildi.

22nd World Architecture Convention organized by International Architects Association July 1-10, 2005 achieved many firsts.

1,200 students of architecture participated in the International Competition with the theme EKSTREM organized as part of this convention.

At the conclusion of the competition; at the awards ceremony held on July 6, 2005, in addition to awards given by UIA, all award winners were given a ceramic plaque prepared by Ege Seramik with the theme Zeugma Gypsy by Eyüp Muhcu, President of Istanbul Büyükkent Branch of Chamber of Architects.

VitrA brings architects together at İstanbul Modern

İstanbul'da düzenlenen "XXII. Dünya Mimarlık Kongresi"ne destek veren Eczacıbaşı VitrA, kongreye katılan mimarları İstanbul Modern'de ağırladı. Davetiler önce İstanbul Modern Sanat Müzesi'ni gezdi, ardından müze bahçesindeki kokteyle katıldı. Kalabalık bir grupta sahne alan ve geceye VitrA'nın "banyo kültürü" adlı reklam filmi için hazırladığı parçayı seslendirerek başlayan Burhan Öçal, mimarlara hoş bir gece yaşattı.

Gecede bir konuşma yapan Bülent Eczacıbaşı; "İstanbul gibi önemli bir kentin tarihi ve doğal yapısının bir araya getirildiği projeler gerçekleştiriyoruz. UIA Başkanı Jaime Lerner'in da açılış konuşmasında hatırlattığı gibi, aslında 'daha iyi bir yaşam alanı yaratmak için' çalışıyoruz" dedi.

Endüstriyel tasarımcı Ross Lovegrove da, VitrA için gerçekleştirdiği çalışmalarдан örneklerle yer verdiği bir bildiri sundu.

Eczacıbaşı VitrA, a supporter of "XXII World Architecture Convention" organized in İstanbul, hosted the architects participated in the convention at İstanbul Modern. The guests first took a tour of İstanbul Modern Art Museum and attended the cocktail party in the museum gardens. Burhan Öçal, who performed with a large group, who started the night with the song prepared by VitrA for its promotional film titled "bathroom culture", helped the architects to have a good time.

Speaking at the event; Bülent Eczacıbaşı said " We undertake projects where the historical and natural structure of a significant city like İstanbul are brought together. As UIA President Jaime Lerner reminded us in his opening speech, in fact, we are trying 'to create a better living space' ."

Industrial designer Ross Lovegrove presented a paper which included specimens from his works he undertook for VitrA.

VitrA, mimarları İstanbul Modern'de buluşturdu

Plainness and elegance in the same frame at Toprak Seramik

Tuana

Toprak Seramik banyo takımları portföyüne yepyeni bir seri ekledi. Tuana banyo takımı zarif hatları, sık dizaynı ve alternatif lavabo ölçüleriyile farklı bir seri. Tuana'nın farklı kullanım alanları için 65, 60, 50 ve 45 cm. ebatlarında üretilen, hem kolon ayakla hem de asma ayakla kullanıma uygun olan lavabolarının yanı sıra 100 cm. ebabında dolap veya set üzeri kullanıma uygun olarak tasarlanan konsollu lavabosu da 2005 yılının özel sürprizi. Tuana lavaboları banyonuzda duvara sıfır rezervuarlı Tuana Klozetle kullanabileceğiniz gibi, mekânınızı biraz daha ferahlatmak için asma klozet alternatifini de değerlendirebilirsiniz.

Toprak Seramik'te sadeliğin ve şıklık aynı karedede

Tuana

Tuana

Toprak Seramik added a brand new line to its bathroom sets portfolio. Tuana bathroom set is a different line with its slender lines, elegant design and alternative basin sizes. Alongside of basins produced in sizes 65, 60, 50 and 45 cm. for different spaces of application, fit to be used either by column pedestal or by suspended pedestal, Tuana's console basin which may be used on top of 100 cm. cabinets or counters is the special surprise element for year 2005. You may use Tuana basins together with Tuana toilet bowl with wall mounted tank or you may check the suspended bowl option to gain a little bit more space.

Linea

Toprak Seramik yeni sezonunda 25x33 ebatlarındaki Linea ile banyolarınızda farklı dünyalar yaratıyor. Seri mavi, açık mavi, pembe, açık pembe, turkuaz, pergamon, koyu bej, bej ve beyaz gibi birçok renk alternatifini bünyesinde barındırıyor. Linea serisi 6x25 cm. ebadındaki Mirage bordür ve 25x33 cm. Mirage tek dekorun yanı sıra, 5x33 cm. ebadında pastel tonlarda oluşturulan Atlantis bordürüyle ve 25x25 cm. ebadında yer karollarıyla tüketicinin beğenisine sunuluyor.

Linea

Toprak Seramik creates different worlds in your bathrooms with Linea of size 25x33, in its new season. The Line features numerous color choices like blue, light blue, pink, light pink, turquoise, pergamon, dark beige, beige and white. Linea Line is offered to the consumers to be appreciated with its Atlantis border lines created in pastel shades in size 5x33 cm. and floor tiles of 25x33 cm. alongside of Mirage border tiles of 6x25 cm. and Mirage single décor of 25x33 cm.

Variant

Variant

Banyonuzdaki tüm köşeleri değerlendirebileceğiniz yepyeni, dekoratif, aykırı bir lavabo Klozet takımı; Variant...

Variant takım düz duvarda kullanılıldığı gibi hem klozeti hem de lavabosyla köşelere de uyum sağlayan yeni tasarımla banyonun her noktasına yerleştirilebiliyor. Adını da bu özelliğinden alan takım, mekanı keskin hattlarından uzaklaştırıp size banyolarınızı rahatça dekore etme imkanı sunuyor.

Variant

A brand new decorative marginal basin toilet bowl set with which you can make use of all corners in your bathroom; Variant...

Variant may be used on straight walls or may be placed at any point in the bathroom with its new design conforming to corners as well, both with its toilet bowl and also its basin. The set named after this feature allows you to remove the space from its sharp lines and decorate your bathrooms as you please.

Kınık'ta Çömlek Şenliği

Pot festival in Kınık

120 yıldır geçimini çömlekçilikten sağlayan Bilecik'in Pazaryeri İlçesi'ne bağlı Kınık Köyü, ilk çömlek şenliğini Temmuz ayında gerçekleştirdi. Tüm köyün iştirak ettiği şenliğe birçok farklı şehirden de katılım gerçekleşti.

Pazaryeri Kaymakamı Ersen Arslan'ın yaptığı incelemeler sonunda Kınık Köyü'nde yapılan el sanatları konusunda tanıtım eksikliği olduğu noktasından hareketle, bu sanatın daha geniş kitleler tarafından bilinir hale getirilmesi için çalışmalara başlandı. Önce köyde faal durumda olan atölyeleri gezen Arslan, yapmayı düşündüklerinin henüz çok azını gerçekleştirdiklerini, ileriki yıllarda bu sanatı Bulgaristan'dan köye getiren Şakir Türk adına çömlekçiliğin geçmişinin sergilendiği bir "Müze Ev" yapımının planlandığını söyledi. Seneye gerçekleştirilecek etkinliklerde, üniversitelerin ve sivil toplum kuruluşlarının daha yoğun ve etkin katılımlarını beklediklerini, Kınık ve Çömlekçilik için her türlü çalışmanın destekçisi olduklarını ifade etti.

The village of Kınık of district of Pazaryeri of Bilecik, which has made a living on pottery for 120 years, held its first pot festival in July. People from many different cities attended the event participated by the whole village.

On the notion that there was lack of promotion of handicraft made in the village of Kınık as a result of the examinations made by Pazaryeri District Governor Ersen Arslan, efforts were initiated to make this craft better known by masses. Arslan, who first toured the active workshops in the village, said that this was only a small part of what they were planning to do and that they were planning to build a "Museum Home" where the history of pottery will be displayed in future years in the name of Şakir Türk who carried this craft from Bulgaria to the village. Arslan said they expected a larger and more effective participation from universities and NGOs in the events to be held next year and he was the supporter of any endeavors for Kınık and Pottery.

New concept from Çanakkçilar; CREATIT

Çanakkçilar'dan yeni konsept; CREAVIT

Banyonuzda geçirdiğiniz zaman ne kadar?

Yapılan bir araştırmaya göre hayatımızın günde 1 saatini yılda 14 gününü ve ömür boyu ortalama 3 yılını geçirdiğimiz banyolarda yılların deneyimi daha da fazla önem kazanıyor...

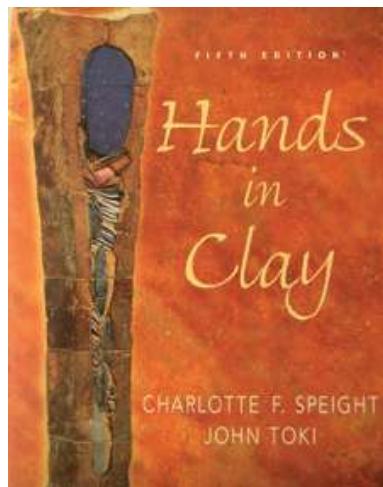
Vitrifiye ve bano mobilyalarında çeyrek asırlık deneyimi ile bilinen Çanakkçilar, yepyeni concepti Creavit'i banyosuna değer verenlerin beğenisine sunuyor. Creavit, kalite ve estetiği uyumla birleştirirken banyosunda konfora önem verenler için pek çok seçeneğe sahip. Her zevke hitap eden Creavit, modelleri ile Minimal çizgilerle maksimum güzellik sunuyor.

How much time do you spend in your bathroom?

Experience over the years is gaining more importance in bathrooms where we spend one hour a day, 14 days a year and on the average 3 years of our lives, according to a conducted study...

Çanakkçilar, known for its quarter century long experience in vitreousware and bathroom furniture, offers its brand new concept Creavit to be appreciated by those valuing their bathrooms. Creavit has plenty of options for those committed to comfort in their bathrooms as it merges quality and aesthetics in harmony. Creavit, addressing each and every taste, offers maximum beauty in minimal lines with its models.

Bingül Başarır in
HANDS IN CLAY

Bingül Başarır HANDS IN CLAY'da

Uluslararası Seramik Akademisi üyesi olan seramik sanatçısı Bingül Başarır başarılarına bir yenisini ekledi. Sanatçı ABD'de seramik sanatı alanında bugüne kadar yayınlanan en önemli kitaplardan biri olan HANDS IN CLAY adlı kitapta yer aldı. Dünden bugüne seramik sanatının tarihini, teknik ve sanatsal gelişimiyle anlatan, seramik ve heykel öğrencileri ve sanatçıları için bir kaynak kitabı olarak hazırlanan kitapta sanatçının seramik mihrap çalışmasına yer verildi.

Beşinci baskısı yapılan, Charlotte F.Speight ve John Toki tarafından hazırlanmış olan bu kitabın "Mimaride Seramik" bölümünde kendisi için iki sayfa ayrılan Bingül Başarır'ın seramik panoları tanıtıldı.

Seramik sanatının uygulama anlamında en zor bölümü olan mimaride seramik, bahçe seramiği ve anitsal seramikle ilgiliğini ve bu alandaki başarılarının dünya medyasında yer almasının kendisini çok mutlu ettiğini belirten sanatçı, yakında Avustralya, ABD ve Çin'de yayına hazırlanan kitaplarda da yer alacağını söyledi.

Ceramic fine artist Bingül Başarır, a member of International Ceramic Academy, added yet another one to her achievements. The artist was noted in the book HANDS IN CLAY, one of the most important books published so far in the art of ceramics in USA. The book, explaining the history of ceramic art with its technical and artistic development, prepared as a sourcebook for ceramic and sculpting students and fine artists, featured the ceramic altar work of the artist.

In the section "Ceramic in Architecture" of this book prepared by Charlotte F.Speight and John Toki, the fifth edition of which is published, two pages were allocated to ceramic panels of Bingül Başarır.

The artist, who said that she was interested in ceramic in architecture, garden ceramic and monumental ceramic, the hardest areas of the art of ceramic in terms of application, added that she was very happy that her achievements in this field were mentioned in the world media and also stated that she would also be covered in the books prepared for publication in Australia, USA and China.

Duravit'ten Utronic pisuarı

Utronic urinal from Duravit

Banyo üreticisi Duravit'in sunduğu Utronic pisuarı şimdi şehir elektriği ile çalışıyor. Hijyenik, bakımı ve kullanımı kolay Utronic, Duravit tarafından özel olarak geliştirilen elektronik kontrol ünitesi sayesinde her kullanımından sonra basınçlı su ile temizleniyor. Elektronik kontrol ünitesi, hijyenik olarak sızdırılmaz şekilde kapalı seramik çanağın altına yerleştiriliyor. Sorunsuz yerinde hazırlığı sağlamak üzere, gizli priz de dahil olmak üzere şehir elektriği birimi, önceden ve ayrı olarak sipariş edilebilmektedir.

Utronic akıllıdır. Son kullanımdan 12 saat sonra bir otomatik temizleme gerçekleştirir. Utronic'in ince ve kullanışlı boyutları (635 mm x 345 mm x 315 mm Yükseklik/Genişlik/Derinlik) ve mimari tasarımdan bağımsız, zarif tarzı, Utronic'i otoyol servis istasyonlarından tren istasyonlarına ve otellere kadar, akla gelebilecek bütün tuvalet tesisleri için ideal çözüm haline getirmektedir.

DURAVIT
LIVING BATHROOMS

The Utronic urinal offered by bathroom producer Duravit now runs on city power. Hygienic Utronic, easy to maintain and use, is cleaned with pressurized water after each use, thanks to its electronic control unit developed specifically by Duravit. The electronic control unit is placed under the hygienically sealed ceramic bowl. The city power unit, including the concealed outlet, may be ordered in advance and separately to allow

problem free site preparation.

Utronic is smart. It cleans automatically 12 hours after the last use. Utronic's slim and useful dimensions (635 mm* 345 mm* 315 mm Height/Width/Length) and elegant style independent of architectural design makes it the ideal solution for all imaginable toilet facilities from highway service stations to train stations and hotels.

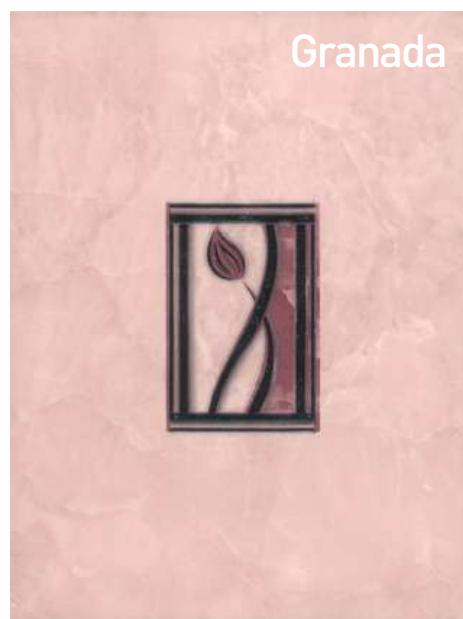

Collections adding value
to bathrooms from
Ege Seramik

Ege Seramik'ten banyolara değer katan koleksiyonlar

Biella

Granada

Granada

Granada Serisi kullanıcılarına 6 değişik renk seçeneği sunuyor. Mermer dokusu taşıyan serinin duvar karoları 25x33, yer karoları ise 33x33 boyutlarında. Banyolarında klasik bir tarz yaratmak isteyen kullanıcılara yönelik bu seriyi özel çizgilere sahip Madrid ve Barcelona isimlerindeki dekor ve bordürleri zenginleştiriyor.

Biella

Bir çok geniş renk alternatifini sunan Biella serisinin, yerde 4, duvarda 8 renk alternatif mevcut. Biella'nın bordür ve dekorları Luce, Fiore ve Avila adını taşıyor. Bu yeni seri farklı ve ayıralıklı görünüm arayanların evlerindeki yerlerini almaya hazır.

Granada

Granada Line offers 6 different color choices to its consumers. The wall tiles of the line, bearing the marble texture, come in 25x33 and floor tiles in 33x33. Décor and border tiles named Madrid and Barcelona with special line features enrich this line, addressing users wishing to create a classical style in their bathrooms.

Biella

Biella Line offering a wide range of color choices has 4 floor and 8 wall color options. Biella's border tiles and decors are named Luce, Fiore and Avila. This new line is ready to take its place in the homes of those looking for a different and privileged look!

Biella bordür

Granada bordür

Sardegna

Akdenizin tüm renklerini mekanlarınıza taşıyan Sardegna serisi tam 11 renk alternatifinden oluşuyor. Bu seride ayrıca Sardegna, Girasole ve Corona isimlerini taşıyan 3 zevkli yer ve köşe bordürü eşlik ediyor 30x30 ebadındaki Sardegna Yer Karoları, renk ve doku özellikleri nedeniyle birçok duvar karosu ile rahatlıkla kombine edilebiliniyor.

Santa Barbara

Değişik renk alternatifleri bulunan Santa Barbara, iç mekanlara aradığınız doğal güzelliği taşırken, sırlı granit yer karoları da dış mekanlarda da rahatlıkla kullanılabiliyor. 6,5x25 ve 25x33 boyutlarındaki Gibraltar ve 8x25 ve 25x33 boyutlarındaki San Marino ve Barbara bordür ve dekorları serisi bütünlükten, serinin duvar karolarıyla birlikte kombine edilerek kullanılabilecek 33x33 ve 45x45 sırlı granit serisi de mevcut.

Alabastrino

Sırlı granit serisindeki "Alabastrino" mekanlarınızda minimalist bir tarz yaratıyor. Aşınma dayanımı yüksek olan seri, yoğun trafiği olan mekanlarda da rahatlıkla kullanılabiliyor. 45x45 ve 33x33 ebatlarında, bej ve ceviz renklerindeki yer karolarına, 25x33 duvar karoları eşlik ediyor. Ayrıca 7x45 ve 7x7 ebatlarında "Alabastrino Riverstone" ve aynı ebatlardaki "Alabastrino Dikey" water jet yer bordürleri serisi tamamılıyor.

Sardegna

Sardegna line, carrying all colors of Mediterranean to your living spaces, is formed of exactly 11 color choices. In addition, 3 delightful floor and corner border tiles named Sardegna, Girasole and Corona accompany this line. Sardegna floor tiles of 30x30 may be easily combined with many different wall tiles, thanks to their color and texture properties.

Santa Barbara

Santa Barbara, offering different color choices, carries the natural beauty you are looking for to interior spaces and the glazed granite floor tiles may be used easily in exterior spaces. Gibraltar 6,5x25 and 25x33 and San Marino and Barbara 8x25 and 25x33 border tiles and decors complement the line with glazed granite line of 33x33 and 45x45, being available to be used in combination with the wall tiles of the line.

Alabastrino

"Alabastrino" of glazed granite line creates a minimalist style in your living spaces. The highly wear resistant line may be used easily in high traffic spaces as well. 25x33 wall tiles accompany the floor tiles of 45x45 and 33x33 in beige and walnut colors. 7x45 and 7x7 "Alabastrino Riverstone" and "Alabastrino Dikey" water jet floor tiles of the same size complement the line.

Santa Barbara

Sardegna

RocaKALE

RocaKale'ye Çevre Kalite Belgesi ISO 14001

Kurulduğu günden bugüne üretimden taşımaya kadar her aşamada, öncelikle doğal çevreyi düşünerek çalışmalarını sürdürden RocaKale, duyarlı yaklaşımı sonucu ISO 14001 Çevre Kalite Belgesi'ne sahip oldu.

RocaKale, uyguladığı ve sürekliliğini sağladığı çevre yönetim sistemi ile:

- Çevre ile ilgili yürürlükte olan yasal mevzuat ve düzenlemelere uymak,
- Enerji ve doğal kaynakları en etkin şekilde kullanmak,
- Tehlikeli atıkları kontrol altında tutmak,
- Acil durum risklerini en aza indirmek gibi koşulları üstlenmektedir.

Ayrıca çalışanlarının çevre bilincini artırmak için eğitim vermek, tedarikçilerini ve gerektiğinde etkileşim içinde olduğu toplumu çevre ile ilgili faaliyetleri hakkında bilgilendirmek gibi toplumsal sorumluluklarını en iyi şekilde yerine getirmektedir.

RocaKale, pursuing its activities thinking of the natural environment first, at every stage from production to transportation since the day it was founded until present, received ISO 14001 Environmental Quality Certificate as a result of its concerned approach.

RocaKale, with the environmental management system it implements and ensures the continuity of, assumes requirements like:

- Observing current environmental legislation and regulations,
- Using energy and natural resources most effectively,
- Keeping hazardous wastes under control,
- Minimizing emergency risks.

Furthermore, it fulfills its social responsibilities like providing training to enhance the environmental awareness of its employees and to inform its suppliers and the community it interacts with on its activities relating to the environment as necessary, in the best manner possible.

New Horizons in
Ceramic Tile:
Khalkedon Line

Seramik karoda yeni ufuklar

Khalkedon Serisi

Serel, minimal ve rustik tarzlarının karışımından esinlenerek tasarlanmış yeni karolarla, banyolarda kişisel tarzı hayal gücüyle birleştirme fırsatını sunuyor.

Khalkedon Serisi'nde 25x40 ebatlarında beige, açık beige, kahve, antrasit ve açık gri duvar karoları ile 33x33 ebatlarında beige, antrasit ve kahve yer karoları yer alıyor. Bu serinin içinde en çok ön plana çıkanlar ise 2005 yılının en reyaçta olan renk antrasit ve kahvedir. Tüm renklerdeki karoların bordürleri mevcut olup, 6x25 ebatlarında kesme telis bordur tarzındadır.

Duş teknesinin bulunduğu duvar boydan boyaya Khalkedon bordür ile kaplanabileceği gibi, dekorlarıyla da banyolarda farklı kombinasyonlar yaratarak düşlere yolculuk sunan banyoya kavuşmak mümkün.

Serel offers the opportunity of merging the personal style with the power of imagination in bathrooms with new tiles designed under inspiration of the mixture of minimal and rustic styles.

Khalkedon Line features beige, light beige, brown, anthracite and light gray wall tiles of 25x40 and beige, anthracite and brown floor tiles of 33x33. The most popular colors of 2005, anthracite and brown, come to the forefront among others. Border tiles are available for all colors in the style of cut "telis" borders of 6x25.

SEREL®

The wall, where the shower cabin is placed on, may be covered by Khalkedon border throughout or it may be possible to achieve the bathroom offering a journey to your dreams through creation of different combinations with different décor items.

Graniser gallops with new
season products

Graniser yeni sezon ürünlerile doludizgin

Allegro serisi;

Graniser gökkuşağıının civil civil renk tonlarına sahip neşeli banyolar yaratmak isteyenler için ideal seçenekler sunuyor. Sarı, fistık yeşili, kırmızı, mor, beyaz, bone renklerindeki rölyefli fonu, 8x40 ve 8x25 ebatlarındaki 3 farklı bordür desen alternatifleri ile banyolarınızı renklendiriyor.

Orion Serisi;

Her zaman gökyüzünün en üstüne karşılık gelen, düşey bir dikdörtgen şeklindeki yıldız kümesi olan Orion'dan esinlenerek tasarlanmış Orion serisi 25x33 ebatlarında kahve, bone renklerinde üretiliyor. 12,5x33cm'lik bordürleri ile doyurucu bir göz zevki sunarak gizemli ortamlar oluşturmak isteyenlere geniş tasarım olanakları sağlıyor.

Belinda serisi;

Dalga efektleri ile zenginleştirilmiş, rölyefli yüzeyi ile modern zevklere hitap eden banyo ve mutfaklar için önerilen Belinda Serisi, 25x40 boyutunda açık beyaz, mavi, hardal, karamel, yeşil, mavi renk alternatifleri ve 8x25 ebatlarında Belinda Dali ve klasik bordürleri ile mekanlarınızı canlandırıyor. Ayrıca 33x33 ebatlarında yer seramikleri ile de seri tamamlanıyor.

Allegro Line;

Offers ideal options for those wishing to create joyful bathrooms with the chirping color shades of the rainbow. It brings color to your bathrooms with its relieved background in yellow, pistachio, red, purple, white and bone colors and 3 different border design choices in sizes 8x40 and 8x25.

Orion Line;

Orion Line, designed under inspiration by Orion which is a constellation in the form of a vertical rectangle, always sitting right at the top of the sky, is produced in brown and bone colors in size 25x33. It affords extensive

design choices for those wishing to create mysterious environments, offering a satisfying pleasure to the eye with its 12,5x33cm borders.

Belinda Line;

Belinda Line, recommended for bathrooms and kitchens, addressing modern tastes with its relieved surface enriched by wave effects, vitalizes your spaces with 25x40 light beige and blue, mustard, caramel, green and blue color choices and Belinda Dali and classic borders in size 8x25. The Line is completed by floor tiles of 33x33.

Linea Serisi;

25x40 ebatlarında beyaz, siyah, bone, bordo ve yeşil renk tonları cracked altın ve platin bordürlerle hoş bir kombinasyon oluşturuyor. Altın ve platin bordürler 3x40 ve 3x25 boyutlarında kullanıcılara sunuluyor. Koridor ve mutfaklar için önerilen Linea serisi renk alternatifleriyle farklı kombinasyonlara olanak sağlıyor.

Crocodil Serisi;

25x40 ebatlarında beyaz ve siyah renklerde hazırlanmış timsah derisi görünümündeki tasarımlı ile siyah ve beyazın asaletini yansıtıyor. 8x25 ebatlarındaki altın ve platin bordürler ile crocodil serisi seçkinliğiyle öne çıkıyor.

Pelle Serisi;

25x40 / 33x33 ve 30x45 yer ve duvar ebatlarında bej, rosa, venge renginde deri desenli üretilmektedir. Deri desen görüntüsü yaşam alanlarında

her tür mekan için kullanım rahatlığı sağlayan seri de 8x25 ebatlarında Pelle Rosa Altın ve Pelle Venge Vetroza bordür alternatifleri de yer almaktadır.

Knidos Serisi;

25x40 duvar ve 30x45 yer karoları ile mistik bir hava yansitan bej ve koyu Marron renklerdeki serinin 8x25 ve 8x40 ebatlarındaki eskitilmiş bordürleri eski çağların mistik görünümünü salonlara taşıyor.

Mineapolis Serisi;

25x40 duvar ve 33x33 ebatlarında yer seramikleri ile serisi tamamlanmış Mineapolis rustik tarzın temsilcisi. Biçim ve renk dengesinin ulaştığı yalnılık, renklerdeki sade parlaklık benzerlerinden farklı olmasını sağlayan özellikleriyle bone, noce, marron tonları ile minimalist zevklere hitap ediyor.

Linea Line;

25x40 white, black, bone, wine and green form a beautiful combination with cracked gold and platinum border tiles. The gold and platinum border tiles are offered to the consumer in sizes 3x40 and 3x25. Line line recommended for hallways and kitchens allows different combinations with its color choices.

Crocodil Line;

Reflects the nobleness of black and white with its crocodile skin look prepared in white and black colors in size 25x40. Crocodile Line comes to the forefront with its gold and platinum border tiles in size 8x25.

Pelle Line;

Pelle is produced for floor and wall in sizes 25x40 / 33x33 and 30x45 in colors beige, rose and venge with leather design. The Line, which affords ease of use for any type of space in living areas with its leather pattern look, features 8x25 Pelle Rosa Gold and Pelle Venge Vetroza border tile options.

Knidos Line;

The worn look border tiles of size 8x25 and 8x40 of the Line in beige and Dark Maroon colors, reflecting a mystical atmosphere with its 25x40 wall and 30x45 floor tiles, carries the mystic look of ancient times to living spaces.

Mineapolis Line;

Mineapolis, complemented by 25x40 wall and 33x33 floor tiles, represents the rustic style. It addresses minimalist tastes in bone, noce and maroon colors with the plainness achieved by its form and color equilibrium and the unassuming brightness in its colors, making it different from similar lines.

"Seramik sektöründen gelen Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun:

"Türkiye seramik sektörü gerek üretim gerekse ihracat performansı açısından dünya ölçüğünde önemli bir yere sahip"

Röportaj / Interview

Şerife Deniz Ulueren

serife@serfed.com

Minister of Industry and Trade Ali Coşkun who comes from the ceramic industry:
"Turkey has a world scale significant position in terms of both the production and also export performance of the ceramic sector"

Ali Coşkun

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Minister Of Industry and Trade

Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği'nden mezun oldu. İ.Ü. İşletme Fakültesi'nde Lisans üstü ihtisas yaptı. Çanakkale Seramik Fabrikaları A.Ş.; AR-TUR Turizm A.Ş.; Kaleporselen Elektroteknik San.A.Ş.; Kale Makine ve Kalıp San. A.Ş.; Kale Export Ticaret A.Ş.; Kalebodur Seramik San. A.Ş.; Türk Suudi Yatırım Holding A.Ş.; Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.; Bisan Bisiklet San. ve Tic. A.Ş.; Ege Mosan Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.; Kematex Kemaliye Tekstil San. A.Ş.; Coşkun Mühendislik Müşavirlik Ltd. Şti.; Coşkun İletişim Ltd. Şti.; Biltektas Bilim ve Teknoloji Araçları A.Ş. gibi şirketlerde kurucu ve üst düzey yönetici olarak görevler yaptı.

He graduated from Yıldız Technical University Electrical Engineering Department. He took up graduate studies in Istanbul University Faculty of Management. He served as founder and senior executive in companies like Çanakkale Seramik Fabrikaları A.Ş.; AR-TUR Turizm A.Ş. ; Kaleporselen Elektroteknik San.A.Ş.; Kale Makine ve Kalıp San. A.Ş.; Kale Export Ticaret A.Ş.; Kalebodur Seramik San. A.Ş.; Türk Suudi Yatırım Holding A.Ş.; Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ; Bisan Bisiklet San. ve Tic. A.Ş.; Ege Mosan Motorlu Araçlar San. ve Tic. A.Ş.; Kematex Kemaliye Tekstil San. A.Ş.; Coşkun Mühendislik Müşavirlik Ltd. Şti.; Coşkun İletişim Ltd. Şti.; Biltektas Bilim ve Teknoloji Araçları A.Ş.

Serife Deniz Ulueren: Siz de bir dönem seramik sektöründe çalışan bir sanayici olarak, 8 bin yıllık geçmiş kültüre sahip bu sektörün geçmişini ve sorunlarını biliyorsunuz, geleceğe yönelik düşüncelerinizi, tavsiyelerinizi öğrenebilir miyiz?

Ali Coşkun: Ülkede yaşanan ekonomik sorunlar ve uygulanan istikrar politikaları neticesinde inşaat sektöründe yaşanan durgunluk, iç talebin daralması, haksız rekabetin artması, ihracatta fiyat tavizlerinin verilmesi, dış pazarlarda Türk Malı imajının oluşmaması, teknolojide dışa bağımlılık, sektörde yaşanan genel sorunlardır. Bunların yanı sıra ülkemizde enerji maliyetlerinin diğer ülkelere göre yüksek olması doğalgaz kullanımının istenilen yaygınlıkta olmaması, deniz ve demiryolu ulaşımının yeterince gelişmemiş olması ve karayolu taşımacılığına bağımlı kalınması, taşıma maliyetlerinin yüksekliği gibi nedenler de sektörün uluslararası rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir.

Tüm bunlara rağmen Türkiye seramik kaplama malzemeleri sektörü ihracatını artırrarak sürdürmektedir. Hem gerçekleştirdiği ihracat miktarları hemde AB ile Gümrük Birliği sonucu sıfırlanan ithalat vergilerine rağmen ithalatın artmaması, sektörün uluslararası ölçekte belli bir rekabet gücüne ulaştığını göstermektedir.

Sonuç olarak, Türkiye seramik kaplama sektörünün gerek üretim gerekse ihracat performansı açısından dünya ölçüğünde önemli bir yere sahip olduğu ve bunun öngörü döneminde de devam edeceğini söylenebilir. Ham madde kaynaklarının ülkemizde zengin olması, sektörde yeni teknolojilerin kullanılması ve dinamik bir yatırım ortamının bulunması bu eğilimin devam etmesini sağlayacak unsurlardır.

Ülkemizde konut ihtiyacının sürekli artması ve kişi başına tüketimin düşük düzeylerde olması; son yıllarda istikrarsız bir seyir izleyen yurtıcı talebin tekrar artış eğilimine gireceği konusunda olumlu beklentiler oluşturmaktadır. İnşaat sektörünün hareketli olduğu dönemdeki kişi başına düşen seramik kaplama malzemeleri tüketiminin artacağı ve bunun da yurtıcı talebi pozitif yönde etkileyeceği bir gerçektr.

Serife Deniz Ulueren: You, as an industrialist who served in the ceramic industry for a time period, are aware of the past and the problems of this industry with a 8,000 year old culture; may we learn your ideas and recommendations for the future?

Ali Coşkun: The overall problems experienced in the industry are the stagnation in the construction industry as a result of the economic problems undergone in the country and the stability policies implemented, shrinkage of internal demand, increase in unfair competition, price concessions in exports, lack of Made in Turkey image in external markets and external dependency in technology. In addition, the fact that energy costs in our country are high compared to other countries, that consumption of natural gas is not prevalent enough, that marine and railway transportation have not advanced adequately and the dependency on land transportation, high transportation costs also affect the international competitiveness of the industry adversely.

Still, Turkish ceramic tile industry continues with its exports in an increasing manner. The export volumes achieved and also the fact that imports have not increased notwithstanding the import duties which were eliminated due to the customs union with EU show that the industry is competitive at an international scale.

In consequence, it can be said that the Turkish ceramic tile industry has a world scale important position in terms of both production and export performance and that this is expected to continue in the future. Rich raw material resources of our country, employment of new technologies in the industry and the availability of a dynamic investment environment are factors which will ensure that this trend will continue.

The continuous increase in housing demand in our country and low per capita consumption create positive expectations on the topic that the domestic demand, which has taken an inconsistent course in recent years, will start rising again. Per capita ceramic tile consumption will increase in periods when the construction industry is active and this will influence domestic demand positively.

“Kademeli doğalgaz fiyatlandırmasının yapılması, ulaşımda ise demiryolu bağlantılı limanların seramik sektörüne tahsis edilmesi acil olarak yapılması gerekenlerdir.”

“Stepped natural gas pricing and allocation of ports with railroad connections to the ceramic industry in transportation have to be carried out urgently.”

Ş.D: Seramikçilerin enerji, taşıma, haksız rekabet, finans, iç piyasa, tasarım gibi sorunları hakkında ne tür çözüm önerilerinde bulunabilirsiniz?

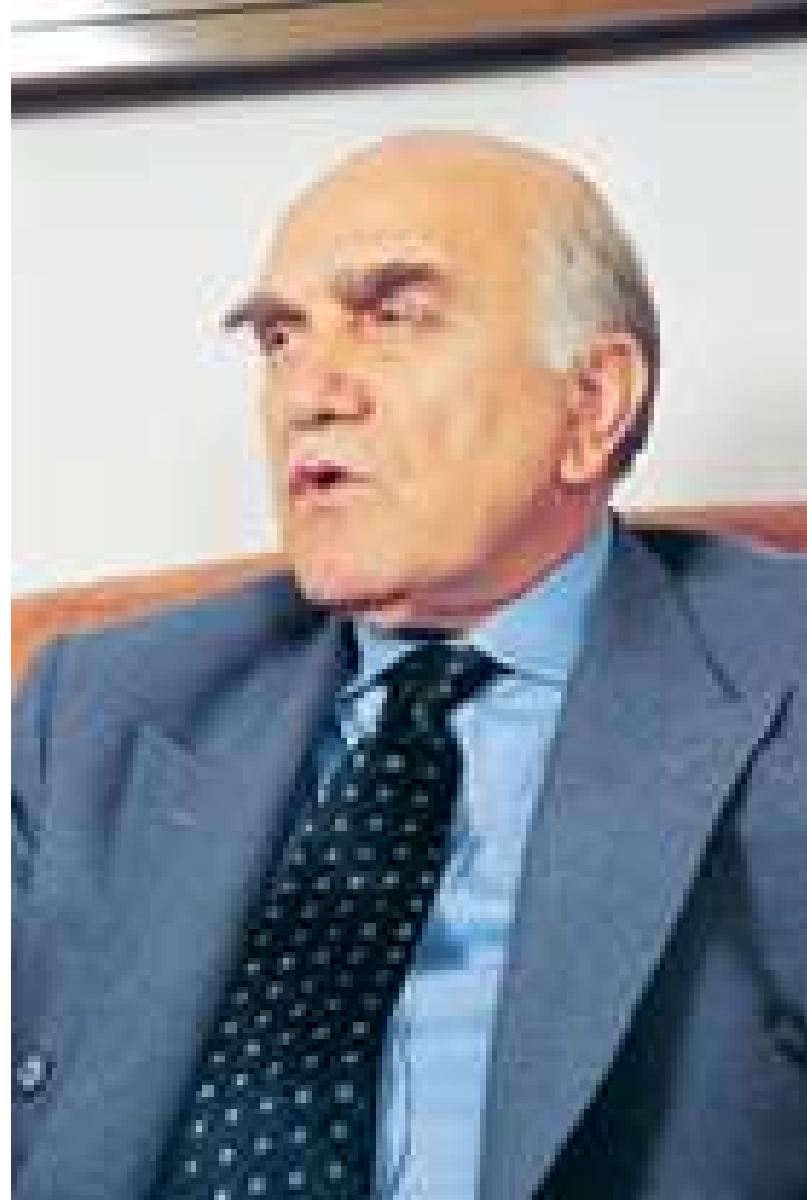
A.C: Sanayide kullanılan doğalgaz fiyatları OECD ülkelerinden % 26, elektrik ise İspanya'dan % 13 daha yüksek. Bunun için kademeli doğalgaz fiyatlandırmasının yapılması seramik sektöründe maliyetleri düşürecektir.

Karayolu ulaşımının pahalı olması, demir ve denizyollarının yetersiz kalması ikinci önemli unsur. Seramik sektörünün etkin ve verimli bir şekilde faydalanaileceği demiryolu bağıntılı limanların bu sektörde tahsis edilmesinin acil olarak yapılması gerekmektedir.

Bakanlığımız önde olmak üzere, bir taraftan TSE denetimlerini etkinleştirirken, diğer taraftan Seramik Araştırma Merkezi'ne yetki verilmesi uygundur. Haksız rekabet eden firmalara uygulanan yaptırımlar ağırlaştırılmalı, sınai hakların tescili ve korunması konusundaki uygulamalar iyileştirilmelidir.

İç pazarın geliştirilmesi inşaatlarda belli kalite ve standarda sahip seramik ürünlerin kullanılmasının sağlanması ile mümkündür. Yerel ve merkezi yönetimi, işyerlerini ve konutlarını yenilemek isteyen kurumlar ile kişilere teşvik edici tedbirler, imkanlar ve destekler sağlanması ile iç piyasayı canlandıracaktır.

Tasarım konusunda etkin ülkelerin düzeyini yakalayabilmek için bir "Seramik Tasarım ve Moda Enstitüsü" açılması ile özgün tasarımların üretilmesi, ürün birim fiyatının yukarılara çekilmesi bakımından önemlidir. Seramik sektörünün ihtiyacı olan her düzeydeki kalifiye elemanların eğitimi ve yetiştirilmesi için gerekli düzenleme, teşvik ve desteklerin sağlanması sektörün gelişerek, geleceğe taşınmasında ayrı bir önem taşımaktadır.

Ş.D: What are your recommendations for solutions on the problems of ceramic businessmen like energy, transportation, unfair competition, finance, domestic market and design?

A.C: Prices of the natural gas used in the industry are 26 % over those in OECD countries and the price of electricity is 13 % higher than in Spain. Therefore, the implementation of stepped natural gas pricing will decrease the costs in the ceramic industry.

The fact that transportation is carried out by land, which is expensive, and that rail and marine transportation is inadequate are the next significant factors. Allocation of ports with railway connections, which the ceramic industry may utilize effectively and efficiently to this industry, must be carried out urgently.

We, as the Ministry, should make TSE supervision more effective on the one hand and on the other hand, we should delegate power to the Ceramic Research Center. Sanctions against firms carrying out unfair competition must be made more onerous and the practices on registration and protection of industrial rights must be improved.

Development of the domestic market will be possible by ensuring the use of ceramicware with specific quality and standards in buildings. Encouraging measures, facilities and support to be provided by local and central administrations to organizations and individuals who wish to renovate their business premises and residences will help the domestic market to be rejuvenated.

Opening of a "Ceramic Design and Fashion Institute" and creation of original designs is important for bringing the product unit price to higher levels to catch the level of effective countries on the subject of design. The necessary regulations for the education and development of all levels of qualified personnel required by the ceramic industry and provision of subsidies and supports are also important to allow the industry to develop and meet the requirements of the future.

Ş.D: Tanınmış marka ile ilgili marka mevzuatı çıkarıldığını biliyoruz. Bu konuda genel bir bilgi istiyoruz, bizi aydınlatabilir misiniz?

A.C: Tanınmış markalar, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7/I-1, 8/IV, 42/1-a maddeleri ile Sina Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İctihat İhdas Edilmesine Dair Paris Sözleşmesi'nin 1.mükerrer 6.maddesi ve Dünya Ticaret Örgütü Ticaretle Bağlılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması'nın 16.maddesinde düzenlenerek mevzuattaki yerini almış bulunmaktadır.

Kural olarak tescilli bir marka, marka sahibine, aynı veya benzer mal veya hizmetler için aynı veya benzer markalara karşı hukuki koruma sağlamaına rağmen, yukarıda bahsi geçen hukuki düzenlemeler ile tanınmış markalarda, koruma kapsamı genişletilerek farklı mal veya hizmetleri içeren markalara karşı da koruma sağlanmaktadır.

Reklam gücü yüksek, kalitesine güvenilen, sadece kullanıldığı mal veya hizmetler ile ilgili sektörde değil tüm mal veya hizmet sektörlerinde herkes tarafından bilinen markalar, marka sahiplerinin yıllar boyu süren yoğun tanıtım çalışmaları, fikri emekleri, yatırımları sonucunda tanınmış duruma gelmişlerdir. Başka kişilerin hiçbir çaba sarf etmeden tanınmış markanın imajından yararlanarak tanınmış

markayı farklı mal veya hizmetler kullanması, tanınmış markanın ayırt edici karakterinin zedelenmesine, markanın toplumda ulaştığı tanınmışlık düzeyinden haksız yere yarar sağlanması ve markanın itibarına zarar verilmesine yol açacaktır. Günümüz rekabet ortamında, marka ihlallerine daha fazla maruz kalan tanınmış markaların daha geniş koruma kapsamına alınması gerekmektedir.

Yukarıda da bahsedildiği gibi tescilli bir marka “aynı veya ayırt edilemeyecek mal veya hizmetler” için Türk Patent Enstitüsü’nce resen korunurken, “farklı mal veya hizmetler” için korumayı marka sahipleri bizzat kendileri yapmak zorundadırlar (itiraz sistemi veya dava yolu). Bu kuralın istisnası tanınmış markalardır. Tanınmış markalarda “farklı mal veya hizmetler” için korumayı da Türk Patent Enstitüsü resen yapmaktadır. Dolayısıyla hem “aynı veya ayırt edilemeyecek mal veya hizmetler” için hem de “farklı mal veya hizmetler” için resen korunmasının sağlanması, markaların korunması için kendi çabalarına gerek olmaması nedeniyle marka sahipleri, markalarının tanınmış marka statüsüne alınmasını istemektedirler.

Tanınmış marka hususunda Türk Patent Enstitüsü’nün resen incelemesi 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7.maddesinde “Marka Tescilinde Ret İçin Mutlak Nedenler” başlığı altında yer almaktadır.

“Ülkemizin gelişmesi ve toplumsal refahın sağlanması amacıyla yeni yatırımlara ihtiyaç vardır. Bu yatırımların özendirilmesi için “Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabetçi Duruma” getirilmesi zorunlu bulunmaktadır.”

“New investments are needed for the development of our country and achieving social welfare. It is necessary that the “Investment Environment is Improved and is Made Competitive” to encourage such investments.”

Ş.D: We know that brand legislation was enacted as regards known brands. We would like to have overall information on this topic; could you please enlighten us?

A.C: Known brands have been covered by legislation, having been regulated under Articles 7/I-1, 8/IV, 42/1-a of Decree Law on Protection of Trademarks No. 556; Article 6 bis 1 of Paris Convention on Establishment of an International Landmark Decision for Protection of Industrial Property and Article 16 of World Trade Organization Trade Related Intellectual Property Rights Convention.

As a rule, a registered brand allows legal protection for the trademark owner against the same or similar marks for the same and similar goods and services and by the legal regulations referred to above, the scope of protection is enhanced for trademarks, bringing protection against marks involving different

goods or services as well.

Marks known by everyone with high advertising power with trusted quality, not only in the industry relating to goods and services it is used on but in all goods or services sectors have become known as a result of intense promotional work, intellectual efforts and investments of mark owners which have lasted through the years. Use by other people of the known brand for different goods or services utilizing the image of the known brand without making any effort will give rise to injury to the identifying character of the known brand, allowing unfair advantage to be derived from the level of awareness of the brand achieved in society and will cause the reputation of the brand to be hurt. In the competitive environment of today; known brands, which sustain more and more trademark infringements, must be protected more broadly.

As we mentioned above; whilst a registered trademark is automatically

protected by Turkish Patent Institute for “same or non-distinguishable goods or services”, trademark owners must carry out the protection themselves for “different goods or services” (through challenges or legal action). The exemption to this rule is the known brand. For known brands, protection is carried out automatically by Turkish Patents Institute for “different goods or services” as well. Therefore, since protection is provided automatically both for “same or non-distinguishable goods or services” and also “different goods or services” and there is no need for trademark owners to make any efforts themselves, such owners wish their marks to be recognized as known brands.

The automatic review by Turkish Patents Institute on the subject of known brands is covered under the heading “Absolute Reasons for Denial in Trademark Registration” in Article 7 of Decree Law on Protection of Trademarks no. 556.

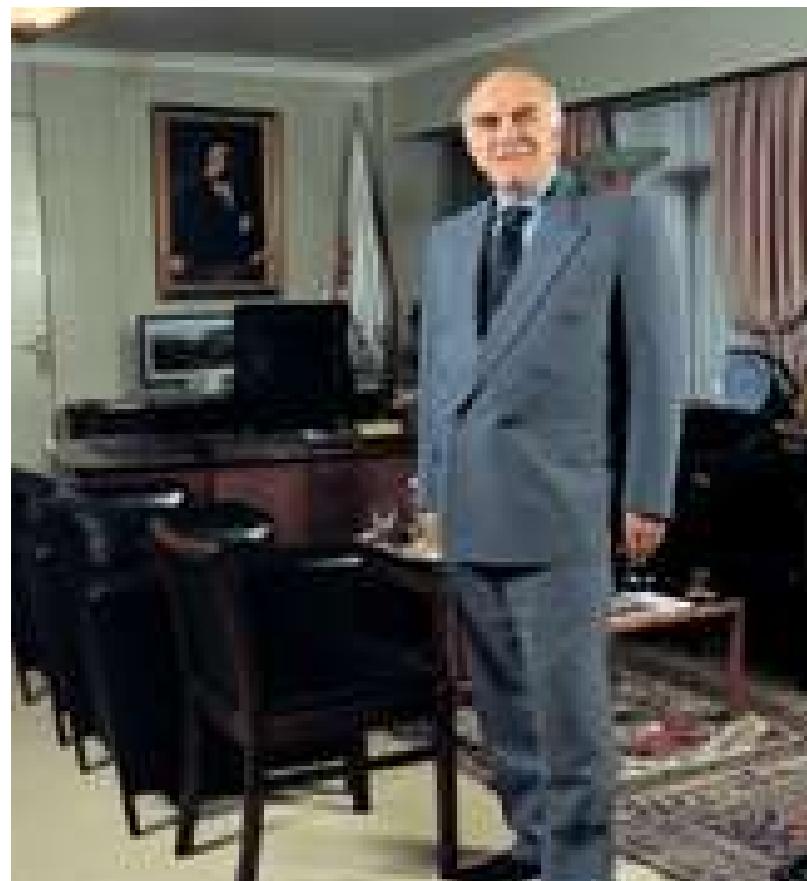
7.maddenin 1.fikrasının i bendine göre "Sahibi tarafından izin verilmeyen Paris Sözleşmesi'nin 1.mükerrer 6.maddesine göre tanınmış markalar" başkası adına tescil edilemezler. Bir markanın tanınmış marka olup olmadığı hususunda karar verecek görevli ve yetkili makam ise 06.11. 2003 tarih ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK'de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 13.maddesinin d bendine göre Türk Patent Enstitüsü Markalar Daire Başkanlığıdır. Marka sahipleri tescilli markalarının "tanınmış marka" statüsüne alınma taleplerini bir dilekçe ile Markalar Dairesi Başkanlığı'na iletmekeştirler. Bu dilekçeye ek olarak markalarının neden tanınmış olduğunu, promosyon çalışmaları gibi talepleri ispatlayıcı belgeler, deliller sunmaktadır. Tanınmış marka başvuruları altı ay içerisinde ilgili komisyon tarafından "tanınmış marka kriterleri"ne göre incelenerek sonuca bağlanmaktadır. Komisyon incelemesi sonucundaki olumlu kararlar markanın nitelğine göre "sektörel tanınmışlık" veya "tüm sektörlerde tanınmışlık" şeklinde olabilmektedir.

S.D: Haksız yere kullanılan marka konusu rekabet açısından olumsuz etkiler yapıyor. Yabancılar da Türkiye'de marka alma konusunda çekingen davranışları. Türkiye'de bu tür işlerde hukuk yavaş işliyor. Ceza yaptırımları yeterli mi veya ne tür yaptırımlar uygulanmayı düşünüyorsunuz?

A.C: Marka hakkı ihlaline ilişkin ceza hükümler, Markaların Korunması Hakkındaki 556 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'nin 61.maddesinde düzenlenmiştir. Bu hükümler kapsamında hapis cezası, ağır para cezası, işyerinin kapatılması ve belirli süreler için ticaretten men cezaları mevcuttur. Ayrıca, Türk Ticaret Kanunu'nun haksız rekabete ilişkin hükümleri de uygulama kabiliyetine haizdir.

Türkiye'de yabancı firmaların marka tescil ettirme konusunda çekingen davranışları söylemeyez. Eldeki istatistik bilgilere göre: 2002 yılında tescil edilen yerli marka sayısı 13 bin iken yabancı marka sayısı 6 bin. 2003 yılında yerli marka sayısı 14 bin iken yabancı marka sayısı 7 bin. 2004 yılında ise yerli marka sayısı 18 bin iken yabancı marka sayısı 9 bin dolaylarında olmuştur.

Under clause (i) of paragraph 1 of Article 7, known brands under Article 6 bis 1 of Paris Convention, not authorized by their owners, "may not be registered" in the name of any other person. The competent and authorized body to decide whether a brand is known or not is Turkish Patent Institute Trademarks Department under clause (e) of Article 13 of Act on Amendment on Decree Law on Establishment and Duties of Turkish Patent Institute dated November 06, 2003, no. 5000. Brand owners deliver their claims for being recognized as "known brand" for their registered trademarks to Trademarks Department with an application form. Attached to this application form, they submit documents and evidence showing why their trademarks is known and their promotional work, etc. Known brand applications are reviewed and concluded within six months by the relevant commission based on "known brand criteria". The affirmative decisions as a result of Commission's reviews may be in the form of either "sectoral recognition" or "all sectors recognition" depending on the nature of the trademark.

S.D: The matter of unfairly used trademark creates adverse effects in terms of competition. Foreigners are reluctant to get trademarks in Turkey. Law operates slowly in these types of affairs in Turkey. Are criminal sanctions adequate or what type of sanctions are you planning to impose?

A.C: Criminal sanctions as regards trademark infringements are regulated by Article 61 of Decree Law no. 556 on Protection of Trademarks. These provisions incorporate imprisonment, heavy fines, closure of the business and trade bans for specific periods. Furthermore, unfair competition related provisions of Turkish Commercial Code are enforceable.

It cannot be said that foreign firms in Turkey are reluctant to have their trademarks registered. According to the available statistical data; whilst the number of domestic trademarks registered in 2002 was 13,000, the number of foreign trademarks was 6,000. The number of domestic trademarks in 2003 was 14,000, with the number of foreign trademarks 7,000. In 2004, the number of domestic trademarks was 18,000 and the number of foreign trademarks was around 9,000.

"İnşaat sektörünün hareketli olduğu dönemlerde kişi başına düşen seramik kaplama malzemeleri tüketiminin artacağı ve bunun da yurtıcı talebi pozitif yönde etkileyeceği bir geçektir."

Ş.D: Patent konusunda yeterli kanıt bulunduğu takdirde tedbir ve önlem alınabilir mi?

A.C: Yürürlükteki patent mevzuatına göre dava açan ve açacak olan kişiler, dava konusu patentin Türkiye'de kullanılmakta olduğunun veya kullanılması için ciddi ve etkin çalışmalar yapıldığının ispat edilmesi şartıyla, davanın etkinliğini temin etmek üzere mahkemeden ihtiyacı tedbir talebinde bulunabilirler. Anılan mevzuatımızda, ihtiyacı tedbirin, verilecek hükmün etkinliğini tamamen sağlayacak nitelikte olması ve özellikle aşağıda belirtilen tedbirleri kapsaması gerektiği

belirtilmiştir:

1. Davacının tecavüz teşkil eden fiillerin durdurulması;
2. Sınai haklarına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen şeylere veya patenti verilmiş usulün içrasında kullanılan vasitalara, Türkiye sınırları içinde veya gümrük ve serbest liman veya bölge gibi alanlar dahil, bulundukları her yerde el konulması ve bunların saklanması;
3. Herhangi bir zararın tazmini bakımından teminat verilmesi.

Ş.D: Can measures be adopted if adequate evidence is found relating to patents?

A.C: Under the current patent regulations, persons who initiate or to initiate action may request interlocutory injunction from the Court to ensure the effectiveness of the action, provided it is proven that the patent, which is the subject of the action is being used in Turkey and

serious and effective efforts are pursued for its use. In the said legislation, it is provided that the interlocutory injunction is of nature to ensure fully the effectiveness of the decision to be rendered and specifically covers the following measures as specified below:

1. Stoppage of infringing actions of the Defendant;

2. Seizure of goods produced or imported by infringing on industrial rights or vehicles in execution of the patented procedure everywhere within borders of Turkey, including customs, free ports and zones and safeguarding of the same;

3. Provision of security for indemnification of any incurred losses.

"Per capita ceramic tile consumption will increase in periods when the construction industry is active and this will influence domestic demand positively."

Ş.D: AB standartlarına uygun KOBİ Tanıtımı Kanun Tasarısı hazırlanıyor, gelişmeler ne aşamada, bilgilendirebilir misiniz?

A.C: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Kuruluş Kanunu'nda KOBİ tanımları ile ilgili bir madde eklenmiş olup, konuya ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ilgili kuruluşlarla ortak çalışmalarını sürdürmektedir.

Ş.D: AB süreci ve yabancı yatırım açısından ülkemize yansımaları hakkında neler düşünüyorsunuz?

A.C: Ülkemizde yillardır hasreti çekilen istikrarlı bir ortamın oluşması ile Avrupa Birliği'nce ülkemize müzakere tarihlerinin verilmesi ve dünya konjonktüründeki gelişmeler çerçevesinde son zamanlarda doğrudan yabancı yatırımcıların gelmesi ümit edilmektedir. Ülkemizin gelişmesi ve toplumsal refahın sağlanması amacıyla yeni yatırımlara ihtiyaç vardır ve bu yatırımların özendirilmesi ve sürdürülmesi için "Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabetçi Duruma" getirilmesi zorunlu bulunmaktadır. Bu bağlamda, özellikle otomotiv ve finans sektörlerindeki kayda değer gelişmeler gözlenmektedir. Temenni ediyoruz ki, yabancı yatırımcıların ülkemize yatırım yapması, yeni teknoloji, know-how, yönetim becerisi, sermaye, dış pazarlara erişim ve istihdam artışı ile birlikte ülkemiz ekonomisine çok önemli yansımalar olacağı bir geçektir.

Ş.D: A bill was being prepared for SMEs in line with EU standards. Could you advise us on its stage of development?

A.C: An Article relating to SME promotions to the Ministry of Industry and Trade Establishment Act and Ministry of Industry and Trade is continuing with its joint efforts with applicable agencies on the matter.

Ş.D: What do you think of the EU process and its reverberations in our country in respect of foreign investment?

A.C: As a long yearned stable environment is created in our country, it is hoped that direct foreign investors arrive at our country as negotiation dates are given for our country by European Union and the developments in world events. New investments are needed for the development of our country and achieving social welfare. It is necessary that the "Investment Environment is Improved and is Made Competitive" to encourage such investments. In this context, there are notable developments especially in the automotive and finance sectors. We hope that there will be very significant reverberations in the economy of our country as foreign investors invest in our country and the increase in new technologies, know-how, management skills, capital, access to international markets and increase in employment

Hittit Seramik'ten kaliteli ürün ve üstün hizmet anlayışı

High quality products and superior service
concept from Hittit Seramik

1989 tarihinde Duvar Fayansı ve Seramik Yer Karosu üretimi amacıyla kurulan Hittit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Uşak Organize Sanayi Bölgesi'nde, 415.616 m² arası üzerinde ilk etapta 1.000.000 m² Duvar Fayansı, 1.000.000 m² Seramik Yer Karosu kapasitesi ile 1991 yılında faaliyetlerine başladı.

Fabrikalar kompleksinin oluşumu ve montajı aşamasında binlerce insan görev alırken montaj için 20.000 birim parçadan oluşan makine ve ekipmanların fabrika sahasına sevki 500 konteynır ve tır ile gerçekleşti. Fabrikada yer ve duvar seramigi imalatı, İtalyan teknolojisinin kullanıldığı yüksek tonajlı preslerde 280-400 Kg/cm² kuvvette şekillendirilerek, tek ve çift pişirim fırınlarında yüksek sıcaklıkta pişirilerek yapılmaktadır.

Yönetim Kurulu Başkanı Sn. İbrahim HIZAL'in sürat verdiği yatırım çalışmaları neticesinde Hittit Seramik'te hızla büyümeye sürecine girilirken kısa süre içinde 76.000 m²'lik kapalı fabrikalar kompleksinde 9.000.000 m² üretim kapasitesine ulaşıldı.

Hittit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş. founded for production of Wall Tiles and ceramic Floor Tiles in 1989, started its operations in Uşak Organized Industrial Zone in 1991 with a Wall Tile capacity of 1,000,000 m² and Ceramic Tile Capacity of 1,000,000 m² in the first stage on a land of 415,616 m²,

Thousands of people were employed during the construction and installation of the factory's complex and the shipment of the machinery and equipment comprising 20,000 components to the factory site for installation was achieved using 500 containers and trucks. The production of floor and wall tiles at the factory is carried out by shaping in high tonnage presses employing Italian technology under a force of 280-400 Kg/cm² and firing at high temperatures in single and double firing kilns.

Hittit Seramik started a rapid growth process as a result of the investment efforts accelerated by Chairman of Board of Directors Ibrahim HIZAL, Esq., a production capacity of 9,000,000 m² was reached in the factory's complex with a covered area of 76,000 m² within a short time span.

Kapasite artırım çalışmalarında çok kapsamlı araştırmalar yapılarak Türkiye'nin ve dünya pazarlarının talep ettiği yeni ve kaliteli ürünlerin üretimini sağlayacak, özel teknoloji gerektiren yatırımların yapılmasına özen gösterildi. Bu yeni yatırımlar sayesinde ülkeyedeki ve dünyadaki kullanıcıların hizmetine kaliteli ürünler sunuldu. Daima yeniyi ve iyiü üretemeyi amaçlayan Hitit Seramik tüm yatırımlarda titiz ve ileriye dönük araştırmalarla, doğru ve isabetli seçimler yaparken, büyük mali kaynaklar ayırarak özel makine ve donanımlar temin etti.

Bu büyümeye sürecinde yatırımların büyük bölümü şirket öz kaynakları ile gerçekleştirirken isabetli makine ve ekipman seçiminin sonucu olarak oluşan özel ürünlerin sağladığı mali kaynaklar ile yatırım giderleri karşılanarak bugün borcu bulunmayan yatırım tesislerinden biri haline geldi.

TS 3450, TS 202 standartlarında, ISO 9001 belgesi ile üretim yapan Hitit Seramik'in temel hedefi, üretiminin % 60'ını ihrac etmek, % 40'ını iç piyasa kullanımına sunmaktır. Kurulduğu yıldan bu yana bu hedefe ulaşan Hitit, önemli bir üretici - ihracatçı kuruluş olmanın dışında büyük döviz girdileri sağlayarak yapmış olduğu yatırımları finanse ederek, yeni yapılacak yatırımlara da güçlü kaynak oluşturmaktadır. Hitit Seramik'in temel amacı; kaliteli ürün ve üstün hizmet sunumu ile sınırsız müşteri memnuniyetini sağlamaktır.

Fayans – Seramik, su, toprak ve ateşin sanatla yoğrulup birleştirilmesi ile ortaya çıkan bir eserdir. Üretim sadece bir sanayi yatırımdan ibareت değildir, ağırlıklı olarak sanatsal ve estetik yaklaşım gerekliliktedir.

Care was taken that investments requiring special technologies allowing the production of innovative and high quality products demanded by Turkey and global markets were made as a result of comprehensive research carried out in the capacity increase efforts. Hitit Seramik, always seeking to produce the new and the better, procured special machinery and equipment, allocating major resources in all its investments, making right and proper choices through diligent research, taking future into account.

A major portion of the investments were achieved through company equity during this growth process, making the company an institution without debts, meeting the investment expenditures by the financial resources brought about by special products formed as a result of correct machinery and equipment selections.

The basic objective of Hitit Seramik producing to TS 3450 and TS 202 standards with ISO 9001 certificate is to export 60 % of its production and to offer 40 % of the same to the domestic market. Hitit, which has achieved this objective since the year of its inception, creates powerful financial resources for new investments, financing the investments it has made, procuring major foreign currency inputs beside being a significant manufacturer-exporter. The main aim of Hitit Seramik is unlimited customer satisfaction through offering high quality products and superior services.

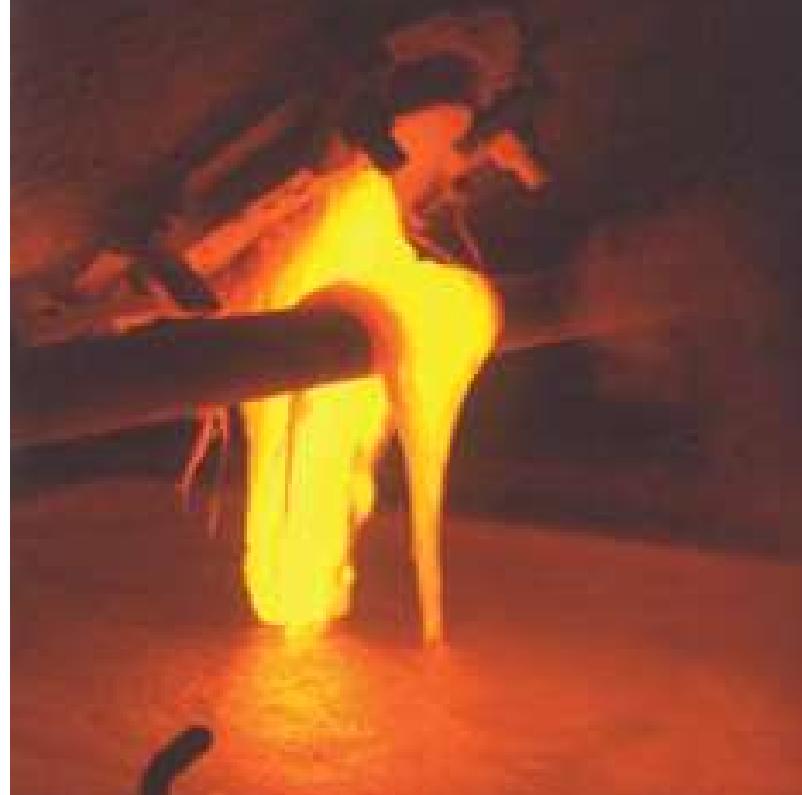
Tile is an article produced through kneading and joining of water, earth and fire with art. Production does not only consist of an industrial investment. It predominantly requires an artistic and aesthetic approach.

Üretimde kullanılan makine ve ekipmanlar

Masse hazırlama ünitesi :

Preslerde şekillendirilen karonun ana malzemesi (masse) hazırlayan hammadde öğütme çamur hazırlama ve yüksek ısı kuleleri kullanarak çamuru partikül şeklinde toza dönüştüren çamur değerlendirmenleri, komple aksamları ve ısı kulesinden oluşan masse hazırlama tesisi

Presler :

Bilgisayar kontrolü hidrolik aksamlı presler.

Bisküvi fırınları :

1200°C sıcaklığı göre dizayn edilmiş bilgisayar kontrollü, doğalgaz yakıtlı bisküvi fırınlarında duvar seramigi 1120-1130°C de pişmektedir.

Sırtlı fırınlar :

1200°C sıcaklığı göre dizayn edilmiş, bilgisayar kontrolü, doğal gaz yakıtlı sırtlı pişirme fırınlarında sırtlı duvar seramigi 1080-1090°C'de pişmektedir.

Sırtlama bantları ve otomatik yükleme ve stoklama makineleri :

Duvar karosu sırt aplikasyonlarının yapılabilmesi için full aksesuarlı, rotatif desen basma makineleri ile sırtlama ve fırın beslemeleri için komple otomatik bilgisayar kontrolü stoklama makine, stok bant ve hatları.

Kalte kontrol ve paketleme makineleri :

İtalyan teknolojisinin son ürünü statik,dinamik çalışma ve bilgisayar kontrollü tam otomatik wrap-round kutu sarmalı paketleme makineleri.

10x10 net – mounting makinaları :

10x10 karoların panel şeklinde eşit derz aralıklı olarak (12 adet-30x40 cm) duvara uygulanması amacıyla en son teknoloji ile imal edilmiş kraft kağıt yapıştırmalı bilgisayar kontrollü komple fileleme tesisi.

III.pişirim tesisi:

Dekor ve bordür üretimi için full aksesuarlı 5 baskı, granül aplikasyon makineleri ile donatılmış otomatik dekor bandı ve vetroza üretimi dahil tüm bordür ve dekorlu ürün pişirimi için özel dekor fırını.

Machinery and equipment used in production

Body preparation unit :

The main substance (body) of tiles shaped in presses, is prepared in the body preparation facility with raw material grinding, slip preparation and high temperature tower units whereby the slip is converted into powder particles.

Presses

Computerised hydraulic presses.

Biscuit kilns :

Wall tiles are baked at a temperature between 1120-1130°C in computerised, natural gas heated biscuit kilns designed for a max. temperature of 1200°C.

Glaze kilns :

Glazed wall tiles are baked at a temperature between 1080-1090°C in computerised, natural gas heated glaze baking kilns designed for a max. temperature of 1200°C.

Glazing bands and automatic loading and stacking machines :

Rotating pattern printing machines with full accessories, computerised automatic stacking machines, stacking and kiln feed bands and lines for glazing.

Quality control, and packing machines:

Fully automatic, computerised, static and dynamic adjustable wrap-round case packing machines of the latest Italian technology.

10x10 net mounting machines :

Computerised meshing unit complete with kraft paper gluing equipment, produced with state-of-the-art technology, for the application of 10 x 10 tiles on walls with equal seam clearances (12 units-30 x 40 cm) in the form of a panel .

III. Firing unit:

Automatic decoration band and special decoration kiln for firing all border and decorated products including vetrosa production, equipped with 5 printing, granule application machines with full accessories, for decoration and border production.

Pazarlama

Dış Piyasa

Kurulduğu yıldan bu yana yıllık üretim kapasitesinin % 60 - % 70'lik kısmını ihrac eden Hıtit Seramik, ülkeye kazandırdığı dövizlerden ve başarılı ihracatından dolayı birçok ödül aldı. Yurtdışındaki kuruluşlarla ilişkileri 11 yıldır kesintisiz olarak sürdürmektedir ve yeni yabancı kuruluşları müşteri portföyüne eklemektedir. İhracatını İskandinav Ülkeleri, Almanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, Amerika, Kanada, İsrail gibi değişik pazarlara gerçekleştirmektedir.

İç Piyasa

Hıtit Seramik'in yurtiçindeki kullanıcılarla hizmet sunmak amacıyla İstanbul, İzmir, Ankara, Adana'da bölge müdürlükleri ve bu bölge müdürlüklerine bağlı olarak faaliyet gösteren 95 bayisi bulunmaktadır.

Marketing

International Market

Hıtit Seramik, exporting 60 % - 70 % of its annual production capacity since the year it was founded, has received numerous awards because of the foreign currency it brought to the country and its successful exports. Its relations with overseas companies have been ongoing without interruption for 11 years and it is adding new international companies to its customer portfolio. Its exports are made to various markets like Scandinavian Countries, Germany, Britain, Holland, France, USA, Canada and Israel.

Domestic Market

Hıtit Seramik has regional offices in İstanbul, Izmir, Ankara and Adana and 95 dealers operating under such regional offices to offer its services to domestic consumers.

Fatih Kazancı

“Özel Seramik Meslek Lisesi’ni kurarak, sektörde kaliteli elemanlar yetiştirmek en büyük hedefimiz. Türkiye’de hiç kimse böyle bir yatırım yapmadı.”

Fatih Kazancı:

“Our greatest objective is to found Special Ceramic Vocational High School and develop high quality staff for the industry. Nobody made an investment like this in Turkey.”

Röportaj & Fotoğraflar / Interview & Photos

Şerife Deniz Uluerden

serife@serfed.com

1963 Bitlis doğumlu Fatih Kazancı 1976 yılından itibaren İzmir'de iş yaşamına başladı. Beş erkek, iki kız olmak üzere yedi kardeşler. İş hayatına ilk olarak aile şirketleri olan tekstil sektöründe 1977 yılında başladı. 1982'de Rodi Jeans'i kurarak imalata başladı ve 1989-90 yıllarında Kazancı İnşaat ile birlikte inşaat sektörüne el attı. 1997'de sektör arayışı içindeyken, seramikte karar vererek, seramik sektörüne adım attı. 1998 ortalarında Akhisar'da Graniser fabrikası hayata geçti. Fatih Kazancı evli ve iki çocuk sahibi.

Born in 1963 in Bitlis, Fatih Kazancı started his business life in Izmir since 1976. They are seven children, five male and two female. He was introduced to business for the first time in the textile company belonging to his family in 1977. He started production in 1982, founding Rodi Jeans and went into the construction sector with Kazancı İnşaat in 1989-90. In 1997, while looking for a sector, he moved in the ceramic industry. Graniser factory was launched in Akhisar in mid-1998. Fatih Kazancı is married and has two children.

“Amerika büyük hedeflerimiz içinde. Texas bölgesinde fabrika düşünüyoruz. Çok iyi bir yayılım sağlayacağız. Bir depo açtık, showroomu tamamlanıyor.”

“United States in among our greater objectives. We are contemplating a factory in Texas area. We will achieve a good deployment. We started a warehouse and the showroom is on its way to completion. ”

Unicera Fuarı'ndaki ön görüşmelerimden biriydi Graniser ve Fatih Kazancı. İzmir'de esnaf, sanayi, ticaret hayatı kan ağlarken, dükkanlar ardi ardına kapanırken, Kazancı kardeşler; deprem, 2001 krizi demedi yoluna devam etti. İnandılar, yılmadılar ve bugünkü noktalara geldiler. Tarihi, kültürü, yaşamı, insanlarıyla herkesin hayran olduğu İzmir'de, Graniser ve Rodi Jeans takdir toplamaya değercek bir güç sahip. Haziran ayı sonlarıydı, sanatçı, eğitimci ve sektörden, birtakım mekan çekirmeyle birlikte, röportajlar yapmak üzere İzmir'deydim. Yıllarca İzmir'de yaşadım, herkesin üzerinde mutlaka bir Rodi vardır, ama şimdi birçokların evinde mutlaka Graniser markalı bir seramik kaplama ürünü olduğuna da şahit oldum. Özellikle İzmir'in tarihi resimlerinin işlendiği duvar pano kaplamaları en ilgimi çekenlerden. Pazarlama Müdürü Ebru Uzluer, medyadan arkadaşım, kısa bir sohbetten sonra kahvelerimiz eşliğinde başladık Fatih Kazancı ile Graniser'in dünü ve geleceği hakkında konuşmaya...

Graniser and Fatih Kazancı were one of my preliminary interviews in Unicera Trade Fair. As businesses, industry and commercial life shed tears and stores closed one after another in Izmir, Kazancı brothers moved on against earthquakes and the 2001 crisis. They believed, would not give up and reached where they are today. In Izmir, whose history, culture, life and people are admired by everyone, Graniser and Rodi Jeans are forces to reckon with. It was late June, I was in Izmir to have interviews with location photographs with artists, educators and people from the industry. I lived in Izmir for many years; everyone definitely wears a Rodi but now I also witnessed that most people have a Graniser brand ceramic tile product in their homes. Especially, the wall panel tiles with historical Izmir themes drew my attention. Marketing Manager Ebru Uzluer is a media friend. We started to talk about the yesterday and tomorrow of Graniser with Fatih Kazancı, accompanied by coffees after a short chat...

Serife Deniz Ulueren: Profesyonel iş hayatınıza girişinizden bahsedebilir misiniz?

Fatih Kazancı: 1976 yılından itibaren okula ara vermemle birlikte, İzmir'de 1977 yılında tekstil girişimlerimizin ardından, 1982'de Rodi Jeans, 1989-90 yıllarında inşaat, 1997'de seramik sektörü 1998 Akhisar'da kurduğumuz fabrikayla profesyonel hayatı girdim. Daima atılımcı, girişimci oldum. 14 yaşındaydım başladığımda. Babamın mesleği, terzi ve fırın üzerindeydi, hala o gençliği ve dinamizimi üzerimde hissediyorum.

1999 yılında 2 milyon m² ile üretime başladık, depreme rağmen 2000 yılında 3 milyon m²'lik bir yatırımla birlikte yıllık 5 milyon m²'lik bir üretim kapasitesine ulaştık. 2001 krizinde 4 milyon m² yatırımı, 2002 yılında 4 milyon m² yatırım takip etti. Yıllık 13 milyon m²'ye ulaştık. 2003-2004 yıllarında yapılan 10 milyon m²'lik yatırımla, şu anki 23 milyon m²'lik üretim kapasitesine erişmiş olduk. Kriz ve durgunluk dönemlerini yatırımlarla geçirdik ve bugünlere geldik.

Ş.D: Henüz altı yıllık geçmişi olan genç bir kuruluş nasıl doruk noktalara ulaştı?

F.K: Evet, böylesi genç bir kuruluşun dinamizmini ürünlerine ve tüketicilerine de yansıtmak adına öncelikle ürün tasarımlarımıza önem verdik. Müşteri memnuniyeti bizim için çok önemli. Tüketici taleplerini ve bekłentilerini tahmin ederek, önceden analiz ederek çözüm üretmeyi amaçladık. Modern bir banyodan, klasik tarzda bir banyoya kadar ürün gamımızı genişletiyoruz. 1030 kişininin çalıştığı kuruluşumuzda, yaş ortalamamız 28.

Ş.D: Marka oluşturma ve dinamizm bunu nasıl sağladınız?

F.K: Özgün markalar yaratma çalışmalarına hız kazandırdık. Toplumsal ve kültürel gelişmelere açıklık, insana ve çevreye duyarlılık, teknolojik yenilik, deneysellik ve geliştirme ilkeleri ürün tasarımindan özgünlüğü oluşturmaktır ve bizde bu doğrultuda Graniser'in tasarım grubunun hedeflerini belirlemektedir. Dinamizmimizi, tüketicilere hızlı servis, zamanında teslimat ve müşteri memnuniyetiyle oluşturuyoruz. Her geçen gün gelişen bayi ağımız ise Graniser'in bayi kanadında yaşadığı dinamizmdir.

Serife Deniz Ulueren: Can you talk about your introduction to your professional career?

Fatih Kazancı: I started my professional life starting from 1976 when I left school with our textile initiatives in 1977 in Izmir, Rodi Jeans in 1982, construction in 1989-90 and the ceramic industry in 1997 and the factory we founded in Akhisar in 1998. I was always an initiator and an entrepreneur. I was 14 when I started. My father was a tailor and baker by trade; I still feel that youth and dynamism on me.

We started production with 2 million m² in 1999; despite the earthquake, in 2000, we reached a production capacity of 5 million m² per year, with an investment of 3 million m². The investment of 4 million m² in 2001 crisis was followed by an investment of 4 million m² in 2002. We reached 13 million m² annually. We managed

to reach today's 23 million m² production capacity with the 10 million m² investment in 2003-2004. We went through the crisis and stagnation periods making investments and became what we are today.

Ş.D: How did a young organization with just a six year past reach such peak points?

F.K: Yes, we gave product design priority to allow the dynamism of such an organization to be reflected on its products and the consumers. Customer satisfaction is very important for us. We sought to create solutions by foreseeing customer demands and expectations and analyzing them in advance. We are expanding our product range from a modern bathroom to a classical bathroom. In our organization employing 1,030 people, the average age is 28.

Ş.D: Brand creation and dynamism; how did you achieve that?

F.K: We accelerated the efforts for creating original brands. The principles of being open to social and cultural developments, concern for the human being and the environment, technological innovation, experimentation and

development give rise to originality in product design and we set the targets of Graniser's design group in this direction. We generate our dynamism through fast service for the consumer, on-time delivery and customer satisfaction. Our dealer network, which expands every passing day, is Graniser's dynamism in its dealer wing.

“Müşteri memnuniyeti bizim için çok önemli. Tüketici taleplerini ve beklenilerini tahmin ederek, önceden analiz ederek çözüm üretmeyi amaçladık. Her beğeneye uygun ürünler tasarlayarak hayata geçiriyoruz.”

“Customer satisfaction is very important for us. We are targeting to generate solutions by foreseeing consumer demand and expectations and analyzing them in advance. We are designing and launching products fit for all tastes.”

Ş.D: İnşaattaki durgunluk seramik sektörünü çok çabuk etkiliyor.

F.K: İnşaat sektörüne doğrudan bağımlı olan seramik sektörü inşaat sektöründe yaşanan durgunluktan olumsuz yönde etkileniyor. Sektörün geçen yıldaki dikey çıkışları nedeniyle artan üretim kapasitesi bu sene döviz kurlarının ve piyasaların düşük oranlarda gerçekleşmesiyle yerini yatay gelişlere bırakı. Yılın ikinci yarısının canlı geçeceğini umutluyum.

Ş.D: Graniser'in gelecekle ilgili bekleni ve hedefleri nelerdir?

F.K: Sorunlara çözümleriyle birlikte bakma alışkanlığında olan firmamız, taşımacılık konusunda yaşadığı sorunlara kurduğu nakliye filo ve demiryolu yatırımı (vagon, konteyner) ile çözüm getirerek iş ve sektördeki rekabetçiliğini arttırdı. Demiryolu istasyonunun fabrikanın sınırlarına taşınması ile ilgili altyapı çalışmalarını Akhisar Organize Sanayi Bölgesi, üst yapı çalışmalarını ise Devlet Demiryolları yapacaktır. Bu konuda gerekli projelendirmeler hazırlandı, 2006 yılında yatırımların gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Ş.D: The stagnation in construction affects the ceramic industry quite rapidly.

F.K: The ceramic sector, which is directly dependant on the construction sector, is adversely affected by the stagnation in the construction industry. The production capacity, which increased due to the vertical thrusts of the industry last year, was replaced this year by horizontal movements due to low exchange rates and markets. However, we believe that the second half will be livelier this year.

Ş.D: What are future expectations and objectives of Graniser?

F.K: Our firm, accustomed to looking at problems with their solutions, increased its competitiveness in the business and the industry by bringing a solution to the problems it experienced in transportation by the transportation fleet it launched and its railroad investments (railway cars, containers). The infrastructure works relating to the moving of the railway station to the borders of the factory will be carried out by Akhisar Organized Industrial Zone and the superstructure works will be performed by State Railways Administration. The required design work on this matter has been prepared; realization of the investments are targeted in 2006.

“Sektörün geçen yıldaki dikey çıkışları nedeniyle artan üretim kapasitesi bu sene döviz kurlarının ve piyasaların düşük oranlarda gerçekleşmesiyle yerini yatay gidişlere bıraktı. Ancak bu yılın ikinci yarısının daha canlı geçeceği kanaatindeyiz.”

“The production capacity, which increased due to the vertical thrusts of the industry last year, was replaced this year by horizontal movements due to law exchange rates and markets. However, we believe that the second half will be livelier this year.”

S.D: Menemen'de kurmayı planladığınız fabrikayla ilgili gelişmelerden bahsedebilir misiniz?

F.K: Graniser Grup Menemen Serbest Bölgede 2. seramik fabrikasıyla ilgili fizibilite çalışmaları yaptık, 2006-2007 yıllarında gerçekleştireceğiz. Orada biraz daha spesifik mallar üreteceğiz, parlak granit ve vitrifiye düşünüyoruz. Beş büyük yılda 2 milyondan 23 milyon m²'ye çıkacak büyük başarı. Graniser'in形象ını iki yılda çok iyi yerlere oturtacağız. İhracatta hedefimiz % 50-55.

S.D: Sektör olarak, fabrikanızda eğitim-staj ve mezuniyet sonrası iş arayan gençlere yönelik projeleriniz var mı?

F.K: Sanayinin eğitime iç içe olması gerektiği, sektörde kalifiye eleman yetiştirmenin önemli olduğu düşüncesiyle eğitimi yatırım planlarımıza ekledik. Sezon itibarıyle, Seramik Bölümü'nde okuyan öğrencileri, fabrikaya davet edip, tanıtım, gezi ve yarışmalar düzenleyerek, burs, değişik sürpriz hediyeler ve teşviklerle öğrencileri sektörde kazandırmayı amaçlıyoruz. Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in özel okulların teşvik edilmesi yönündeki açıklaması bizi sevindirdi. Akhisar Bölgesi'nde kuracağımız Özel Seramik Meslek Lisesi'nin sektördeki eksik kalifiye eleman ihtiyacını da karşılayacağını düşüyoruz.

S.D: 2005 sezonunun ilk yarısını değerlendirirseniz?

F.K: Bir önceki yılda ürün satışımız vardı, altyapıyı da büyütmemiz gerekiyordu. Müşteri kitlemizi oturttuk. Ayrıca Amerika'da bir depo açtık, showroomu tamamlıyoruz. Çok iyi bir yayılım sağlayacağız. Amerika bizim büyük hedeflerimiz içinde. Texas bölgesinde bir fabrika düşünüyoruz.

Ş.D: Could you tell us of the developments relating to the factory you are planning to launch in Menemen?

F.K: As Graniser Group, we carried out the necessary feasibility studies on our second ceramic factor in Menemen Free Zone. We are planning to bring it to life in 2006-2007. There, we will produce somewhat more specific products. We are thinking of bright granite and vitreousware. Going from 2 million to 23 million m² in five and a half years is a great accomplishment. We will bring Graniser's image to very good places in two years. Our export target is 50-55 %.

Ş.D: As the sector, do you have projects oriented to youths looking for jobs after graduation and on training and practice at your factory?

F.K: We added training to our investment plans believing that the industry must be intertwined with education and that developing qualified personnel for the industry is important. We seek to bring students into the industry seasonally by inviting students attending ceramic departments to the factory, organizing promotions, trips and contests and through various different surprise awards and encouragement. The announcement by Minister of National Education Hüseyin Çelik on encouragement of private schools gave us hope. We believe that Special Ceramic Vocational High School we will found in Akhisar region will satisfy the lacking qualified staff requirement in the industry.

Ş.D: How would you evaluate the first half of the 2005 season?

F.K: We had product selling problems the previous year. We had to enlarge the infrastructure. We fixed our customer base. We also opened a warehouse in the US. Its showroom is on the way to completion. United States is among our greater objectives. We are contemplating a factory in Texas area. We will achieve a good deployment.

Ş.D: 2006'ya bakışınız?

F.K: Kış uzun geçti, sektör işe geç başladı. TOKİ'lerin başlaması ve uzun vadeli Mortgage sistemi. Kredi olarak inşaat sektöründe rakamlar yüksek. Yurtdışı kredilerle desteklenirsek, inşaat sektörü önmüzdeki beş yılın yıldız sektörü olabilir. Türkiye'de insanların yaşam standartları çok düşük.

Ş.D: Sektör olarak sıkıntıları nasıl değerlendirdiyorsunuz?

F.K: Türkiye'de ihracatla ilgili eğitim vermiyoruz, bu konuda sıkıntımız var, sektörde ihracatçılar yetiştirmemiz gereklidir. Bugün mermerle seramigi birleştirerek daha güçlenebiliriz. İzmir'de mermer ağırlıkta. Biz İzmir'de olduğumuz için değil, ama fuarımızı İzmir'de yapsak dünya üzerinde iyi imaj sağlayız diye düşünüyorum. Elektrik, doğalgaz ve nakliye bizim sorunumuz. Nakliyede devlet demiryollarının hiçbir katkısı yok. Demiryolunu sıkı bir baskıyla ve dernekler birleşir ve birlük olunursa mutlaka bir çözüm bulabileceğimize inanıyorum.

Ş.D: İş yaşamı dışında aktüel olarak ilgilendiğiniz alanlar var mı?

F.K: Haftada bir arkadaşlarımla futbol maçı yapmayı seviyorum. Kapıcalara gidip kalıyorum. Öğrenci yetiştirmeye ve hizmeti en büyük hobilerimizden biri. Orta Asya'daki Türk okullarını ziyaret ediyoruz.

Ş.D: Your outlook on 2006?

F.K: It was a long winter. The sector started late. Launching of TOKİs and the long-term mortgage system. In terms loans, figures are high in the construction industry. If we are supported by international loans, the construction sector may be the star industry for the next five years. In Turkey, the living standards of people are very low.

Ş.D: How do you evaluate the problems as industry?

F.K: In Turkey, we don't provide education relating to exports. We have difficulties here. We should develop exporters for the industry. We can get stronger today by merging marble with ceramic. In Izmir, marble is predominant. I believe that if we held

our trade fair in Izmir, we would have a better image on the world; this is not because we are in Izmir. Electricity, natural gas and transportation are our problems. State Railways have no contribution in transportation. I definitely believe that we can find a solution by applying pressure on the Railways and if associations come together and act in concert.

Ş.D: Are there fields you are interested in outside the business life?

F.K: I enjoy playing football with my friends every week. I visit and stay at spas. Developing students and services are among our major hobbies. We visit the Turkish schools in Central Asia.

“Türkiye'de ihracatla ilgili eğitim vermiyoruz, bu konuda sıkıntımız var, sektörde ihracatçılar yetiştirmemiz gereklidir”

“In Turkey, we don't provide education relating to exports. We have difficulties here. We should develop exporters for the industry.”

Türkiye'den bir tasarım hareketi

A design
movement
from Turkey

ali baba design lab.

Aslı Aydemir / Kase
Concave

Defne Koz / İznik Karo Tasarımları
İznik Tile Design

Ali Konyalı / Karalama
Sketch

Erdem Akan / İstanbul Sembol Alfabesi
İstanbul Symbolic Alphabet

2005 yılında, Erdem Akan, Luca Proto ve Meltem Eti Proto tarafından kurulan Ali Baba design lab. Türkiye'de tasarlanmış çağdaş formları içeren proje ve ürünlerin sergilendiği ilk tasarım sergisi olan 'abç'yi açtı. İki ayrı mekana dağılan sergi, Türk tasarımcılarının kültürlerinden esinlenerek yarattıkları çeşitli ürün ve enstalasyonları içeriyor. Sergi, 'global Türk' teması ile dünya tasarımına Türk çizgisini katan ürünlerini öne çıkarmayı hedefliyor.

Sergide, dünyanın değişik ülkelerinde yaşayan Türk tasarımcılar ile 'İstanbullu' tasarımcılar beraber yer alıyor. 'abç', ürün tasarımıyla sınırlı kalmıyor. Endüstriyel tasarım, seramik, fotoğraf ve grafik tasarım yanında müzik, dans, sinema gibi değişik disiplinlerden gelen isimler aynı temada buluşuyor.

Ali Baba design lab founded in 2005 by Erdem Akan, Luca Proto and Meltem Eti Proto opened 'abç', which is the first design show where projects and products incorporating the contemporary forms designed in Turkey are displayed. The show, spread over to two different spaces, features different products and installations created by Turkish designers inspired by their cultures. The show aims at bringing forth the products adding the Turkish line to world design with its 'global Turk' theme.

Turkish designers living in various countries of the world and the 'Istanbullian' designers appear together in the show. 'abç' is not limited to product design. Names coming from various disciplines like music, dance and cinema beside industrial design, ceramics, photography and graphic design meet under the same theme.

Graduation show at
Hacettepe Central Campus

Hacettepe Merkez Kampus'ta mezuniyet sergisi

Hacettepe Üniversitesi Seramik Bölümü'nden bu yıl mezun olan öğrencilerin çalışmaları Güzel Sanatlar Fakültesi Mezuniyet Sergisi kapsamında sanatseverlerle buluştu. Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampusu'nde izlenen sergide, Seramik Bölümü Ruhsar Angın, Gülsemin Bolat, Ferahnaz Gemalmaz, Arzu Kara, Şirin Kol, Sevinç Köseoğlu, Ayşenur Özkeser, Meral Öztürk, Müge Pekaydin, Buket Sarı, İsmail Susam, Ayşe Şengül ve Şefika Uyan'ın farklı teknikler kullanarak oluşturduğu toplam 24 çalışmasıyla temsil edildi.

The works of students graduating from Hacettepe University Ceramic Department this year met with art lovers at the Faculty of Fine Arts Graduation Show. The Ceramic Department, was represented by 24 works created using various techniques by Ruhsar Angın, Gülsemin Bolat, Ferahnaz Gemalmaz, Arzu Kara, Şirin Kol, Sevinç Köseoğlu, Ayşenur Özkeser, Meral Öztürk, Müge Pekaydin, Buket Sarı, İsmail Susam, Ayşe Şengül and Şefika Uyan at the show viewed in Hacettepe University Central Campus.

Camda sanatsal yansımalar

Artistic reflections on glass

T.B.M.M Başkanı Bülent Arınç, T.B.M.M Milli Saraylar Daire Başkanlığı ve İtalyan Kültür Merkezi işbirliği ile gerçekleştirilen "Camda Sanatsal Yansımalar" adlı sergi Dolmabahçe Sarayı'nda açıldı.

Geçmişten günümüze bir köprü, doğu ile batı arasında bir sentez niteliğine sahip ve içinde camlı köşkü barındıran Dolmabahçe Sarayı'nda, cam sanatı tarihinde Beykoz ve Venedik gibi iki önemli merkezin tarihi ilişkisini güncellemek amacıyla düzenlenen sergide Venedik ve Türk cam sanatçılarının eserleri bulunuyor. Füzyon, soğuk kesme, pota camı gibi cam tekniklerinin kullanıldığı eserlerden oluşan sergi, girişim gurubu 3. Boyut'tan Didem Çapa, cam sanatçıları Gültekin Çizgen ve İzzettin Baki tarafından 1.5 yıl süren bir çalışma sonucunda hazırlandı.

Ottoman camcılığında önemli bir hamle olarak değerlendirilen ve sanatkarlığıyla da tanınan Padişah III. Selim'in Mehmet Dede isimli bir mevleviyi İtalya'ya cam sanatının inceliklerini öğrenmek ve bilgisini geliştirmek üzere göndermesi ile başlayan ve "Camda Sanatsal Yansımalar" sergisi ile yeni bir ufuk kazanan İtalya-Türkiye arasındaki cam yolculuğu 200 yıldır devam etmektedir.

200 cam eserin yer aldığı sergide, 44 Türk sanatçısının eserinin yanı sıra İtalian Kültür Merkezi tarafından getirilen Sartirana Sanat Vakfı'na ait ve 1915-2000 yıllarını kapsayan Rinaldi Koleksiyonu'ndan 80 değişik cam eser de yer aldı.

The show titled "Artistic Reflections on Glass" held by the collaboration of Head of Republic of Turkey Grand National Assembly Bülent Arınç, Republic of Turkey Grand National Assembly National Palaces Department and Italian Culture Center was opened in Dolmabahçe Palace.

The show organized to update the historical relationship between two significant centers like Beykoz and Venice in the history of glass art at Dolmabahçe Palace, which is a bridge from the past to our day and a synthesis between the east and the west embodying a glass pavilion features the works of Venetian and Turkish glass artists. The show comprising works for which glass techniques like fusion, cold cutting and crucible glass was prepared as a result of efforts which took one and a half years by Didem Çapa from initiative group third dimension and glass artists Gültekin Çizgen and İzzettin Baki.

The glass journey between Italy and Turkey, which started when Sultan Selim III who was known also as an artist sent a Mevlevi called Mehmet Dede to Italy to learn the intricacies of glass art and to advance his knowledge, which is assessed to be an important leap in Ottoman glass making, which gained a new dimension with the show "Artistic Reflections on Glass", has been ongoing for 200 years.

At the show featuring 200 glass works in addition to the works of 44 Turkish artists, 80 different glass works belonging to Rinaldi Collection of Sartirana Art Foundation, spanning years 1915-2000 brought by Italian Culture Center are also presented.

II. Uluslararası Çağdaş Mozaik Bienali'nde Türk seramikçiler

Bahar Ari

Nalan Danabaş Tuncer

Feyza Çakır Özgündoğu

Arjantin Çağdaş Seramik Müzesi'nde düzenlenen 2.Uluslararası Çağdaş Mozaik Bienali, Buenos Aires Eğitim Konseyi'nin eğitsel ve kültürel destek hedefi ile Arjantin Seramik Merkezi'nin kurumsal ortaklıği ile gerçekleştirildi. Amaç, dünyanın hemen her köşesinden katılan çeşitli seramik sanatçlarının biçimlendirdiği seramik karoları Buenos Aires'de toplu olarak sergileyebilmek, Arjantin'in seramik sanatçlarının buluşacağı bir merkez haline gelmesini sağlamak.

Bienale 26 farklı ülkeden 215 karonun bağışlanması ile katılım sağlandı. Koleksiyonu yapılan karolar Çağdaş Seramik Müzesi'nde sergilениyor.

1.Uluslararası Çağdaş Mozaik Bienali Jürisi'nde Türkiye'den Sevim Cizer, Arjantin Seramik Sanatı Merkezi'nden Antonio Molina, Uluslararası Seramik Akademisi'nden Vilma Villaverde ve Rumbo Kültür Derneği'nden Susana Perez yer aldı. Yarışmada İzmir'den Lale ANDIÇ "The Pain" isimli çalışması

ile 2.liğ ve yine İzmir' den Nusret ALGAN masyon ödülleri aldılar.

Buyıl 2.si düzenlenen bienalin jürisinde ise EEUU' dan Nick J. de Vries , Slovakia' dan Ilja, Holesovsky' dan Hsiu-Ling Chuang, Arjantin'den María Garriga yer aldı. Türkiye'den Feyza Çakır Özgündoğu, Nalan Danabaş Tuncer ve Bahar Ari masyon ödüllerine layık görüldü.

Turkish ceramic artists at II International Contemporary Mosaic Biennale

The 2nd International Contemporary Mosaic Biennale organized at Argentina Contemporary Ceramic Museum was held with the educational and cultural support of Buenos Aires Education Council and corporate sponsorship of Argentina Ceramic Center. The objective is to display collectively in Buenos Aires the ceramic tiles shaped by various ceramic artists from almost every corner of the world, making it a center where ceramic artists of Argentina will meet.

Participation to the Biennale was achieved through donation of 215 tiles from 26 different countries. The collected tiles are displayed in Contemporary Ceramic Museum.

Sevim Cizer from Turkey, Antonio Molina from Argentina Ceramic Art Center, Vilma Villaverde from International Ceramic Academy and Susana Perez from Rumbo Cultural Association were the jury members of 1st International Contemporary Mosaic Biennale. In the competition, Lale

ANDIÇ of Izmir received second prize with her work titled "The Pain" and Nusret ALGAN of Izmir received honorable mention.

In the jury of the 2nd biennale held this year were Nick J. de Vries from EEUU, Ilja Holesovsky from Slovakia, Hsiu-Ling Chuang from Holesovsky and Maria Garriga from Argentina. Feyza Çakır Özgündoğu, Nalan Danabaş Tuncer and Bahar Ari from Turkey received honorable mentions.

Jewelry show meets
photographs of nature

Doğa fotoğraflarıyla, takı sergisi buluşuyor

Tasarımları yurticinde ve yurtdışında birçok butikte satılan sanatçı Ülkü Baki, Crowne Plaza Otel'de Karadeniz fotoğraf sanatçısı Zafer Baki ile birlikte açıyor takı sergisini. Açılısta dia gösterilerinin yapılacağı sergide özellikle Karadeniz doğa ve insan resimleriyle birlikte takılarını sergileyeyecek. Sergi Eylül'ün ilk haftasına kadar gezilebilecek.

Fine artist whose designs are sold in various boutiques locally and abroad opens her jewelry show together with Black Sea photography artist Zafer Baki in Crowne Plaza Hotel. The artist will exhibit her jewelry with specifically Black Sea nature and people photos at the exhibition in the gala of which a slide show will be held. The exhibition may be visited until the first week in September.

Beytepe'de seramik pano

Ceramic panel in Beytepe

Hacettepe Üniversitesi Seramik Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalışan Burçak Bingöl'ün tasarladığı seramik pano, vakumlu döküm kilinden üretilmiş ve 1000 derecede pişirilmiştir. Sır olarak füme ve çatlaklı beyaz sır artistik amaçla üst üste kullanılmıştır. Yapımı ve montajı modüler olarak kurgulanan panonun bütünü 30 ayrı parçadan oluşmaktadır. 250 cm x 190 cm. ölçülerindeki seramik pano Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü Rektörlük Binası 6. katta bulunmaktadır.

The ceramic panel designed by Burçak Bingöl, a research assistant in Hacettepe University, is produced from vacuumed casting clay and fired at 1000 degrees. A smoke color and cracked white glaze is used in layers for glazing. The panel of modular build comprises 30 individual pieces. The ceramic panel of 250 cm X 190 cm is in floor 6 of Hacettepe University Beytepe Campus Administration Building.

Röportaj / Interview

Şerife Deniz Ulueren

serife@serfed.com

Fotoğraflar / Photos

Seda Şıktunca

President chamber of
architects of Turkey,
Oktay Ekinci:
“İstanbul truly became
world known. In fact, so
did Turkey...”

Türkiye Mimarlar Odası Genel Baftkan»

Oktay Ekinci: “*<stanbul, gerçek anlamda dünyaca tanınd>*. Hatta Türkiye de öyle...”

Balıkesir-1952
doğumlu...İstanbul-Fatih-
Akşemsettin İlkokulu ve
Pertevniyal Lisesi
Mezunu...Devlet Güzel Sanatlar
Akademisi –Yüksek Mimarlık
Bölümü’ndeki mimarlık eğitimi
yıllarında kentsel planlama ve
tarihsel çevre alanında yoğunlaştı.
Mimarlar Odası'nın Muğla,
İstanbul ve Genel Merkez
yönetimlerinde de başkan ve
genel başkanlık görevlerini
üstlenirken, 1993-2005 yılları
arasında Kültür Bakanlığı'ncı
görevlendirildiği Kültür ve Tabiat
Varlıklarını Koruma Kurulu
üyeliğini İstanbul'un yanı sıra
Erzurum, Antalya ve Muğla
Koruma Kurullarında da
sürdürdü. 1994'den bu yana da
MSGŞÜ Mimarlık Fakültesi Şehir
ve Bölge Planlama Bölümü'nde
öğretim görevlisi...Halen
Cumhuriyet Gazetesi'ndeki kent,
çevre ve kültüryazarlığına devam
ediyor.

Born in Balıkesir-1952. Graduate
of Istanbul-Fatih-Akşemsettin
Primary School Pertevniyal High
School. In the years he studied
architecture in State Academy of
Fine Arts – Master of Architecture
Department, he concentrated on
urban planning and historical
environment.
As he served as President in
Muğla, Istanbul and
Headquarters administrations of
The Chamber of Architects, he
also served from 1993 until 2005
as a member of Cultural and
Natural Assets Conservation
Committee in Istanbul, Erzurum,
Antalya and Muğla Conservation
Committees, having been
appointed by Ministry of Culture.
Since 1994, he is a member of
academy at MSGŞÜ (Mimar
Sinan Fine Arts University) Faculty
of Architecture, Urban and
Regional Planning Department.
Presently he writes for
Cumhuriyet newspaper on urban,
environmental and cultural
affairs.

“Kongrenin İstanbul'a asıl kazanımı ise kent sorunları üzerinde 120 ülkeden uzman mimarların söylediğleri, tartışıkları ve geliştirdikleri düşüncelerdir. Hangi belediye ya da hangi hükümet, bir kent için böylesine bir olanağı elde edebilir? Trilyonlar harcasalar, bir daha böyle bir kongreye ev sahipliği yapamazlar.”

“The real gain of Istanbul from the convention is what expert architects from 120 countries said, discussed and developed on the problems of the city. What municipal administration or government can get such an opportunity for a city? They can never host such a convention even if they spent trillions.”

Şerife Deniz Ulueren: What did 22nd World Architecture Convention you accented that is the largest architecture and urban planning organization in the world after Habitat 2 bring to Turkey?

Oktay Ekinci: İstanbul truly became “world known”. In fact, so did Turkey... I think this is very important because for example, just because 3 billion people watched the Milan-Liverpool game played last month in front of TVs, it was called an “unmatched promotion” and incredible moneys were spent. In fact, 3 billion football viewers only heard İstanbul's name and got to know it wrong

to boot. Remember, İstanbul's name was written in “Arabic” letters in the posters and giftware of this game. Obviously, those who yearned for “Arabia” instead of Turkey's own civilization assets, took advantage of this opportunity too; three billion people got to know İstanbul as an Arab city. Yet those participating in World Architecture Convention, those announcing this convention to the world and everyone got to know İstanbul with its real aspects, that is alongside of its history, culture and all urban characteristics, also with its urban problems; in fact, they discussed them, though about them and offered

Şerife Deniz Ulueren: Habitat 2'den sonra dünyanın en büyük mimarluk ve şehircilik organizasyonu olduğunu vurguladığınız 22.Dünya Mimarlık Kongresi, bize Türkiye'ye neler kazandırdı?

Oktay Ekinci: İstanbul, gerçek anlamda “dünyaca tanındı”. Hatta Türkiye de öyle... Bunu çok önemsiyorum; çünkü örneğin geçen ay yapılan Milan-Liverpool maçı nedeniyle, tv.lerin başındaki 3 milyar insan bu maçı izledi diye “eşi bulunmaz bir tanıtım” denildi ve inanılmaz paralar harcandi. Oysa 3 milyar maç izleyicisi insan, İstanbul'un adını sadece duydukları ve de üstelik yanlış tanıdıklarını, Hatırlayın, bu maçın afişlerinde ve hediyelik eşyalarında İstanbul'un adı “Arabi” harflerle yazılmıştı. Türkiye'nin kendi öz uygarlık değerleri yerine “Arabistan'a” öykünenler, anlaşılan bu fırsatı da değerlendirmişlerdi; 3 milyar insan İstanbul'u Arap kenti olarak tanıdı... Oysa Dünya Mimarlık Kongresi'ne katılanlar, bu kongreyi dünyaya duyuranlar ve herkes, İstanbul'u gerçek yönleriyle, yani tarihi, kültürü ve tüm kentsel özellikleriyle birlikte kentsel sorunlarıyla da birlikte tanıdıklarını, hatta tartıştılar, kafa yordular ve çözümler önerdiler... Ne var ki, bu ele geçmez fırsat, bizim çok dar olanaklarla ve tamamen uluslararası ilişkilerimizdeki insancıl ve barışçıl politikalarımızla ülkemize kazandırdığımız fırsat, bir maça gösterilen ilgi kadarı gösterilmemi... Medyanın, ünlü mimarların İstanbul hakkındaki düşüncelerine verdiği önem de olmasaydı; kamuoyu da yeterince duyamayacaktı. Kader birliği yaptığımız seramik sektörü başta olmak üzere yapı ve inşaat alanındaki sponsorlarımızın kendi yayınlarında verdikleri geniş yeri de şükranla anmak isterim.

solutions.... Unfortunately, no interest as shown for a football match was shown to this unique opportunity, the opportunity we brought to our country through our humane and peaceful policies by very limited means, totally in our international relationships... Without the interest of the media on famous architects' thought on İstanbul, the public wouldn't have heard of it sufficiently either. I would like to state that I am grateful for wide space our sponsors in the building and construction sector led by the ceramic industry with whom our fates are common spared in their own publications...

Ş.D: Peki İstanbul'a kazandırdıkları..

O.E: Kongrenin İstanbul'a asıl kazanımı ise kent sorunları üzerinde 120 ülkeden uzman mimarların söylediğleri, tartışıkları ve geliştirdikleri düşüncelerdir. Hangi belediye ya da hangi hükümet, bir kent için böylesine bir olanağı elde edebilir? YTL ile de Trilyonlar harcasalar, bir daha böyle bir kongreye ev sahipliği yapamazlar. Çünkü dünya mimarlar buluşmalarını hükümetlerin çağrıları değil, Uluslararası Mimarlar Birliği'nin gözetiminde ve kararıyla, bu birliğeye üye ulusal mimarlar odaları ancak düzenleyebilirler...

Kongrede ilan edilen "İstanbul Deklarasyonu" da çok önemli. Çünkü bu metin, İstanbul için değil, tüm dünya kentleri için izlenmesi gereken imar, mimarlık, çevre ve kültür politikalarını belirliyor ve tüm dünyada artık İstanbul'un adıyla anılan bir uluslararası rehber belge var. Tıpkı La Haye gibi, ya da Rio gibi...

Ş.D: Well, what did Istanbul gain...

O.E: The real gain of Istanbul from the convention is what expert architects from 120 countries said, discussed and developed on the problems of the city. What municipal administration or government can get such an opportunity for a city? They can never host such a convention even if they spent trillions. Because world architects conventions may be organized not on the invitation of governments but only by the national chambers of architects that are members of International Architects Association under its supervision and by its decision...

The "Istanbul Declaration" announced at the convention is also very important. Because this text identifies the zoning, architecture, environmental and cultural policies required to be pursued not only for Istanbul but for all world cities and now there is an international guide document known by Istanbul's name. Just like The Hague or Rio...

"Kadir Topbaş'ın aynı zamanda mimar kimliğiyle belediye başkanlığını bir arada göstererek ev sahipliğinin gereğini yapması, kongremiz için büyük şans oldu. Sayın Kadir Topbaş'a bir kez daha burada da çok teşekkür ediyorum."

"It was great luck for our convention that Kadir Topbaş fulfilled the duties of the host, displaying his architectural identity together with mayorship. I thank Mr. Kadir Topbaş here once again very much."

Ş.D: İstanbul'a gelen dünyaca ünlü mimarların İstanbullarındaki izlenimlerini nasıl değerlendirdiğiniz?

O.E: Dünyaca tanınmış mimarlarla medyada yapılan röportajlardan ortaya çıkan sonuç bizi çok mutlu etti. Çünkü hemen tümü, bizlerin yillardır söylediğimiz gerçekleri dile getirmekle yetinmediler; yine bizlerin yillardır yaptığımız uyarıları ve çözüm yollarını da neredeyse aynı denebilecek bir benzerlik içinde dile getirdiler.

Buna iki açıdan seviniyorum. Çünkü bu görüşlerin çoğunu bizler söylediğimiz zaman, meslek dışı konularla uğraşmakla, hatta siyaset yapmakla suçlandık. Örneğin gökdelenleri eleştirdiğimizde "tutucu", "gerici" diyenler bile oldu. Ama şimdi ABD'li mimarlar bile bizle aynı eleştirileri sıralayınca, yüregimize su serpildi. Benzer şekilde, çokbüktü haldeki tarihsel semtleri yıkıp yerlerine apartman dikmek yerine, bu semtleri onarmak, düzenlemek, yaşınlır hale getirmek için çaba gösterdiğimizde; "eskiye rağbet olsayıdı; bit pazarına nur yağırdı" atasözümüzü temcit pilavı gibi önmüze koydular. Oysa dünya mimarları da aynı şeyleri söylediler ve geçmişimizi korumanın gericilik değil uygurık olduğunu onlar da dile getirdiler...

İkinci sevincim ise bir umutla yüklü. Bizde yerliden ziyade yabancıya rağbet vardır. Bu nedenle bizim söylediğimizi yabancılar söyleyince, sanki daha bir makbul oluyor. Öyle bile olsa, yanışlarımızı durdurmak için ben buna razıymı; ancak bir umudum da var ki bundan sonra bizlerin de kıymeti bilinecek; dünyanın en ünlü mimarlarıyla aynı görüşleri paylaştığımız görüldüğü için; sözümüz belki daha bir değerli olacak...

Ş.D: Bu kongreye mimar bir belediye başkanı ile hazırlanıldı. Organizasyondaki kazançlarınız ve eksikleriniz sizce nelerdi?

O.E: Doğrusu sayın Kadir Topbaş'a bir kez daha burada da çok teşekkür ediyorum. Biz 1999'da Pekin'de yapılan dünya mimarlık kongresinde İstanbul'u aday gösterip, rakiplerimizi yenerek kazandığımız zaman, rakiplerimiz olan Floransa ile Japonya-Nagoya'nın belediye meclislerinden "en mükemmel şekilde ağırlama" kararları da dağıtılmıştı. Bizim ise böyle bir karar bir yana, 2005'de kimin belediye başkanı olacağı, nasıl bir yönetimim bulunacağı dahi belli değildi...

Kadir Topbaş'ın aynı zamanda mimar kimliğiyle belediye başkanlığını bir arada göstererek ev sahipliğinin gereğini yapması, kongremiz için büyük şans oldu. Umarım, İstanbul'un imar yönetiminde de ana kararlarında bu kongrenin sonuçlarını ve kongrede dile getirilen uyarıları dikkate alır. Asıl mükemmel ev sahipliği işte o zaman gerçekleşir diye düşünüyorum...

Organizasyondaki eksiklikler konusunda ise ancak "şu da olsayıdı, daha iyi olurdu" gibisinden bir şeyler söylemek mümkün. Çünkü UIA Kongreleri tarihinde en başarılı ve hatta eksiksiz denebilecek organizasyonun gerçekleştiğini, UIA yöneticileri ve sayısız konuk defalarca söylediler. Bunu kompliman için değil, gerçekten inandıkları için söylediğimizi iyi biliyorum. Çünkü, özellikle UIA yöneticileri böyle şeyleri pek söylemezler; ama İstanbul'dan çok mutlu ve bol bol teşekkür ederek ayrıldılar.

Ş.D: How do you evaluate Istanbul impressions of world known architects who visited Istanbul?

O.E: The conclusion emerging from the interviews held with world known architects in the media made us very happy. Because almost all of them not only articulated the truths we have been stating for years but they also articulated the warnings we made and the solutions we offered over the years in a similarity very close to ours.

I am happy for this in two respects. Because when we stated most of these views, we were blamed to be dealing with subjects outside of the profession, even by making politics. For example, when we criticized the skyscrapers, we were even called "conservative" or "reactionary". But now we are redeemed because even the architects from USA listed the same criticisms as we. Similarly, when we made efforts for instead of abolishing the run down historical neighborhoods and constructing apartment buildings; restoring, organizing and making them livable, they heated our old proverb "If there was good in the old, the flea market would flourish" again and again, as the proverbial rice dish to be served to us. Yet, world architects said the same things and they, too, articulated that conservation of our past is not reactionism but civilization...

The second thing that made me happy is loaded with hope. We prefer foreigners to the locals. Therefore, when foreigners say what we say, it becomes as if more desirable. Even so, I'm happy with it so stop our mistakes; but I have a further hope that from now on, our value will be recognized as it was seen that we shared the same views with the most famous architects in the world; perhaps our words will be deemed to be more noteworthy...

Ş.D: Preparations for this convention was made with an architect mayor. What do you think were our gains and shortcomings in the organization?

O.E: In fact, I would like to thank Mr. Kadir Topbaş once again here. When we were awarded the convention nominating Istanbul, over our rivals in 1999 in the world architecture convention held in Beijing, "perfect hosting" resolutions from our rivals, Florence and Nagoya-Japan's municipal assemblies. For us, let us such a resolution, it was not even known who the mayor would be in 2005 and what kind of an administration there would be...

It was great luck for our convention that Kadir Topbaş fulfilled the duties of the host, displaying his architectural identity together with mayorship. I hope, he takes the results of this convention and the warnings articulated in the convention in his main decisions on the zoning management of Istanbul. I believe that the real perfect hospitality will take place then...

As regards the shortcoming in the organization, we could only say things like "this should have been done too" because UIA directors and countless guests time and time again that an organization, which was the most successful, and in fact perfect, has taken place in the history of UIA Conventions. I know full well that they said this not as a compliment but since they really believed it. Because, especially UIA directors don't say such things often; but they left Istanbul very happy with a lot of thanks.

“Türk mimarlarının uluslararası platformlardaki sesleri, sandığınızdan daha fazla çıkıyor. Ancak Türkiye kamuoyu ve medya, mimarlık konusunda yeterince duyarlı değil.”

“Turkish architects’ voices in international platforms are heard lot more than you would think. But the Turkish public opinion and media are not sensitive enough as regards architecture.”

Ş:D: ‘Pazaryeri’ atmosferinde dünya çapında bir kongre.. Bu kongrede mimarlık hakkında bağlayıcı kararlar alındı mı, toplantılarından ne gibi sonuçlar çıktı?

O.E: En önemli belge, kuşkusuz İstanbul Deklarasyonu'dur. Derginizde yayımlamanızı dilerim. Tematik toplantıların da her birinin ayrı ayrı sonuç belgeleri var. Örneğin Güney Asya'daki Tsunami felaketini ve sonuçlarını irdeleyen forumun değerlendirmeleri ve sonuç belgesi çok önemli. Diğerleri de öyle... Bunların tümü, birkaç ay içinde dünyada 5 dilde ve bizde de Türkçe olarak yayımlanacak...

Ş.D: Zaha Hadid, Mario Botta, Ross Lovegrove gibi daha adını sayamayacağımız 23 ünlü dünya mimarı ülkemize geldi, kongrede konuşmalar yaptı. Türk mimarlarının adını ne zaman uluslararası platformlarda eserleriyle duyabileceğiz?

O.E: Türk mimarlarının uluslararası platformlardaki sesleri, sandığınızdan daha fazla çıkıyor. Ancak Türkiye kamuoyu ve medya, mimarlık konusunda yeterince duyarlı olmadığı için, dünya çapındaki başarılarımız belki sadece kısa haberler olarak aktarılıyor o kadar; bu nedenle de sanıyoruz ki Türk Mimarları dünyada yoklar. Tıpkı Türkiye'de de olmadıklarını sandığımız gibi...

Ş:D: A world scale convention in “marketplace” atmosphere.. Were binding resolutions taken on architecture in this convention; what results were achieved at the meetings?

O.E: The most important document is undoubtedly is Istanbul Declaration. I hope that you would publish it in your magazine. Each individual thematic meeting also has its result documents. For example, the evaluations of the forum which discussed the Tsunami disaster in Southern Asia and its consequences and the result document are very important. So are the others... All of these will be published in 5 languages in the world and in Turkish here in a few months...

Ş.D: Twenty-three world famous architects like Zaha Hadid, Mario Botta, Ross Lovegrove and others too many too count came to our country and made speeches in the convention. When will we be able to hear the names of Turkish architects in international platforms on account of their works?

O.E: Turkish architects' voices in international platforms are heard lot more than you would think. But the Turkish public opinion and media are not sensitive enough as regards architecture and therefore, our worlds scale successes are conveyed here

Ancak şu da bir gerçek ki bugün “dünyaca ünlü mimar” dediğimiz zaman, o mimarların dünyaca tanınmış olmalarında kentî ülkelerinin, devletlerinin de büyük payı var. Özellikle ABD’lı ünlü mimarları, Hollywood yıldızları gibi bile düşününebiliriz. Bizim en başarılı bir mimarımızın, dünyanın bir ucuna gidip, eserlerini tanıtması ve konuşmalar yapması, bir servettir. Ama bu mimarlar, hemen her ay dünyanın bir ülkesindeler ve ofislerinde yüzlerce mimar çalışıyor... Yani, sosyo-ekonomik gerçekleri de unutmamak lazım ve olabildiğince mimarlarımıza desteklememiz gereklidir.

only in the form of short news items; then we believe that Turkish Architects are non-existent in the world. Just like we think they are non-existent in Turkey...

It is a reality that when we talk about world famous architects, their own countries and governments have a big share in their being known by the world. Especially we can think of famous US architects like Hollywood stars. For a most successful architect of our to go to the end of the world to introduce his/her works and to make speeches costs a fortune. But these architects are in one country of the world almost every months and hundreds of architects work in their offices... I mean, we must not forget the socio-economic realities and we must

Ş.D: Türkiye’den kongreye % 30 katılım sağlandı, sosyo-ekonomik değerler göz önüne alındığında bunu nasıl değerlendirdiğiniz?

O.E: Çok iyi bir oran. Hem bundan önceki UIA Kongrelerindeki ulusal katılım oranları açısından, hem de katılım ücreti 400 dolar olan bir toplantıya gösterilen ilgi bakımından... Ancak bunu sağlamak için çok yönlü bir çalışma yaptık. Birincisi ve en önemlidisi; UIA Kongrelerinde ilk kez “ev sahibi ülke dili”nin de kongre dili olmasını sağladık. UIA Kongreleri 5 dilde yapılmıyor ve 6.sı asla eklenmiyordu.

Örneğin, bu 5 resmi dilde Almanca yok;

support our architects as best as we can.

Ş.D: 30 % participation was achieved from Turkey to the convention. How do you assess this considering the socio-economic factors?

O.E: This is a very good percentage. Both in terms of the national participation rates in previous UIA conventions and also in terms of interest shown to a meeting with 400 Dollar participation cost... But we pursued multi-directional efforts to achieve this. First and foremost, we ensured that for the first time in UIA conventions, the “host country’s language” was also a language of the convention. UIA conventions were held in 5 languages and a 6th one was never

Rusça, İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca... Bu nedenle 2001’deki Berlin kongresinde bile Almanca çeviri, resmi gündemde yoktu... İlk kez biz, Türkiye’nin mimarlık potansiyelinin önemini UIA’ya kabul ettirerek, ulusal katılımın güçlendirilmesinin bir mimarlık tarihi ülkesinde taşıdığı önemini de vurgulayarak, Türkçe’nin de eklenmesini sağladık. Böylece dil bilmeyenlerimiz ya da az bilenlerimiz, dilekleri toplantıda dilekleri yabancıca Türkçe soru sorma, konuşmaları Türkçe dinleme ve sorulara da Türkçe yanıt alma ayrıcalığını yaşadılar...

added. For example, German is not among these 5 official languages; Russian, English, French, Italian and Spanish... Therefore, even in the Berlin convention in 2001, the German translation was not in the official itinerary. We, for the first time, made UIA agree to the significance of Turkey’s architectural potential and ensured that Turkish was also added, emphasizing that reinforcement of national participation is important in a country of architectural history. So, those of us who couldn’t speak foreign languages or those who could speak a little had the privilege of asking any foreigner they desired questions in Turkish in any meeting they desired and to hear the speeches in Turkish and to get answers to questions in Turkish...

Ayrıca, kongreye hazırlık sürecinde, bir yıl önce Konya'da başlayıp, sonra her iki ayda bir farklı kentlerde düzenlediğimiz ve adına "Türkiye Kongreleri" dediğimiz, her bölgemiz için farklı temaların tartışıldığı yerel buluşmalarla, ülkeyeki tüm mimarlarla birlikte belediye başkanlarının, valilerin ve ilgili herkesin UIA-2005 İstanbul sürecini yaşamalarını sağladık. Bütün bunlara, İstanbul Valiliği'nin desteğiyle, kamu misafirhanelerinde ucuz konaklama olanağı da eklenince, ayrıca İçişleri Bakanlığımızın bir genelgeyle kamu kurumlarındaki mimarların da giriş ücretleri kurumlarda karşılaşmak üzere kongreye katılmaları teşvik edilince, bu sonuç ortaya çıktı... Şunu da eklemeliyim ki 400 dolarlık katılım ücretini de aslında 500 dolarken pazarlıkla zor düşürdük. Öğrenciler için UIA'nın öngördüğü 250 doları da sadece İstanbul için 250 dolara indirdik. Şimdi, İstanbul'da 2008 için seçilen Torino'daki kongre katılımı yine 500 dolar olacak.

Also, during the convention preparation process, through local meetings where different topics were discussed for each region of ours we organized every two months in a different city starting with Konya a year ago, which we called "Turkey Conventions"; that in conjunction will all architects in the country, mayors, governors and all relevant people underwent the UIA 2005 Istanbul process. When adding the facility of low cost accommodation in public guest houses with the support of Governor's Office of Istanbul to all

these and when it was encouraged by a directive of our Ministry of Internal Affairs that architects in public agencies attend the convention with entry costs to be met by their organizations, we got this result... I must add that the participation fee which was 400 Dollars was actually 500 Dollars and we brought it down through negotiations. We also brought the 250 Dollars set by UIA for students down to 250 Dollars only for Istanbul. Now, convention participation fee for Torino elected for 2008 in Istanbul will again be 500 Dollars.

UIA 2005 İstanbul Dünya Mimarlık Kongresi için ne dediler?

(Kongrenin sonunda, UIA yöneticilerinin ve katılımcıların, kursinden ya da bana ve arkadaşlara "vedalaşırken" söyledikleri sözlerden derleme... Oktay Ekinci)

What Did They Say For UIA 2005 İstanbul World Architecture Convention?

(A compilation of words uttered by UIA directors and participants from the platform or to me or colleagues "when saying farewell" at the end of the Convention... Oktay Ekinci)

JAIME LERNER

(Brezilya - UIA Başkanı ve Kongre Genel Başk.)
 Dünyaya, mimarlık kongresinin nasıl yapılacağını öğrettiniz...
 Gördüğüm en iyi kongre oldu...
 (Brazil - UIA President and Congress Chairman)
 You thought the world how the Architecture Convention should be held. This was the best Convention I ever witnessed...

GAETAN SIEW

(Mauritius - UIA Yeni Seçilen Başk.)
 Harika bir kongre; mükemmel bir iş başardınız. Bundan sonra kongre yapacakların çok işi var...
 (Mauritius - UIA New Elected President)
 A wonderful convention; you did an excellent job. Those who will organize conventions from now on have a lot to do...

JORDI FARRANDO

(İspanya / Katalonya - UIA Yeni Seçilen Gen. Sekreteri)
 Tek kelimeyle nefis bir kongre... Bu kongre, UIA kongrelerinin yapısını değiştirecek...
 (Spain / Catalonia - UIA Newly Elected Secretary General)
 TAn excellent convention in a single world... This convention will change the structure of UIA conventions.bb

ALEXANDER BALDIMAN

(Romanya - UIA 2. Bölge Eski Başk.)
 Çok başarılı bir kongreydi... Barselona'dan bile daha iyidi...
 (Rumania - UIA Region 2 Former President)
 It was a very successful convention... Even better than Barcelona...

LOUISE COX

(Avustralya - UIA 4. Bölge Başk.)
 Bu kongre asla unutamayacağım bir kongre olacak...
 (Australia - UIA Region 4 President)
 This convention will be one I can never forget...

KATARINA NILSSON

(İsveç - ACE Eski Başkanı)
 Çok mimarlık kongresi gördüm; ancak bu kongreyi çok beğendim...
 (Sweden - ACE Former President)
 I saw a lot of architecture convention; but I liked this convention a lot...

DAVID PACE

(Malta - UMAR Genel Sekreteri)
 Hayatımda böyle kongre görmedim...
 (Malta - UMAR Secretary General)
 I have never seen such a convention in my whole life...

VASSILIS SGOUTAS

(Yunanistan - UIA Eski Başk.)
 Ben İstanbul'da çok başarılı olacağınızı söylemiştim...
 Çünkü siz tanıyorum; tahmin ettiğim gibi mükemmeliniz...
 (Greece - Former UIA President)
 I told you you would be very successful in Istanbul because I know you. You were perfect as I expected...

JEAN-CLAUDE RIGUET

(Fransa - UIA Gen. Sekreteri)
 Çok iyi hazırlığınızı biliyorduk; buna rağmen tahminlerimizin üzerinde bir başarıyı sağladınız...
 (France - UIA Secretary General)
 We knew you were prepared very well but still you accomplished success above our expectations...

YURY GNEDOVSKY

(Rusya - UIA 2. Bölge Başk.)
 2. Bölge olarak bu kongreden onur duyduk... Oktay Ekinci haklı, St.Petersburg'daki konuşmasında UIA içinde biz aslında tarihsel olarak 1. bölge olmaliyiz demişti; gerçekten artık birinci sizsiniz...
 (Russia – UIA Region 2 President)
 We were honored by this convention as Region 2... Oktay Ekinci is right; in his speech in St. Petersburg, he had said that in UIA, we should actually historically Region 1; truly now you are first...

MARTIN DRAHOVSKY

(Slovakia- UIA 2. Bölge Yeni Seçilen Başk.)
 UIA kongrelerinin son altısına katılmış biri olarak söylüyorum; altısının en iyisiydi...
 (Slovakia- UIA Region 2 Newly Elected President)
 I say this as one who participated in the last six UIA conventions; it was the best one of the six...

FRANCINE TROUPILLON

(Fransa / Paris - UIA Büro Müd.)
 Herkesin izlenimi çok olumlu; kongreyle ilgili olumsuz görüş duymadım...
 (France/ Paris - UIA Office Manager)
 Everybody's impressions are very positive; I did not hear any negative views on the convention...

WOLF TOCHTERMANN

(Almanya - UIA Yarışmalar Koordinatörü)
 Çok başarılıydınız; mükemmeliniz...
 (Germany - UIA Contests Coordinator)
 You were very successful; you were perfect...

ELDA TESSORE

(Torino Belediyesi Başkan Vekili)
 İstanbul kadar iyi bir organizasyon yapmaya çalışacağız...
 İstanbul, çitayı çok yükseltti; 2008'de işimiz daha zor...
 (Acting Mayor, Torino)
 We will try to hold an organization as good as Istanbul...
 İstanbul raised the bar too high; in 2008, our job is more difficult...

A culture initiative from
Suna and İnan Kıraç Foundation
Pera Museum

Suna ve İnan Kıraç Vakfı'ndan bir kültür girişimi **Pera Müzesi**

Göksu Sefası / Göksu Enjoyment

Suna ve İnan Kıraç Vakfı'nın İstanbul'un seçkin noktasında çeşitli düzeylerde kültür hizmeti vermek amacıyla hayatı geçirmeye başladığı geniş kapsamlı bir kültür girişiminin ilk adımı olarak adlandırılan Pera Müzesi Haziran ayında kapılarını sanatseverlere açtı.

1893 yılında mimar Achille Manoussos tarafından İstanbul'un gözde semti Tepebaşı'nda inşa edilen, yakın zamanlara kadar da 'Bristol Otel'i adıyla tanınan tarihi yapı çağdaş donanımlı bir müzeye dönüştürüldü. Müzenin ilk haftasında ziyaretçi sayısı 12 bine yaklaşırken, Pera Müzesi'nin yanındaki binada, İstanbul araştırmalarına odaklanan İstanbul Enstitüsü açılacak.

Pera Museum, which is named as the first step to a comprehensive culture initiative launched by Suna and İnan Kıraç Foundation to provide cultural services at various levels in a distinguished location in Istanbul, opened its doors to art lovers in June.

The historical building built by architect Achille Manoussos in 1893 in Istanbul's popular neighborhood, Tepebaşı, known as 'Bristol Hotel' until recently, was transformed into a temporarily equipped museum. The number of visitors was close to 12,000 in the first week the museum was opened. Istanbul Institute, focused on research on Istanbul, will be opened in the building next to Pera Museum.

Pera Müzesi'nin başlıca bölümleri: Suna ve İnan Kıraç Vakfı'nın üç özel koleksiyonunun sergilendiği 1. ve 2. müze katları, çok amaçlı sergi salonları (3.4.5.katlar), odisitoryum/fuaye (bodrum kat) ve giriş katında yer alan Resepsiyon, Perakende-Art shop, Peracafe gibi mekanlardır.

3700 metrekarelik kullanım alanına sahip müzenin girişinde ünlü soprano Maria Callas'a ait bir piyano dikkat çekerken, birinci katında iki ayrı sergi bulunuyor. "Anadolu Ağırlık ve Ölçüler" ve "Kütahya Çini ve Seramikleri". Eski çağlardan günümüze Anadolu'da kullanılmış ağırlık ve ölçü birimlerinin çeşitli malzeme ve tekniklerde üretilmiş tartsı ve ölçü aygitlarının seçkin örnekleri mevcut.

Vakfın üç yüzü aşkin tablodan oluşan Oryantalist Resim Koleksiyonu ise 17.yüzülden 19.yüzyıla uzanan dönemde Osmanlı dünyasından esinlenmiş Avrupalı "oryantalist" ressamların önemli yapıtlarını bir araya getiren zengin bir koleksiyondur. Sanat tarihçilerin tek 'yerli oryantalist' saydığı Osman Hamdi Bey'in yapıtları ve ünlü Kaplumbağa Terbiyecisi tablosu yer almaktadır. Koleksiyon bir süre önce yitirdiğimiz Sevgi-Erdoğan Gönül çiftinin özel koleksiyonlarından birçok tabloyu da kapsamaktadır ve müzede onların adını taşıyan Sevgi ve Erdoğan Gönül Galerisi'nde, uzun süreli tematik Sergiler çevçevesinde bölüm bölüm sergilenecektir.

Gülabdan / Rose Water Flask

Main sections of Pera Museum are museum floors 1 and 2 where three private collections of Suna and İnan Kıraç Foundation are on display, multi-purpose show halls (Floor 3, 4, 5), auditorium lobby (basement floor) and Reception, Retail-Art Shop and Peracafe situated on the ground floor.

A piano which belonged to famed soprano Maria Callas attracts attention at the entrance of the Museum with a useful area of 3,700 square meters with the first floor featuring two individual shows. "Anatolia Weights and Metrics" and "Kütahya Tile and Ceramics". Selective specimens of tools of weights and metrics produced in various materials and techniques of weight and metric units used in Anatolia since ancient times up to present wait to be seen.

The Orientalist Art Collection of the Foundation, consisting of over three hundred paintings, is a rich one, bringing together significant works of European "Orientalist" painters inspired by the world of Ottomans in the period extending from 17th Century until 19th Century. It features the works of Osman Hamdi Bey recognized as the only "local Orientalist" by art historians and his famed painting Turtle Trainer. The collection also embodies many paintings from the private collection of Sevgi-Erdoğan Gönül we last a while ago and will be displayed in parts as long term thematic exhibitions at Sevgi and Erdoğan Gönül Gallery in the museum, bearing their name.

Tabak / Plate

Ağırlık / Weight

Suna ve İnan Kıraç Vakfı Kütahya Çini ve Seramikleri Koleksiyonu

Suna ve İnan Kıraç Vakfı Kütahya Çini ve Seramikleri Koleksiyonu, 80'li yıllarda Suna Kıraç'ın arzusu üzerine toplanmaya başlamış ve yıllar içinde genişleyip zenginleşerek günümüze ulaşmış bir özel koleksiyondur. Bugün bünyesinde çeşitli dönem ve türlerden 400'ün üzerinde parçayı barındıran koleksiyon, Osmanlı kültürünün bu biraz gölgdede kalmış, biraz da hakkı yememiş yaratıcılık alanını önemli örnekleriyle katetmekte ve özellikle 18. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar uzanan bir zaman dilimi içinde Kütahya çini ve seramik sanatı gelişim çizgisinin, ayrıntılı bir biçimde izlenmesine anlak vermektedir.

Bu sergilemede bir araya getirilen yapıtlar, hem koleksiyonun yapısı, hem de Kütahya çininciliği konusunda genel bir fikir vermek amacıyla hazırlanmış, sınırlı bir seçkinin parçalarıdır ve ilerde hazırlanacak başka seçeneklerle bir yandan koleksiyonun daha geniş biçimde tanıtılması sağlanacak, bir yandan da geleneksel kültür mirasımızın önemli bir parçası olan Kütahya çini ve seramik sanatının çeşitli yönlerine yeni ışıklar tutulmasına çaba gösterilecektir.

Sışe / Bottle

Suna and İnan Kıraç Foundation Collection Kütahya Tile and Ceramics

Suna and İnan Kıraç Foundation Kütahya Tile and Ceramics Collection, started to be collected in the 1980s upon Suna Kıraç's wish, and has expanded and reached to present through years. The Collection, which embodies over 400 pieces from different periods and types today, covers this area of creativity of Ottoman culture which has been left a little in the shade and which has not

been recognized fully with significant specimens and allows the path of development of Kütahya tile and ceramic art in a detailed fashion within a time tranche from 18th Century until 20th Century.

The works brought together in this exhibition are pieces of a limited collection prepared to give a general view both on the composition of the collection and also Kütahya tile making; and with other selections to be prepared in the future, on the one hand the collection will be promoted more extensively and on the other hand, it will be endeavored to shed lights on the various aspects of Kütahya tile and ceramic art which is an important component of our traditional cultural heritage.

Tasarım guruusu

Philippe Starck

The guru of design: Philippe Starck

Philippe Starck 1949'da Paris'te doğdu. 1967'de Paris'te Ecole Centrale des arts Decoratifs'te öğrenim görürken, boş vakitlerini şişme evler ve objeler geliştirmek için geçirdi. Philippe Starck, okul yıllarını din adamları tarafından yönetilen sıkı okullarda geçirdi. Daha erken yaşı çizime karşı olan yetenek ve isteğini keşfetti. Bir tasarım okuluna devam etmeden önce mimarlık çalıştı. Çizime karşı olan tutkusunu ve mimarlık çalışmalarının ardından Paris'te "Camondo" Tasarım Akademisi'nde eğitim gördü. Daha 19 yaşında iken şişme objeler ürettiği, şu anda dünyanın en üst tasarım firmalarına tedarikte bulunan şirketi "Starck Product" kurdu.

Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand'ın Elysee Sarayı'ndaki özel dairesini ve bürosunu dekore edince, 1983'de uluslararası üne kavuştu. 1988-97 arasında New York'ta Paramount ve the Royalton'u, Tokyo'da Asahi Birahanesini, Alessi için Jucy Salif limon sıkacağı ve Hot Berta çaydanlığını ve motosikletlerden mail-order prefabrik objelere kadar çeşitli diğer ürünleri geliştirdi.

Philippe Starck was born in 1949 in Paris. As he studied in Ecole Centrale des arts Decoratifs in Paris in 1967, he spent his spare time developing inflated homes and objects. Philippe Starck spent his school years in strict schools run by clergy. He discovered his ability and enthusiasm for drawing at an early age. He studied architecture before attending a design school. After his passion for drawing and his architectural studies, he attended "Camondo" Design Academy in Paris. He was only 19 when he founded his company "Starck Product" which currently supplies to the top design firms in the world, where he produced inflated objects.

He gained international fame in 1983 when he decorated French President François Mitterand's private suite and office at Elysee Palace. He developed Paramount and the Royalton in New York, Asahi Bear Room in Tokyo, Jucy Salif lemon squeezer and Hot Berta teapot for Alessi and various other products from motorcycles to mail order prefabricated objects from 1988 until 1997.

Her şey ilhamla başlar

İsyankar, temelci, sınır tanımayan - Philippe Starck'in vizyon dolu enerjisi, düzineler dolusu kült objesine yansdı. Starck, dünyayı, alışlagelmiş inceleyerek ve daha sonra yeniden tanımlayarak iyileştirmektedir. 1994'te Starck ilk komple banyosu Starck 1'i sunmak için Axor ve Duravit ile işbirliğine girdi. Tuvalet, tek kollu

armatürler veya duvar askıları için kovalar, pompalar ve civiler gibi primitif su kullanım formları ile basit şeyleri yeniden keşfetti. 1998'de başarı öyküsü Starck 2 banyo serisi ile devam etti. 2004'te Starck banyosu on yıllık başarı öyküsünü kutlarken, yeni bir yön benimsedi. Axor musluklar daha ince ve daha geometrik hale gelirken, Duravit lavabo koyu kahverengi gerçek ahşap kaplama ile yüzünü yeniledi. Starck, Axor ve Duravit için yeni tür banyo programı olan Starck X'i tasarladı.

İç dekorasyonda Starck imzası

Philippe Starck çok yüzlü bir adamdır. Mimarisi Tokyo'da "La Flamme" in Tokyo veya Osaka'da "Le Baron Vert" gibi binalarda görüldüğü gibi, geleceğe dönük vizyonunu yansıtır. Paris'te tüm bir sokak dolusu ev - "La Rue Starck" – onun planlarına

göre yapılmıştır. Bir iç dekoratör olarak Starck, tanınmış çeşitli otellerin iç dekorasyonuna da imzasını attı. Los Angeles'de the Mondrian, New York'ta Paramount ve Londra'da St. Martin's Lane ve Sanderson uluslararası üne kavuştu. Mimari ve tasarım alanındaki büyük başarıları ona uluslararası saygınlık getirirken, tüm müzeler, koleksiyonlarında onun eserlerine yer verdi.

Everything starts with inspiration

The energy, full of vision, of Philippe Starck, who is a rebel, a fundamentalist and who knows no boundaries, was reflected to dozens of cult objects. Starck is improving the world by analyzing the usual and re-defining it again.

In 1994, Starck collaborated with Axor and Duravit to launch his complete bathroom Starck 1. He discovered simple things using primitive water consumption forms like pails, pumps and nails for toilets, single-arm taps or wall hangers. In 1998, his success story went on with Starck 2 bathroom line. As Starck bathroom celebrated its decade long success story in 2004, Starck adopted a new direction. As Axor taps became more slender and geometrical, Duravit basin renewed its face with dark brown real wooden veneer.

Starck designed Starck X, which is a new type of bathroom program for Axor and Duravit.

Starck insignia in interior decoration

Philippe Starck is a man of many faces. His architecture reflects his future oriented vision as seen in buildings like "La Flamme" in Tokyo or "Le Baron Vert" in Osaka. A complete street full of homes in Paris - "La Rue Starck" – were built according to his drawings. As an interior decorator, Starck undertook the interior decoration of numerous well known hotels. The Mondrian in Los Angeles, Paramount in New York and St. Martin's Lane and Sanderson in London attained international fame. His significant achievements in the fields of architecture and design brought him international reputability; all museums featured his works in their collections.

İç dekorasyon tasarımları

- Elysee Sarayı – Paris'te özel daire,
- Royalton Hotel - New York,
- Paramount Hotel - New York,
- Cafe Teatriz – Madrid,
- Groningen Müzesi – Hollanda,
- Mondrian Hotel - Los Angeles,
- St. Martin's Lane – Londra,
- Sanderson Hotel – Londra,
- "Yoo" loftu - Londra

Mimari çalışmaları

- Laguiole Bıçak Fabrikası – Fransa,
- La Flamme – Tokyo,
- Nani Nani – Tokyo,
- Le Baron Vert – Osaka,
- La Rue Starck – Paris

Mobilya ve objeler

- Kartell (e.g. Dr. Globe ve Prince Aha iskemleleri),
- Driade (e.g. Lord Yo iskemlesi),
- Alessi (e.g. Juicy Salif narenciye sıkacağı),
- Vitra (e.g. Louis XX iskemle),
- Duravit (e.g. Starck Edition 1, jöle küpü)

Endüstri ürünleri

- Duravit — seramik sağlık gereçleri, duş kabinleri ve banyolar,
- Hansgrohe — musluklar,
- Hoesch — duş kabinleri ve banyolar,
- Samsonite — valizler,
- Beneteau — sandallar,
- Fossil - saatler

Interior decoration designs

- Elysee Palace – Private suite in Paris,
- Royalton Hotel - New York,
- Paramount Hotel - New York,
- Cafe Teatriz – Madrid,
- Groningen Museum – Holland,
- Mondrian Hotel - Los Angeles,
- St. Martin's Lane – London,
- Sanderson Hotel – London,
- "Yoo" loft – London

Architectural works

- Laguiole knife factory- France,
- La Flamme – Tokyo,
- Nani Nani – Tokyo,
- Le Baron Vert – Osaka,
- La Rue Starck – Paris

Furniture and objects

- Kartell (e.g. Dr. Globe and Prince Aha chairs),
- Driade (e.g. Lord Yo chair),
- Alessi (e.g. Juicy Salif citrus squeezer),
- Vitra (e.g. Louis XX chair),
- Duravit (e.g. Starck Edition 1, jelly cube)

Industrial products

- Duravit — ceramic sanitaryware, shower cabins and bathrooms
- Hansgrohe — musluklar,
- Hoesch — shower cabins and bathrooms,
- Samsonite — suitcases,
- Beneteau — boats,
- Fossil - watches

Philippe Starck ödülleri

1995'te Philippe Starck'in The Bathroom'u (Banyo) ISH 95'te Design Plus Ödülü'nü, Design Zentrum NRW'dan üst kalite tasarım ödülünü kazandı ve bunların yanında Industry Forum Design Hanover'den iyi tasarım ödülü, İsviçre'den 1995 İsviçre Tasarım Ödülü ve Chicago Mimarlık ve Tasarım Müzesi'nin İyi Tasarım Ödülü de geldi.

1998-89'da çarpıcı Starck fişisi, armut ağacı kaplamalı dolaplı lavabo ünitesi ve lavabolu ahşap çerçeve için yeni uluslararası ödüller de bunları izledi. 1999'da Edition 2 piyasaya çıktı ve o yıl ödülle başabaş yarışmalara sahne oldu.

2000 yılında Alman Tasarım Konseyi Edition 1 lavabo için Ürün Tasarım Federal Ödülü'nü verdi.

2003 yılında Starck 3 ISH'de takdim olundu ve derhal Alman Tasarım Konseyi'nden bir ödül aldı. Philippe Starck'in iki oturma yerli Duravit banyosu kırmızı nokta ödülünü aldı. Kuzey Ren-Vestfalya Sağlık Sosyal Güvenlik, Kadın ve Aile Bakanlığı ve Alman Gerontoteknoloji Derneği Duravit'e Starck 3 lavabosu için yaşlılar için teknoloji ve hizmetler ilk kez yenilik ödülünü verdi.

Philippe Starck awards

In 1995, The Bathroom by Philippe Starck received the Design Plus Award at the ISH '95, the award for top-quality design from the Design Zentrum NRW, topped by the Award for Good Design from the Industry Forum Design Hanover, from Switzerland came the 1995 Swiss Design Award and from Chicago the Good Design Award from the Museum of Architecture and Design.

More international awards followed in 1998/9 for the striking Starck barrel, the pearwood veneer vanity unit and the wooden frame with washing bowl. 1999 saw the launch of Edition 2, which from then on delivered a potentially prize-winning neck-and-neck contest.

In 2000, the German Design Council awarded the Federal Prize for Product Design for the Edition 1 washbasin.

In 2003, Starck 3 was presented at the ISH and immediately received an award from the German Design Council. The Duravit bath, Philippe Starck's two seater, received the red dot award. And from the Ministry of Health, Social Security, Women and the Family in North Rhine-Westphalia and the German Society for Gerontotechnology, Duravit received the first-time innovation award for technology and services for the aged for its Starck 3 washbasin.

Fotoğraf / Photo
Şerife Deniz Ulueren

Cumhuriyet'in simgesi Ankara Palas

Cumhuriyet'in ilk yıllarda Mebusan Kulübü olarak yapılması düşünülen Ankara Palas'ın ilk tasarıtı Mimar Vedat Tek tarafından hazırlanmıştır. Binanın yapımına 1924 yılında başlanmış, ancak yapının temeli atıldıktan sonra Vedat Bey işi bırakınca yarı kalan bina, Mimar Kemalettin Bey'in yeni tasarımına göre 1927 yılında tamamlanmıştır.

Cumhuriyet'in kuruluşu ile birlikte Atatürk'ün Türk toplum hayatına getirmek istediği bazı yeniliklerin Ankara Palas'ta başlatıldığı, kadınların sosyal ortama erkeklerle eşit biçimde girmesinin ilk adımlarının Ankara Palas'ta, Atatürk'ün bizzat önyak olmasıyla düzenlenen sosyal etkinliklerle atıldığı bilinmektedir. O zamanlar Ankara Palas, gerek

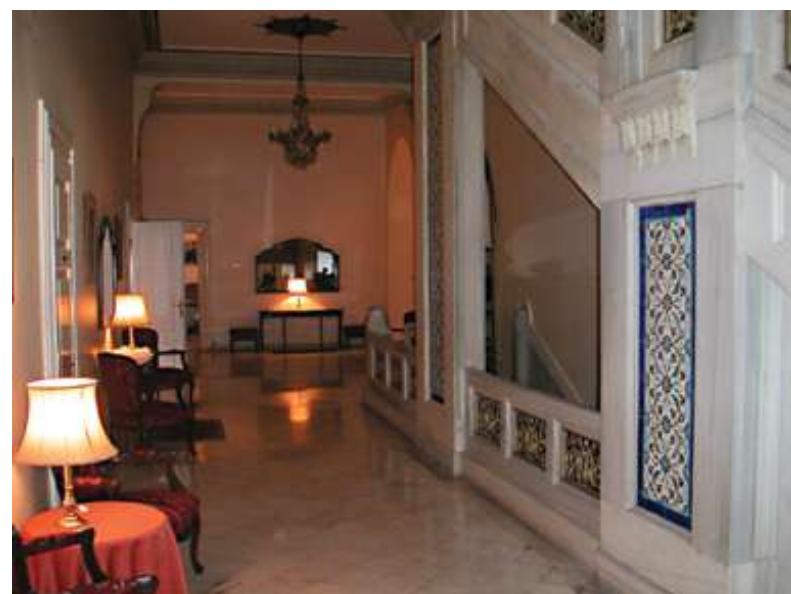
müşterileri gerek mimari yapısı bakımından Ankara'nın gözde lokantası ve bir bakıma en büyük "kulübü" idi. Devlet erkanını da topluca ağırlayacak başka bir yer olmadığından, yurtdışından gelen heyetler ve konuklar da burada misafir edilirdi.

Ankara Palas, the symbol of the Republic

The initial design of Ankara Palas contemplated to be built as "Mebusan Klübü" (Parliamentarians Club) in the first years of the Republic was drafted by Architect Vedat Tek. The construction of the building was commenced in 1924; however, the building, which remained unfinished when Vedat Bey left the job after foundation was laid, was completed in 1927, based on Architect Kemalettin Bey's new design.

It is known that certain innovations Atatürk wished to introduce to Turkish social life with the foundation of the

Republic were initiated in Ankara Palas and the first steps toward women's being introduced to the social environment in equal manner with men, were taken in the social events organized in Ankara Palas under the leadership of Atatürk himself. At that time Ankara Palas was the favorite restaurant and perhaps the largest "social club" of Ankara in terms of both customers and also its architectural structure. As there was no other site to host state officials in aggregate, groups and guests coming from abroad were also hosted there.

Ankara Palas, eski Meclis Binası'nın tam karşısında yer aldığından, Ankara siyasi kulisinin merkezi konumundaydı. 1930'larda milletvekilleri, sanatçilar, gazeteciler, burada buluşur, günlük politika tartışmaları yapar, hatta bazı yasaların taslaqları burada oluşturulurdu. Atatürk'ün Ankara Palas'ta özel bir odası vardı. Meclis konuşmalarından sonra Atatürk, günün yorgunluğunu burada giderir, arkadaşlarıyla görüşürdü.

1982'de Dışişleri Bakanlığı'nın çabalarıyla, ciddi ve kapsamlı bir restorasyona tabi tutulduktan sonra tekrar gözde bir mekan haline geldi.

Genel görünüşüyle dikdörtgen biçiminde olan yapı, bodrum dahil dört katlıdır. Bina betonarme karkas sistemle inşa edilmiş olup, ana giriş aksına göre simetrik olarak planlanmıştır.

Zengin bir biçimde bezeli olan ön cephe, girişteki büyük kemerin köşelerinde rumi motifli çiniler kullanılmış, tepelinin yüzeyi kabartma rumi motiflerle bezenererek, altına mukarnaslarla süslü silme yapılmıştır.

Giriş ve üstündeki özel daire, yüksek sıvırı bir kemer ve profili geniş silmelerle çerçevelenerek belirginleştirilmiştir. Üzerine yüksek bir tepelik yerleştirilerek, alttan algılanamayan kurşun kaplı ahşap bir kubbeye örtülen ana giriş ise fasattan koparılarak, önemli şekilde vurgulanmıştır.

As Ankara Palas was right across the former Parliament building, it was right at the center of Ankara's political lobby. In the 1930s, members of parliament, artists and journalists met and discussed current politics there and in fact, certain bills were created at this site. Atatürk had a private room in Ankara Palas. After parliamentary sessions, Atatürk relaxed and discussed matters with his friends in Ankara Palas.

The building became a favorite site again after going through a serious and comprehensive restoration project with the efforts of Ministry of Foreign Affairs in 1982.

The building, which is basically rectangular has four floors, including the basement. It was built under the reinforced concrete skeleton system

and lies symmetrically around the main entrance axis.

Rumi motif tiles are used in the front elevation, which is richly decorated and at the corners of the large arch at the entrance and the surface of the crest are decorated with rumi relief motifs with fascias decorated with moukarnasses underneath.

The entrance and the private suit above it are made distinct using a high pointed arch surrounded by wide profiled fascias. The main entrance, which is covered by a lead covered wooden dome which may not be detected from below by placing a high crown on it, is emphasized significantly, being detached from the façade.

Av. Sabri Kuşkonmaz

Sabri Kuşkonmaz, Attorney at Law

Tasarım Hakkı ve Hak Arama Kültürü

Design Right and the Culture of Claming Rights

Yakın tarihimize bilinen bir öyküdür; Birinci Meşrutiyet öncesinde, dönemin bütün muhalifleri "Anayasa isterük" diye veryansın ederlermiş. Ancak, herkesin dilinde olan bu anayasanın ne menem bir şey olduğunu bilen de pek bulunmazmış. O dönemin koşullarında, anayasanın sıhır gibi sözcük gibi bütün sorunları çözecegi düşünülür olmuş.

Bu tutum, yaklaşık yüz yirmi yıl öncesinden bugüne pek değişmiş sayılmaz. Şimdi de ne zaman bir sorunla karşılaşılsa, sorunlar yumağı ayağımıza dolaşsa, birkaç hazır ezber tekerlemeden birisine sarılımız hemen; "kanun yok, kanun olsa böyle olmaz". Bu sizlanma, başka bir deyişle soyut kavramlarla soyut muhalefet yapma alışkanlığı sosyal genlerimizde var demek ki!

Böylesi kolay yakınmalara her alanda olduğu gibi, fikri ve sınai mülkiyet alanında da sıkılıkla rastlıyoruz: Kanun yok! Kanun eksik, boşluk var, vb.

Peki gerçek durum nedir? Kanun yok mu gerçekten? Hayır, kanun var. Hem de fikri ve sınai mülkiyetin her alanında var.

It is a story we all know from our recent history; before the First Constitutional Period, opponents in that period used to scream "We want constitution"; yet it was hard to find anybody who knew what that constitution everybody was talking about was like. Under the circumstances of that period, it was believed that constitution would bring solutions to all problems like a magic word.

This attitude remains almost unchanged from approximately hundred twenty years ago until the present. Now, too, whenever there is a problem, we trip over a ball of problems, we resort to one of the few memorized sayings; "There is no law, if there was law, this wouldn't happen". This crying, in other words, the habit of offering abstract opposition using abstract concepts must be in our social genes!

We often find these easy complaints in the field of intellectual and industrial property rights as well: There is no law! There is lack of law; there is a gap, etc.

But actually, what is the truth? Is there really no law? No, there is law; in fact, in every field of intellectual and industrial property rights.

Once tanımlardan başlayalım: Fikri ve sinai mülkiyet ne demek? Önce fikri mülkiyeti özetle tanımlayalım; Fikri mülkiyet denince, fikri haklar akla gelir. Fikri haklar dediğimiz ve fikir ve sanat eserleri üzerindeki haklara ilişkin hukuksal temelin bütününe kısaca fikri mülkiyet diyoruz. Fikir ve sanat eserleri, bilim edebiyat eserleri, müzik eserleri, güzel sanat eserleri ve sinema eserleri olarak dört ana başlık altında toplanmıştır.

Fikri mülkiyetin yakın komşusu da sinai mülkiyettir. En geniş ve özet olarak söylemek gerekirse; fikir ve sanat eserleri dışında kalan, markalar, patentler, faydalı modeller, endüstriyel tasarımlar, coğrafi işaretler konularına giren, geniş anlamda sanayi uygulamasına konu olan hakların hukuki temeline bütün olarak sinai mülkiyet diyoruz. Fikri ve sinai mülkiyet alanı kanunlarla ve kanun hükmünde kararnamelerle hukuksal düzenleme altına alınmıştır.

Let us start with definitions: What does intellectual and property rights mean? Let us first briefly define intellectual property; intellectual property means intellectual rights. We call the whole of the legal foundation we call intellectual rights, the rights on intellectual and art works is briefly called intellectual property. Intellectual and art works are categorized under four main headings as science literature works, music works, fine arts works and cinema works.

The next door neighbor of intellectual property is intellectual property. To briefly state in the broadest sense, we call the legal foundation of rights subject to industrial application as those not covered by intellectual and art properties involving trademarks, patents, beneficial models, industrial designs and geographical symbols; industrial property as a whole.

The field of intellectual and industrial property has been taken under legal regulation through laws and decree laws. The initial regulations relating

Fikri haklara ilişkin olarak ilk düzenlemeler ülkemizde 1850 li yıllarda başlamıştır. Halen yürürlükte olan Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu 1952 yılında yürürlüğe girmiştir. Sinai mülkiyet alanında ise 1879 tarihli "İhtira Berati Kanunu" ülkemizin en uzun ömürlü kanunlarından birisi olmuştur.

Göründüğü gibi, haklar konusunda azımsanmayacak bir tarihsel arka planımız vardır. Bütün bu "kuru" hukuksal bilgiler niçin önemli? Yukarıda da belirttiğim gibi hak sadece kişisel sonuçlu bir kavram değildir. Her gün her yerde kullandığımız "bilgi toplumu" söylemi açısından da haklar ve bu arada sinai mülkiyet hakları çok önemlidir. Çünkü, bilginin artık zamanın, dolaşım değerine sahip bir meta olduğu tartışma götürmez bir ekonomik gerçeklikdir. Katma değer yaratıcı, ihracatı yapılabilen önemli bir ekonomik kalemdir. Bilgiyle, birikimle, yılların deneyimi ile elde edilen tasarımların ekonomik değeri olduğu tartışılmazdır. Bu

to intellectual property rights were started in our country in 1850s. The current Intellectual and Art Properties Act was effectuated in 1952. The "Patent Act" of 1879 in the field of industrial property has been one of the longest surviving laws of our country.

As it can be observed, we have a historical background on rights which may not be overlooked. Why are all these "dry" legal information important? As I started above, right is not a concept only with personal effect. Rights and especially industrial property rights are very important in terms of the "Information Society" expression we use everywhere everyday. Because it is an undisputable economic reality that now information is a good with a market, with a circulation value. It is an economic item which creates added value and may be exported. It is beyond controversy that designs acquired through knowledge and years of experiences have an economic value. The value of such information will have even more

bilginin değeri, hukuksal koruma altına alındığında çok daha önemli boyutlarda olacaktır.

Seramik çamuruna şekil veren, öncelikle parmaklar değil, insanın beyni, fikri gücü ve fikri emeğidir. İşte bu gücün farkına varmak aynı zamanda hakların farkına varmaktır. Seramikin bir başka boyutu da, sahip olduğu arka plandır. Öyle ki, evrenin oluş kuramlarından birisi de, ateş, su ve toprak ile ilgili olandır. Evren, su, ateş ve topraktan oluşmuştur bir görüşe göre. Bir parça seramikte de ateş, su ve toprak gizlidir. Yani binlerce yıl öncesinin tarihsel birikimi ve kültürü gizlidir. Bir parça seramikte hem bu kültürün, hem de hukuksal boyutun farkında olmak önemlidir.

Seramik alanında ve seramik sanayı ve sanat ile ilgili olanların, hakların farkında olanların bilmesi gereken de, tasarımlar alanında 554 sayılı "Endüstriyel tasarımların korunması hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile korunuyor olmasıdır.

significant dimensions when protected legally.

What give form to ceramic clay is not just fingers but the brain, intellectual power and intellectual labor of man. Being aware of this power is also becoming aware of rights. Another dimension to ceramics is its background. One of the theories of creation of the universe is the one relating to fire, water and earth. According to one view, the universe has been formed out of water, fire and earth. Fire, water and earth are concealed in a piece of ceramic. That is, the historical knowledge and culture of millenniums ago are in it. It is important to become aware of this culture and the legal dimension in a piece of ceramic.

What those relating to the field of ceramics and the industry and art of ceramics should know is that design is protected by Act no. 554 on "Decree Law on Protection of Industrial Designs".

Andığım bu KHK ile, "tasarım", "ürün", "tarasımcı" tanımlanmış, hakları belirlenip, sayılmış, koruma şartları yasal güvence altına alınmıştır. Yine bu yasa ile, "yeni ve ayırt edici niteliğe sahip tasarımlar" olarak belirlenen ölçütlerdeki tüm tasarımlar koruma altına alınmıştır. Uzun bir arge, yaratım sürecinden sonra, sinai mülkiyetin her alanında olduğu gibi, seramik alanında da yaratılan/geliştirilen tasarımları korumamak, uzun çabalarla kazanılan parayı kasaya koyup, kilitlenmeden Taksim Meydanı'na bırakmakla eşdeğerdir. Hatta tasarım bu anlamda paradan daha değerlidir. Çünkü tasarım bir kere oluşturulduktan sonra, sürekli para kazandıran bir gelir kaynağına dönüşmektedir.

Tasarım için bir ürün veya ürün parçası olması yeterlidir. Koruma için ille de işlevsel veya estetik özelliklere sahip olması da gerekmekz. Ancak, ürün genel bir tanım olup, maddi bir nitelik dahi olmadan, örneğin bir ışıklandırma sistemi dahi tasarım anlamında görsel nitelikli bir üründür. Kanunda, tasarım tanımlanırken "şekil, biçim, renk, doku, malzeme veya esneklik gibi insan

Under this decree law, "design", "product" and "designer" are defined, their rights are set forth and set out and the terms of protection have been secured by law. Again by this Act, all designs meeting the criteria set forth as "Designs with new and distinctive qualities" are under protection. Not protecting the designs created/developed in the field of ceramics like in every field of industrial property after a long R&D creation process is equivalent to leaving money earned after long efforts at Taksim Square without putting in a vault and locking it. In fact, design is more valuable than money in this sense. Because once created, design transforms into a source of income, bringing in money continuously.

A product or a product component is adequate for design. It does not have to have functional or aesthetic properties to require protection. But product is a general definition and for example, a lighting system even without a material quality is a visual product in terms of design. When defining design, the act has introduced a framework of "various elements and properties detected by senses like shape, form, color,

duyularıyla algılanan çeşitli unsurlar ve özellik" çerçevesi çizilmiştir. Yani ürün tanımı çok geniş tutulmuştur. Sinai üretimin çeşitliliği düşünüldüğünde bu geniş tutulma gereklidir. Sayın Alev Ebuzziya'nın yüzeye dokunmadan uçar gibi duran kaseleri de tasarımındır, aynı şekilde yeni bir renk ve doku ile üretilen duvar fayansı da tasarım konusuna girer.

Yukarıdaki soruyu bir kez daha soralım, kanun varsa, eksik olan nedir? Hak arama alışkanlığı, ya da hak aranma kültürüdür eksik olan. Bu kültürün oluşması, yaratılması ve günlük hayatı en olağan biçimde yaşanması için, öncelikle hak arama kültürünün öznesini, yani "hakları" bilmek gerekmektedir. Bu haklar da yukarıda andığımız yasal metinlerde geniş boyutlarda yer almıştır.

Kısacası, kanun da hak da vardır. Eksik olan, hakları ve kanunu bilmemek, buna bağlı olarak da hak arama kültüründen uzak kalmaktır. Bu kültür, elimize yapılan seramik çamuru kadar yakın ve tanıdık hale geldiğinde pek çok sorun çözülecektir.

texture, material or flexibility". That is, the definition of a product is very broad. This is necessary considering the diversity of industrial protection. Ms Alev Ebuziya's bowls which appear suspended without touching the surface, are designs, and wall tiles created in a new color and texture are also designs.

Let us ask the above question once more. If there is a law, then what is lacking? What is lacking is the habit of seeking one's rights or the culture of seeking rights. For a culture to be formed, created and to be experienced in an ordinary fashion in daily life, one has to know first of all the subject of the culture of seeking rights; that is, "the rights". Such rights have been addressed in broad terms in the legal texts we refer to above.

In short, laws and rights do exist. What is lacking is the awareness of rights and laws and the lack of the culture of seeking rights. Many problems will be resolved when this culture becomes as familiar as the ceramic clay sticking to our hands.

Önümüzdeki sayırlarda işleyeceğimiz konu başlıklarından bazıları şunlar;

- Tasarımın hukuki boyutu, tarihçesi
- Tasarımda ihlaller ve önlemler
- Tasarımla ilgili diğer alanlar: Marka, patent, faydalı model
- Tasarımın ulusal ölçekte korunması
- Tasarımın uluslararası ölçekte korunması
- Birden fazla tasarım sahibi olmasının sonuçları ve uygulanacak kurallar
- Tasarımla ilgili sözleşmeler
- Tasarım hakkının devri ve doğabilecek sorunlar
- Tescilsiz tasarımların hukuki konumu
- Tasarım hakkının gasbi
- Tasarım hakkında yasal süreler
- Yasal koruma dışı tasarımlar
- AB mevzuatı ve tasarımlar
- Tasarım ve rekabet
- Tasarım hakkının haczi, rehni
- Tasarım hakkının sona ermesi
- Tasarımda güncel sorunlar

Some of the topics we will address in the upcoming issues are the following;

- Legal dimension and history of design
- Infringements and safeguards in design
- Other design-related fields: Trademarks, patents, beneficial models
- Protection of design at national scale
- Protection of design at international scale
- Consequences of more than one design holder and rules to be implemented
- Design-related contracts,
- Transfer of design right and problems that may arise
- Legal position of unregistered designs
- Usurpation of design right
- Statutory time periods in design
- Designs not covered by law
- EU regulations and design
- Design and competition
- Attachment and pledging of design right
- Expiry of design right
- Current problems in design

Röportaj - Fotoğraflar / Interview - Photos

Serife Deniz Ulueren

serife@serfed.com

Seramığın içinden
bir yaflam hikayesi

Tüzüm Kızılcan

A life story from within ceramics
Tüzüm Kızılcan

Yaklaşık on dört yıllık yayın hayatında birçok röportaja gittim, başarıdan, olaylardan, insanlardan etkilendiğim veya umursamadığım şeyler olmuştur. Her şeyden önce şunu belirtmek istiyorum. Ben onunla Füreya'nın (Koral), Göksu'daki Hasan (Togay) Usta'nın veya kendi atölyesinde öğrencilerileyi geçirdiği kadar vakit geçirmemişim belki. Ama o sevdigi iş için hayatını değiştirmiş, fedakarlıklarda bulunmuş, mutluluğu seçmiş, sorgulamayı bilen nadide değerlerden biri. İki büyük saatlik görüşmemizde sanki röportaja değil, hayat dersi almaya gitmişim İzmir Karşıyaka'daki atölyesine. Tüzüm Kızılcan, 59'da başladığı seramik hikayesini anlatmaya başladığında gözlerindeki o mutluluk, yaşam heyecanı, şu günlerde yaşadığı ağır rahatsızlığına rağmen, ona nokta bile değdirememiş. Büylesine hayata bağlı, işine aşık, profesyonelce sorgulayan bir portre çok ender görülür herhalde. Tüzüm hocaya giderken hazırladığım sorularımı, o hikayesini anlatmaya başladığında dosyama kaldırmıştım. Seramiki sevmek bir yaşamış.

I went for many interviews in my approximately fourteen year long media life. There have been times when I was affected by successes, events or people or there have been things I didn't care much for. First of all, I have so say this. Maybe I never spent as much time as Füreya (Koral) as Hasan (Togay) Usta of Göksu or as his students in his own studio. But he is one of those rare assets who has changed his life for the job he liked, who sacrificed, who chose happiness and who knows how to query. As if I did not go for an interview but for receiving a lesson in life, to his studio in Izmir's Karşıyaka in our two and a half hour long interview. One can see that happiness, his zest for life in his eyes as Tüzüm Kızılcan started to tell his story on ceramic he started in 59. His recent severe health problem has not made a dent on her. I believe it is so rare to see such a portrait dedicated to life, in love with his work, inquiring professionally. As he started telling his story, I had already shelved my questions I had prepared before I went to visit her. Loving ceramics is a life.

22.01.1941 İzmir Kemalpaşa doğumlu, ilk ve orta öğrenimini İzmir'de tamamlayan Tüzüm Kızılcan 1959'da Füreya Koral'ın seramik atölyesinde sanat çalışmalarına başladı, aynı yıl Hasan Togay ile Göksu'da torna çalışmaları yaptı. 1960-61 Eczacıbaşı Seramik Fabrikası Sanat Bölümü'nde çalıştı. 1962-65 Almanya, Werkkunts Schule Offenbach a Main'de Seramik Ana Sanat Dalı Eğitimi verdi. 1969 Gorbon İşil Seramik'in ardından 1970'de kendi işini kurdu. 1985-88 İzmir Resim ve Heykel Müzesi Seramik Bölümü eğitim programı ve eğitmenlik yaptı. 1988 Ege Üniversitesi Seramik Yüksek Okulu, öğretim görevliliği, 1988-98 arası Dokuz Eylül Üniversitesi Seramik Cam Ana Sanat Dalı Seramik Bölümü'nde eğitmenlik, 1989-2004 Dokuz Eylül Üniversitesi Geleneksel El Sanatları Çini Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 1961'den 2004'e kadar 32 kişisel ve karma sergiyle çalıştaylar yaptı. Ödülleri: 1962 Exposition internationale De La Ceramique Contemporaine Praque'e de gümüş madalya, 1964'de Gualda Tadino International Ceramic'de birincilik ödülü, 1965'de Werkkunts Schule Offenbach a main, Premier ödülü, 1965'de Offenbach a main, Offenbach Belediyesi ödülü.

Tüzüm Kızılcan, born on January 22, 1941 in Kemalpaşa, Izmir, completed his primary and high school education in Izmir and started his art studies in Füreya Koral's ceramic studio in 1959. During the same year, he studied lathe turning with Hasan Togay in Göksu. He worked in the Art Department of Eczacıbaşı Ceramic Factory in 1960-61. From 1962-65, he offered Ceramic Main Art Discipline courses in Werkkunts Schule Offenbach

am Main in Germany. He started his own business in 1970 after Gorbon İşil Seramik in 1969. From 1985-88, he served as an instructor in the Ceramics Department of Izmir Art and Sculptures Museum. In 1988, he was a lecturer at Ege University Ceramic School of Higher Education, a lecturer at Dokuz Eylül University Ceramic Glass Main Art Discipline Ceramic Department in 1988-98 and was an instructor at Dokuz Eylül

University Traditional Handicrafts China Department from 1988 until 2004. From 1961 until 2004, he had 32 solo and mixed shows. Awards: 1962 Silver Medal at Exposition internationale De La Ceramique Contemporaine Praque, 1964 First Prize at Gualda Tadino International Ceramic, 1965 Premier Prize at Werkkunts Schule Offenbach am Main, 1965 Offenbach am Main, Offenbach Municipality Award.

“Seramikle başlayan hikaye”

Seramiğin aktüel olmaya başladığı, gençler tarafından fark edilip sorgulanmaya başladığı dönemde benim seramik hikayem başlıyor 1959'da. Bizler Füreya Koral ile gözümüzü açtık, Füreya'nın yaptığı işlerin diğerlerinden ayrı olduğunu gördük. İzmir Atatürk Lisesi

mezunuyum ve bundan gurur duyuyorum. Orada beni yetiştiren hocalarım tüm hayatma yön verdiler. Ardından İTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği'ni ailemin isteğiyle kazanmıştım. Hala o hocalarından aldığım bilgilerin üstüne bir sürü şeyi çözebildim. Bize gerçekten öğretmişler. Bir yeri kazanmak o işi yapabilmek değil. Elektronik okumanın hayatım için anlam taşımadığını fark ettim.

O dönem Füreya hanımın sergisi vardı, oraya gittim. Füreya Koral yanına herkesi almaz, ailesine bakan sorgulayan insandı, benim aileme ilgili şanslarımdı vardı. Füreya Hanım'ın yanına Bingül Başarır ile birlikte haftanın iki günü gitmeye başladık. Alev Ebuzziya, Bingül Başarır ve ben seramikle hayatını kazanmaya başladık.

“Hedeflerimi koydum ve çok şey risk ettim”

Hıç kimse benim için bir şey yapmadı, hedeflerim için çok şey riske ettim ama şansım yaver gitti. Ailemle konuşduğum, seramik okur mu okumaz mı çelişkisi vardı. Füreya “Ben hoca

değilim, anlatmamı isterseniz bir şeyler öğrenirsiniz” demişti. Temel sanat eğitimim onun yanında oldu. Sadece gazetede okuduğum, duyduğum isimlerle yüzüze görüştüm, sohbetlerine tanık oldum. 19 yaşında her şeye açtım. Atölyeye girip çıkan Füreya'nın dostu olan herkesin bir değeri var. Atölyenin

içinde başlangıçta benim değerlerime uymayan ama sonra beni çok alıp götüren insanlarla birtaktedik. Orada önyargıları kirdim, hayatı bakışım değişti. Bedri Rahmi, Aliye Berger, Selçuk Uras, Ulvi Uras, Eren Eyüboğlu, bütün bu sohbetlerin içinde bulunabilmek, bazı şeyleri daha farklı sorgulamayı getiriyor beraberinde.

“A story starting with ceramics”

My story starts in 1959 when ceramics started to get in the news, when it started to be noticed and inquired about by the youth. We opened our eyes with Füreya Koral. We saw that Füreya's works were different from those of others. I am a graduate of Izmir Atatürk High School and I am proud of it. My teachers who raised me there drew the course of my whole life. Afterwards, I had qualified for ITU Electrical Electronic Engineer with the wish of my family. I was able to resolve many things based on the knowledge I received from those teachers. They have really thought us. Qualifying for some place is not being able to do it. I noticed that studying electronics had no meaning for my life.

At the time Ms Füreya had a show; I went there. Füreya Koral didn't just take anybody to work with her, he was someone who looked and questioned the family. I was lucky with my family. We started to go to Ms Füreya's studio twice a week with Bingül Başarır. Alev Ebuzziya, Bingül Başarır and I started making a living off ceramics.

“Pazar yerinde çok büyük bir sergi açmak istiyorum. Hayatlarında ilk defa seramigi gören insanlar olsun. Sıradan ilgisiz kişilerin, bakışını, etkiyi görmek istiyorum”

“I would like to open a very large show at the marketplace. Let there be people who see ceramic for the first time in their lives. I want to see the looks, the effect on ordinary, unrelated people”

“Göksu’da Hasan Usta’nın yanında torna çekmeyi öğrendim”

Füreya'nın atölyesine başlamadan önce neler yapmam, kime gitmem gerektiğini, torna çekmek zorunda olduğumu söylerdi. "Göksu'da Hasan Usta'ya gideceksin" dedi. Tabi amacı Hasan Usta'dan beni öğrenmekti. Hafta sonlarım, Göksu'daki atölyede geçiyordu.

“Malzemeyi anladım”

O zaman malzemeyi anladım. Ben niye seramik yapmak istiyorum. Bizim işimiz çok farklı, ciddi bir teknolojiye ihtiyaç var. Tasarladığım şeyi üretebilmek için onu o hale getirebileceğim tüm malzemeyi analiz etmek zorundayım. İşimin bitmiş halini kafamda toparlıyorum. Ona gelebilmem için olması gereken şeyleri çözümleyerek başa dönerim. Ondan sonra hangi çamuru kullanmam lazım, hangi derecede pişirmem lazım, hangi yöntemle üretmem, neyi kullanmam lazım hepsini yaparım.

“Füreya'nın su kabından tortu biriktirip sıra olarak kullanırdık”

Füreya Hanım çalışırken genelde yüzeysel tasarımlar yapıyor. Biz de onun plakalarını hazırlayıp, rötuşlarız. O dönemde Birleşmiş Milletler'in bir işini almıştı, fincanlar yapıyordu, temizleyip rötuşluyorduk, tamamen ağır işçi konumundaydık. Malzeme yok, kitap yok, bilgi verecek kimse yok, boya bulamıyoruz. Füreya Hanımın fırçasını yıkadığı su kabını Bingül'le kapmak için yarış yapardık. İşi bittiği an o boya kabını kim kaparsa onun altındaki tortuyu kullanma şansı vardı. Biz temizler gibi yapıp, tortuyu başka bir kaba alıp saklayacağız, tortularla biriktirip sıra olarak kullanacağız. Nereden boya alınır, kim getirir, bilmiyoruz, zaten böyle bir malzeme yoktu. O dönemde Sabit Karamani çok iyi bir kimyagerdi, iyi sıra oluşturuyordu, pratik ve şeker gibi bir insandı.

“I set my targets and risked a lot”

Nobody did anything for me; I risked a lot for my targets but I was lucky. I talked to my family; there was a dilemma of should he study ceramics or not. Füreya had said to us "I am not a teacher, I won't tell you. You can learn things if you want to". I took my basic art education beside her. I talked face to face with names I only read and heard in papers. I witnessed their conversations. At 19, I was hungry for everything. Everyone coming in and going out of the studio, who was Füreya's friend, was valuable. In the studio, we were together with people who at the beginning did not meet my criteria but took me places afterwards. There I broke my prejudices. My outlook on life changed. Bedri Rahmi, Aliye Berger, Selçuk Uras, Ulvi Uras, Eren Eyüboğlu; being part of all these conversations brought about the inquisition of certain things in a different way.

“I learned turning lathe beside Hasan Usta in Göksu”

Before I started at Füreya's studio, she used to tell me what to do, to whom I should go and she told me I had to turn lathe. She said "You will go to Hasan Usta in Göksu". Of course, she wanted to learn about me from Hasan Usta. My weekends were spent at the workshop in Göksu. I understood material.

“I understood material”

I then understood material. Why do I want to make ceramics. Our job is very different. One needs serious technology. To create the thing I design, I have to analyze all the materials I will use to make it. I visualize the finished state of my work in my head. I analyze the things that must happen to achieve that and I go back. Then what clay I must use, at what temperature I must fire, what method I must use, what should I use; I will do all.

“We used the sediments from Füreya's water bowl and use them as glaze”

When she works, Ms Füreya usually makes planar designs. We used to prepare and retouch her plates. At that time, she had taken a job from United Nations. She was making cups; we used to clean them and finish them. We were totally hard laborers. There is no material, no books, nobody to provide information, we can't find dyes. We used to compete with Bingül to get the water bowl in which Ms Füreya washed her brush. Whoever got that dye bowl when she finished her work, one had the chance to use the sediment in it. We acted as if we were cleaning it and would take the sediment to another bowl and save it to use as glaze. We didn't know where dyes were bought from, who would bring them. In fact, there was no such material. In those days, Sabit Karamani was a very good chemist. He would create very good glazes; he was a practical and sweet person.

“Seramikçi olmak istedim, sanatçı değil”

Ben yapı olarak çok dikey sorgulamayı seven bir insanım. Köküne inmek doğrusu benim için, yatayda kalmasın, bilgi olarak kavramalı ve çözmeliyim. Ben seramikçi olmak istedim, sanatçı olmak istemedim. Seramikçi olabilmek için seramiği okuyup, bilmem, çözmem lazım. Bu tamamen kişinin kimliğiyle ilgili bir şey. Ben bir işe baktığım zaman bütün safhalarını hatta fırındaki konumunu dahi tahmin edebilmeliyim. Ben işimi sürprize bırakmaktan hoşlanan bir yapıya sahip değilim.

“Alev Ebuzziya bir değer, bana seçici olmayı öğretti”

Alev bir değer. Alev'in benim hayatımında çok önemli bir yeri var, bana seçici olmayı anlattı. Telaşla her şeyi yüklemek değil, o anda en lezzetli geleni yapmayı öğrendim. Alev ile bir buçuk yıl Eczacıbaşı'nda çalıştık, bilgisini sakınmaz. Füreya'dan sonra Alev'le çalışmak bana çok iyi geldi. Fark ettim ki sanatçı kimlik ismarlama olan bir şey değil. Kazanda fikir fikir kaynayıp biranda köpürecek. Sonradan öğrenilmiyor, içinizde varsa onu ifade etmesini öğreniyorsunuz.

“Gençler, seramığı neden tercih ettiklerini bilmeli ve sorgulamalı”

Bizim meslektaşımız olacak gençler önce o bölüme niçin geldiklerini bilmiyorlar. İkincisi o bölümde neler yapabileceklerini sorgulamıyorlar. Üçüncüsü onların sorgulaması için onlara öngörülen stajlarda doğru yerlere gitmiyorlar. Yirmi günlük süreçte hiçbir şeye başlayamazsınız. Özellikle seramikte. Bence stajların daha uzun süreli ve daha sorgulayıcı olması gereklidir. Benim işveren olarak uzun süre atölye ile fabrika arası bir yerim oldu, yüz kişilik bir işçi grubuya, bazı günlük hayatı lazımlı olan ürünler ürettim. Benim bir şansım vardı, bana gelen öğrencileri okuldan da tanıyorum. Onlarla nereye gidebileceğimi, neler yapabileceğimi kestiriyordum. Şimdi staj ne için var. Öğrencilerin veya o işe başlayacak kişinin, o işin karşı tarafında olan grupla tanışmasını sağlamak için var.

“I wanted to become a ceramic maker, not an artist”

As my nature, I am one who likes vertical inquisition. What is right for me is to go to the root; it should not stay horizontally, I must apprehend and solve as knowledge. I wanted to become a ceramic maker, not an artist. To become a ceramic maker, I must read, know and resolve ceramics. This totally depends on the personality of the individual. When I look at a work, I must be able to estimate all its stages, even its position in the kiln. I don't have a nature enjoying leaving my work to surprises.

“Alev Ebuzziya is an asset; she thought me to be selective”

Alev is an asset. Alev holds an important place in my life; she told me how to become selective. I learned not to charge everything in a hurry but to do what is the most tasteful at that moment. We worked with Alev for one and a half years at Eczacıbaşı; she didn't spare her knowledge. Working with Alev after Füreya was very good for me. I became aware that the artist's personality is not custom made. It will boil in the crucible and will bubble up suddenly. It cannot be acquired, you learn how to express it if you have it in you.

“Young people must know and inquire why they chose ceramics”

Young people who will become our colleagues, first of all don't know why they are in that department. Secondly, they don't inquire what they can do in that department. Thirdly, in trainings they are offered to them, they don't go to the right places so that they can inquire. You cannot start anything in a twenty-day period. Especially in ceramics. I believe that trainings must be for longer term and more inquisitive. For a long time, I had a work place between a studio and a factory, as an employer. I produced certain products needed in daily life with a group of workers of hundred people. I was lucky that I knew the students coming to me from school. I could guess where I could go with them and what I could do. Now what is available for training? What is available to allow students or the individual to start that job, to be introduced to the group, on the other side of that job. Can that child prove him/herself in twenty days? I studied at Werkkunts Schule. You have to train for 11 months, 29 days. You cannot find a place to train and when you find a place to train, you suspend your education. When we were studying, we were unable to train. I mean this should be three months, four months so that the child can express him/herself.

Yirmi gün içinde o çocuk kendini gösterebilir mi? Werkkunts Schule'da okudum, 11 ay 29 gün staj yapmak zorundasın. Staj yeri bulamıyorsun, staj yeri bulduğun zaman da eğitimi donduruyorsun. Okurken, staj yapamıyorduk. Yani bu üç ay dört ay olsun, çocuk kendini anlatabilsin.

Önce ciddi bir temel eğitim almaliyiz. Toplu olarak üniversitelerde hep birlikte alınan bir ders olursa tanışıklık da büyüyor. Resim bölümü tekstile de giriyor, o vizyon ve yeni düşünce getiriyor. Ben seramik okudum ama mimarlıktan bir çok ders aldım. Ama onu fark etmiştim, mimarlığa merakım olduğu için ders aldım, çok şeyler kazandım.

“Tasarım benim için iki türlü”

Tasarımı iki türlü tarif edebilirim. Bir yaşamımızın içinde bize hizmet eden, kolaylaştırın zenginleştiren ürünü tasarlamak. Bir de kavramsal bir mesajım iletmek için bir ürün, bunlar benim sergilerim. Bir dönem hayatla ilgili sorgulamalarım vardı. Osmanlı Müslümanda heykel yoktur, din buna müsaade etmemiştir denilir. Bu benim için doğru değil. Kabristana giderseniz mezar taşları heykeldir, Müslüman'ın hoşgörüsünü çok güzel anlatabilir. Mezar taşlarında belli simgeler vardır. Bunu üç dört sene araştırdım, mezar taşı görmek için gittiğim seyahatlerim oldu. Çözümlemesini yapmaya çalıştım, bu dünya ile ilgili mesajlar veriyor. Halbuki o yaşanmış ve bitmiş. Bir mezar taşı bitisi değil, başlangıcı anlatıyor. Bu yüzden mezar taşlarına bir pencere açtım. Çünkü o bir açılış, buraya biten ve neresiye bir başlangıç. Ve bu sergi.

“Ben yapı olarak dikey sorgulamayı seven bir insanım. Köküne inmek doğrusu benim için, yatayda kalmasın, bilgi olarak kavramalı ve çözmeliyim”

First of all we have to get a serious foundation education. If there is a course taken together collectively at universities, this allows familiarity to grow. The art department also attends textile and this brings a vision and new ideas. I studied ceramics but also took many courses in architecture. But I had taken notice of it, I took courses since I was interested in architecture and I gained a lot.

“Two types of design for me”

I can describe design in two ways. One is designing the product which serves us in our life, which facilitates and enriches it. The other one is the product to transmit my conceptual message. These are my exhibitions. For a time period, I had questions on life. It is said that there are no statues in Ottoman Islam; that religion does not allow it. This is not true for me. If you go to a graveyard, tombstones are statutes. They can express the Muslim's tolerance very well. There are certain symbols on tombstones. I researched this for three-four years. I took trips to see tombstones. I tried to analyze them. They gave out messages relating to this world. But it has been lived and is over. A tombstone tells not of the ending but the start. Therefore, I opened a window on my tombstones because it is an opening, ending with here and a start wherever it is. Hence this show.

“As my nature, I am one who likes vertical inquisition. What is right for me is to go to the root; it should not stay horizontally, I must apprehend and solve as knowledge”

"When holding each exhibition, I present a non-current technique"

I was lucky in my first shows. I sold quite a lot. I am a student; I learn something new everyday but I'm the boss. I always research, read and question. My last show was different. Since everyone chooses targets above him. People deny themselves and become artificial. Even worn-out stones at the seaside are still themselves. You still call them stones. I tried to defend that the individual is like oneself, that he/she is very important and only if he/she did like him/her with his/her own values, you would get something different and valuable. I made artificial stones. When I hold my each exhibition, I also present a technique which is not current. I'm not involved with cliché things. My last show "A Stone is Heavy where it Belongs" emerged in this manner. How can I make sure that I can look at a bowl as something other than

"Her sergimi açarken, aktüel olmayan tekniği sunuyorum"

İlk sergilerimde şanslıydım bayağı sattım. Ben öğrenciyim, her gün yeni bir şey öğreniyorum ama patronum. Hep araştırıp, okuyorum, sorguluyorum. Son sergim farklıydı, herkes kendi değerinden çok hedef seçtiği gibi olma. İnsanlar kendilerini inkar edip, yapay oluyorlar. Deniz kenarındaki ovalanmış taşlar bile kendileri gibi, hala taş diyorsunuz. İnsanın kendisi gibi olduğunu, çok önemli olduğunu, kendi değerleriyle kendi gibi yaparsa ancak farklı ve değerli bir şey olacağını savunmaya çalıştım. Yapay taşlar yaptım. Her sergimi açarken, aktüel olmayan tekniği de sunuyorum. Klişeleşmiş şeylerle mesgul değilim. Son sergim "Taş Yerinde Ağır" böyle ortaya çıktı. Bir çanağa çanak dışında bakıbilmenizi nasıl sağlayabilirim. Çevremden aldığım tepkiler çok güzeldi. "Taş Yerinde Ağır" sergimde hayatında hiç satmadığım kadar, yetmiş parça sattım. Ben onları yaparken, rakamları öğrencilerim koydu. Öğrencilerim şu an asistanları, onların ileride iyi birer seramikçi olabileceklerine inanıyorum.

"Sağlık sorunlarına rağmen seramik için her şeyi yaparım"

Sağlık sorunları nedeniyle bir takım şeyler yapmamam lazım ama yapmadan

a bowl? The feedback I got from my environment was very good. I sold more than I ever sold; seventy pieces in my show "A Stone is Heavy where it Belongs". My students put in the figures as I made them. My students are now my assistants. I believe that they will each become a good ceramic maker.

"I will do anything for ceramics despite my health problems"

I shouldn't do certain things because of my health problems but I can't stop doing them. Basically, one of the causes of my disease right now is that I have a lot of lead in my body. Lead is poisonous and I loved leaded glazes. I spent my life holding, mixing and throwing leaded glazes with my hand without a mask for thirty-forty years. I love my work. I have one wish; let me come to my studio and work on my clay.

duramam. Asıl şu an hastalığimdaki nedenlerden biri vücutumda yüklü miktarda kurşun taşıyor olmam. Kurşun zehirli ve kurşunlu sırları çok sevdim. Otuz kırk senedir bol kurşunlu sırları elimle avuçlayarak karıştırarak maskesiz atarak ömrümü geçirdim. İşimi seviyorum. Tek dileğim var, atölyeme gleyim, çamurumla devam edeyim.

"Sevdigim işi yaptığım için şanslıyım, mutluluğu secebiliyorum"

Ben seramik yapabilmek için çok şyeden fedakarlık ettim, hala fedakarlık ediyorum, bazı şeyleri diğerine tercih ediyorum. Bu mutluluk ve onu secebiliyorum. Çok ürettiğime inanıyorum. Benim için seçim yok, seramikle ilgili her şeyi denemek istedim.

"En büyük isteklerimden biri pazar yerinde sergi açmak"

Çok büyük bir sergi açmak istiyorum. Meydanda, mesela bir pazar yerinde. Herkes gelsin. Sergiye geliyorum diye gelen insanlar olmasın. Hayatlarında ilk defa seramigi gören insanlar olsun. Sıradan ilgisiz kişilerin, bakışını, etkiyi görmek istiyorum. Bilmediğimiz şeyi anlama şansına sahip değiliz. Preslenmiş hayatlar yaşıyoruz.

"I am lucky to do what I do; I can opt for happiness"

I sacrificed many things, still am, to be able to make ceramics; I choose certain things over others. This is happiness and I can opt for that. I believe I produce a lot. There is no option for me; I wanted to try everything relating to ceramics..

"One of the things I really want is to hold a show in the marketplace"

I want to hold a very big show. In a square, for example, in a marketplace. Let everybody come. Not just people visiting to come to a show. Let there be people who see ceramic for the first time in their lives. I want to see the looks of ordinary, unrelated people and the effect on them. We don't have the chance to understand things we don't know. We are leading pressed lives.

Baha Erton - Hasan Togay - Tüzüm Kızılcan - Alev Ebuzziya - Burhan Toprak

“Bizler Füreya ile gözümüzü açtık. Onun yanında Alev Ebuzziya, Bingül Başarır ve ben seramikle hayatımızı kazanmaya başladık”

“We opened our eyes with Füreya.
Beside her; Alev Ebuzziya, Bingül
Başarır and I started making a living
off ceramics”

Volkanik Tüf Bileşimli Taşlarının Seramik Sırlarıyla Sırlanarak Pişirilmesi

Öğr. Gör. Enver Güner

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Antalya

Öğr. Gör. Enver Güner

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Antalya

Resim 1 / Figure 1

Firing Of Volcanic Tuff
Compound Stones Glazed
By Ceramic Glaze

Taş ve kerpiç, İslam öncesi ve İslam sonrası Türk mimarisinde kaplama ve örgü malzemesi olarak Uygurlardan itibaren kullanılan malzemelerdir.

Uygurlarda etrafı surlarla çevrili kale veya şehirler "Balık" olarak adlandırılırdı. Kutsal şehir Hoço, kuzyeyinde Bezeklik, doğusunda Tuyak, Bezlik'in doğusunda Sengim gibi yerleşim yerleri bu "Balık"lardan bazlıdır. Buralarda yontulmamış taşlardan harçla örülerek inşa edilmiş dini yapılar bulunmaktadır.

İslamiyet'le birlikte; tuğla ve kerpiç dini yapılarda dekoratif amaçlarla İslama dair motiflerin ve kaligrafinin farklı örneklerinin uygulama malzemesi olmuştur.

Asya'da kurulan ilk Türk-İslam devleti olan Karahanlılar (IX.-XIII. Yüzyıl) dini yapılarda kerpiç ve tuğla kullanmışlardır. Özellikle XII. Yüzyılda tamamen tuğadan yapılan Talhatan Baba Camii tuğla işçiliğinin ve Karahanlı Mimarisi'nin şartsız örneklerindendir. Karahanlılardan kalma Özkent Minaresi, Buhara, Kalan Minaresi, Tirmiz, Car Kurgan minaresi gibi yapılarda görülen geometrik bezemeler ve Kufi yazı örnekleri erken İslam mimarisinin güzel örneklerindendir.

Oğuz boylarından Selçuk bey ve torunları tarafından X. yüzyılın başında Horasan'da kurulan Büyük Selçuklular da mimaride tuğlayı kullanmışlardır. Büyük Selçuklular Tüs'da, Horasan'da, Merv, Semerkant ve Ürgenç gibi yerleşim merkezlerinde bırakıkları geometrik bezemeli, tuğla kaplamalı Türk-İslam mimarisinin ilginç örneklerindendir. (Resim 1)

Stone and Adobe are materials used in pre-Islamic and post-Islamic Turkish architecture as lining and building material, starting with Uygurs.

Uygurs called the forts of the cities surrounded by walls "Balık"s. Sacred city Hoço, Bezeklik on its north, Tuyak on its east and Sengim, east of Bezeklik, are some of these "balık"s. There are religious buildings built by mortar out of rough stones in these towns.

With the advent of Islam, brick and adobe were used on religious buildings for decorative purposes for Islamic motifs and calligraphy.

The Karahans (IX-XIII Century), the first Turkish Islamic state founded in Asia, has used adobe and brick in religious buildings. The Talhatan baba Mosque completely made of brick in XII Century is a bewildering example of brick workmanship and Karahanlı architecture. The geometrical decorations and kufi script specimens observed in structures like Özkent minaret, Buhara, Kalan Minaret, Tirmiz and Can Kurgan Minaret remaining from the Karahans are beautiful examples of early Islamic architecture.

The Great Seljuks founded in Horasan in early X Century by Selçuk Bey from Oğuz clans and his grandsons have used the brick in architecture. The geometrical decorated brick lined structures left by Great Seljuks in settlements like Tüs, Horasan, Merv, Samarqand and Ürgenç are interesting specimens of Turkish-Islamic architecture (Picture 1).

Semerkant, Kadızadei Rumî Türbesi Çini mozaik ve sırlı tuğlanın kullanıldığı ilk örneklerdendir.

Daha sonra tarihsel sürecde içerisinde Anadolu Selçukluları, Anadolu'nun değişik yerlerinde yaptıkları saraylarda, camilerde, medrese ve küllielerde tuğla, sırlı tuğla, çini, çini mozaik, kesme taş, renkli taş ve mermeri mimarinin farklı yapılarında kullanmaya devam etmiştir. (Resim 2,3)

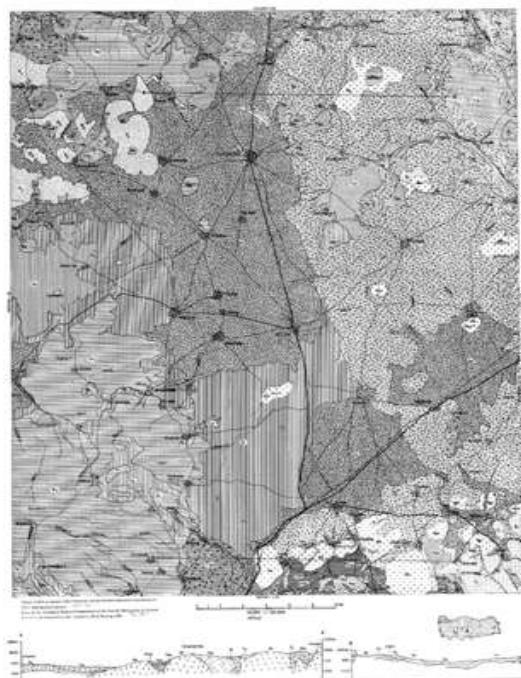

Resim 2: Keykavus' Şifahanesi, Çini Mozaik
Picture 2: Keykavus Şifahane, Tile Mosaic

Resim 3:
Köşe sütun başlığı
Picture 3:
Corner column head

Harita 1
Map 1

Kadızadei Rumî Tomb in Samarcand is an early specimen where tile mosaic and glazed brick was used.

Later; brick, glazed brick, tile, tile mosaic, cut stone, colored stone and marble continued to be used in different structures of architecture like palaces, mosques, madrassahs and complexes built by Anatolian Seljuks in different parts of Anatolia, along history. (Picture 2,3)

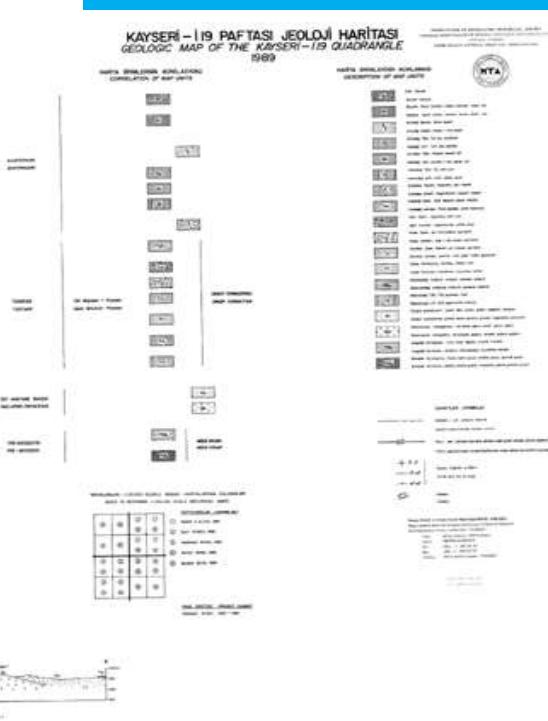
Taş, sırlı tuğla ve çini geleneksel mimaride yüzyıllardır kullanılan malzemelerdir. Ancak bu çalışmaya "Sırlı Taş" kavramıyla ilk defa karşılaşmaktayız.

Orta Anadolu'da Kayseri ve Nevşehir yörelerinde bulunan Kayseri İ-19 1/100.000'lük (Harita 1) paftalarında yaygın olarak görülen bu kayaçlar volkanik tuf olarak adlandırılmaktadır. Günümüzde bu kayaçlarda çeşitli ocaklar açılmış modern ve güncel tekniklerle işletilmekte ve satılmaktadır. Çıkarılan bu taşlar bulundukları ocakların adları ile anılmakta ve sınıflandırılmaktadır. Yaygın olarak faaliyet gösteren ve bilinen bu ocaklar İncesu Pembe, Aksalur Gulkurusu, Demirtaş Siyah, Başdere Firuzedir.

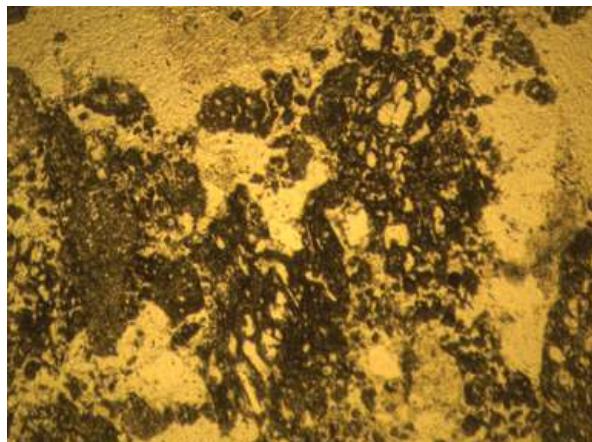
Glazed brick was used in the early periods of the Ottomans as a decorative element of Islamic architecture (Iznik Green Mosque). In fact, Mimar Kemalettin and Mimar Vedat Tek, Architects of the first national architecture, period have used it in their works.

Stone, Glazed Brick and Tile are materials used for centuries in traditional architecture. However, we meet the concept of "Glazed Stone" for the first time in this study.

These rock formations found prevalently in Kayseri İ-19 1/100.000 (Map 1) maps found in Kayseri and Nevşehir regions of Central Anatolia are called volcanic tuff. Various quarries have been opened in these rock formations which are processed and sold by modern and current techniques. These extracted stones are known and classified by the names of the quarries they come from. These quarries operating in widespread form are İncesu Pembe, Aksalur Gulkurusu, Demirtaş Siyah and Başdere Firuze.

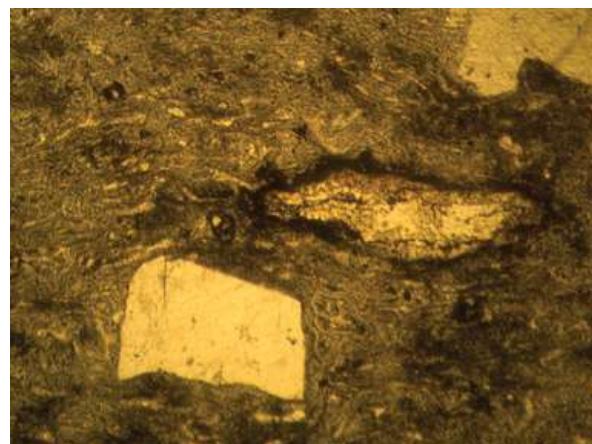

Volkanik tüfler kendi içerisinde Güllüdağ Tüfü, Melendiz Tüfü ve Alacaşar Tüfü olarak üç farklı gruba ayrılmaktadır ve yaygın görülen tüf çeşitleri kristal ve litik tüftür. Bu tüflerden alınan 6 adet kayaç örneğinden ince kesit çalışmaları yapılmıştır. Yapılan bu ince kesit incelemeleri sonucunda bölgedeki farklı ocklardan alınan camsı kül tüflerin hepsinde ortak mineral olarak plajiyoklaz (feldispat) mineralleri ve tamamen volkan camından oluşan ve volkanik kayaçların hamur kısmını oluşturan süngertaşı-pümis görülmektedir (Şekil 1,2,3,4)

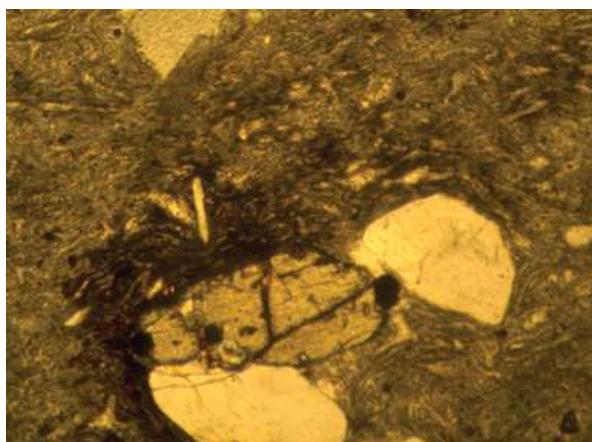

Şekil 1 / Figure 1

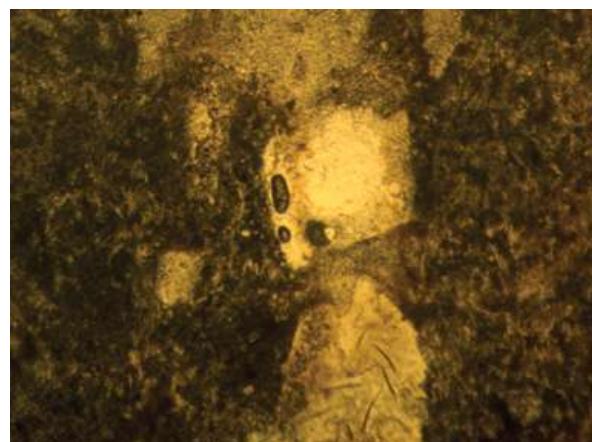
Volcanic tuffs fall under three different groups among themselves as Güllüdağ Tuff, Melendiz Tuff and Alacaşar Tuff, with the most prevalent ones being crystal and lithic tuffs. Fine cross-sections were made on 6 rock specimens taken from these tuffs. As a result of these fine cross-section analyses, in almost all glassy ash tuffs taken from various quarries in the region; feldspar minerals are found as common mineral and sponge stone-pumice made of totally volcanic glass, forming the paste section of volcanic rock formations (Figure 1, 2, 3, 4).

Şekil 2 / Figure 2

Şekil 3 / Figure 3

Şekil 4 / Figure 4

Polarizan Mikroskop altında İnce kesit görüntüleri / Fine cross-section images under Polarizing Microscope

Basdere civarında alınan örneklerde ise farklı olarak ana bileşen olarak ojıt ve tali bileşenler olarak ise zirkon ve apatit mineralleri gözlenmiştir.

Çalışmanın asıl konusunu oluşturan pişirme (1000°C) ve sırlama işlemleri bölgeden alınan 6 adet örnek üzerinde denenmiştir. Pişirilen örneklerin ince kesitte incelenmeleri sonucunda çeşitli faklılıkların ortaya çıktığı görülmüştür. Özellikle bu işleme tabi tutulan örnekleri oluşturan ojıt ve hornblend minerallerinin etrafında opasitleşme türü alterasyonların meydana geldiği görülmüştür.

Bu çalışmada kullanılan örneklerde pişme küçülmesi olmadığı gözlemlendi, aynı örnekte su emme deneyi yapıldı. Pişmeden önce % 8.2 olan su emme pistikten sonra % 8.1 olarak saptandı. Su emmesinde büyük bir değişim gözlemezken yapılan basınç mukavemet deneyinde havayla kurutulmuş taşın mukavemeti 429.63 kg/cm^2 olarak

In specimens taken from Basdere vicinity, ojite was found as main component and zircon and apatite minerals were observed as secondary components.

The firing (1000°C) and glazing processes constituting the main topic of the study were tried on 6 specimens taken from the area. It was observed that various differences emerged as a result of fine cross-section analyses of fired specimens. Specifically, it was observed that opacitation type alterations occurred around ojite and hornblend minerals which were the main components of the specimens undergoing these processes.

It was observed that no firing shrinkage occurred in the specimens used in this study. Water absorption test was conducted on the same specimens. Water absorption, which was 8.2 % prior to firing, was found to be 8.1 % after firing. Whilst no major change was observed in water

saptanırken, 1000 °C ta pişmiş taşın mukavemeti 623 kg/cm² olarak belirlenmiştir.

Yüzeyde sır uygulanan bazı örneklerde sır toplanması, derin çatlamalar ve parçalanmalar görülmüştür. Ancak Başdere örneğinde sır toplanması olmuşmamıştır.

Yukarıda bahsedilen geleneksel Selçuklu ve Osmanlı mimarisinde görülen sırlı mozaik bezeme sanatı yine Selçuklu motifleriyle çalışma konusu taş plakalar üzerine

absorption, in the pressure resistant test conducted, it was found that the strength of air-dried stone was 429.63 kg/cm², yet the strength of stone fired at 1000 °C was found to be 623 kg/cm².

Glaze accumulation, deep cracks and fragmentations occurred in certain specimens which underwent surface glazing. However, no glaze accumulation occurred in the Başdere specimen.

The glazed mosaic decoration art observed in the traditional Seljuki and Ottoman architecture as addressed above was applied on stone plates in the study with Seljuki motifs (Picture 4, 5).

In this study, it was observed through conducted tests and applications that volcanic tuff component stone specimens could be fired and glazed. These results will apply the art of ceramics to gain a new dimension. Glazed surface designs and three-dimensional colored stone statues (Picture 6, 7, 8, 9) are considered to be forming a new path, allowing Turkish artists and art to reach different countries and artists with the universal language of art.

Teşekkür:

Bu çalışmada kayaç örneklerini sağlayan Kaptas A.Ş. ye İnce kesit çalışmalarını yapan Akdeniz Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Bölümü Öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr.Sibel Tatar ve Yrd.Doç.Dr. Erdal Koşun'a, Mukavemet deneyini yapan Yrd.Doç.Dr.Nihat Dipova'ya teşekkür ederim.

I would like to give my thanks to:
Kaptas A.Ş. which provided the rock specimens in this study;
Asst. Prof. Dr. Sibel Tatar and Asst. Prof. Dr. Erdal Koşun from Akdeniz University Faculty of Engineering, Geology Department; who carried out the fine cross-section tests; and Asst. Prof. Dr. Nihat Dipova who conducted the strength test.

uygulanmıştır .(Resim 4,5)

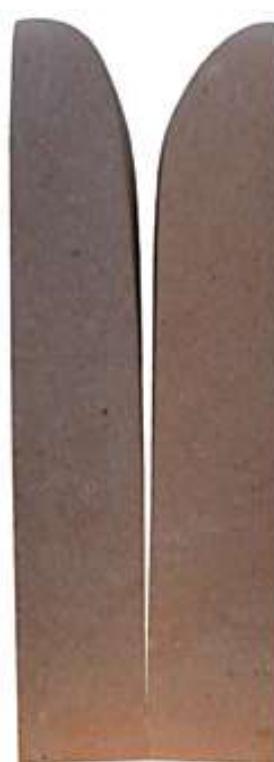
Bu çalışmada öncelikle volkanik tuf bileşenli taş örneklerinin pişirilebildiğini ve sırlanabildiğini yapılan deney ve uygulamalarla görmüştür. Bu sonuçlar seramik sanatına yeni bir boyut kazandıracaktır. Sırlı yüzeysel tasarımlar ve üç boyutlu renkli taş heykeller.(Resim 6,7,8,9) Türk sanatçılara ve sanatın evrensel dili ile farklı ülkelere ve sanatçılara ulaşmamızı sağlayacak yeni bir yol olarak düşünülmektedir.

Resim 4: Selçuklu motif uygulanan sırlı taş
Picture 4: Glazed stone on which Seljuki motif was applied

Resim 5 : Selçuklu motif uygulanan sırlı taş
Picture 5: Glazed stone plates as flooring material

Resim 6 / Figure 6

Resim 7 / Figure 7

Resim 8 / Figure 8

Resim 9 / Figure 9

Kaynakça / Bibliography

Aslanapa Oktay,"Türk Sanatı", Remzi Kitabevi,1999,İstanbul s.13

Erkan Yavuz, Kayaç oluşturan önemli minerallerin mikroskopta incelenmeleri,TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası yayınları 42,s,205

http://www.mta.gov.tr/mta_web/100.000/kayseri_i19.asp

Yard. Doç. Cemalettin Sevim

Anadolu Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi, Eskişehir.

Asst. Prof. Cemalettin Sevim

Anadolu University
Faculty of Fine Arts, Eskişehir.

Günümüzde Torna Sanatı

**Lathe Turned Pottery
Craftsmanship Today**

İnsanlar duygularını farklı şekillerde yansıtıp değişik yol ve yöntemlerle anlatabilirler. Bu anlatım ve yansitmalar sözlerle, hareketlerle, yazdığı yazılar ve çizilen resimlerle olabildiği gibi insanın elindeki herhangi bir malzemeyle de olabilmektedir. Bunlardan biri de insanla birlikte var olan ona eşlik eden eskiden beri anlatılmış kullanılmış kıldır. İster çocukluk isterse daha sonraki yıllarda, yaşamımızın herhangi bir döneminde elimize bir parça kıl alıp oynamış ve farkında olmadan ona biçim vermeye çalışmışızdır. Bunun nedeni kendimizi özgür hissetmemiz ve yaşamımızdaki bazı şeyleri değiştirmeye eğilimimizdedir. Bu duyu ve istekler insanın doğa ve çevresi ile olan bağından kaynaklanmaktadır, temelinde ise inançları ve ihtiyaçları karşılama isteği yatomaktadır. Daha sonraki aşamalarda, insanın zevk ve duygularına yönelik güzel ve değişik çevreler yaratma isteği bulunmaktadır. Bu durumda biçimlendirilen malzemeler, içinde bulunulan doğa ve çevre koşullarına göre değişiklik gösterebilir. Dolayısıyla şekillendirilen malzemeler taş, metal ve diğer türden olabildiği gibi, kolay bulunan biçimlendirilen ve kullanılan kıl de olabilir.

Human beings may express their feelings through different ways and techniques reflecting them in different manners. Such expressions and reflections may either be by words, actions, written scripts and drawn pictures or by any material in a person's hand. One of these materials is clay which has existed together with the human being which has accompanied him and which has been told about and used since ancient times. We have taken a piece of clay in our hands and played with it, trying to shape it without noticing it in our childhood years or later in some part of our lives. The reason for this is our feeling free and our tendency to change certain things in our lives. These emotions and desires stem from the human beings relationship to nature and his environment and underlying them are beliefs and the wish to satisfy needs. In later stages come the desire to create beautiful and different environments oriented to the tastes and emotions of man. Shaped materials may vary by the conditions of nature and environment lived in. Therefore, shaped materials may either be stone, metal or some other type of material or clay which is easily available and is easy to shape and use.

02

Geçmiş kültürlerden günümüze kadar gelen süreçte kil, sanatta, endüstride, bilimde kullanılan ve araştırılan bir malzemedir. Güncellliğini, kullanım alanlarındaki yerini hiç kaybetmemiştir. Endüstriyel bir malzeme olmasıyla her gün daha fazla büyüterek geniş bir kullanım alanına sahip olmakta kap sanatında ve çömlekçi tornasındaki ürünlerin yapımı ve kullanımı açısından böylesi bir genişleme trendi göstermemektedir. İnsanoğlunun kili keşfedin kap sanatında ve çömlekçi tornasında kullanması günümüze kadar devam etmiş fakat çağın hızla değişip ilerlemesi, teknoloji ve bilimin gelişmesi, yeni malzemelerin alternatif olarak kullanılması ile geleneksel sanatımız olan çömlekçilik yavaşlamaya hatta gerilemeye başlamıştır. Artık, sentetik ve mekanik dünyamızda çömlekçi ürünlerinin varlığını yeterince hissedemiyor ve onları sıkılıkla göremiyoruz. Eskiden bu ürünler saksı, desti, küp veya vazo gibi çeşitli şekil ve işlevlerle karşımıza çıkarken, günümüzde yerlerini plastik, cam ve metal ürünler almıştır. Gelişen dünya ve yaşam içerisinde böylesine bir çeşitlilikin olması gereklili ve doğaldır. Çünkü, alternatif ürünler yeni tasarım ve değerlerin çıkışmasına yol açarlar. Fakat bu noktada unutulmaması gereken bir konu da bizim yüzyillardan beri yaşadığımız geçmişimiz, kültürümüz, geleneklerimiz ve bunların doğrultusunda ortaya çıkan geleneksel ürünlerimizdir. İçinde bulunduğuımız çağ ve endüstri ne kadar çok değişse de kültürümüz içerisinde geleneksel ürünlerimize her zaman bir yer vardır ve olmalıdır.

Geleneksel kültür ve sanatlarımız içinde yer alan çömlekçilik sanatımız da sahip çıkılmamız gereken değerlerimiz arasındadır. Toplumumuzun büyük bir kesimi onun nasıl yapıldığını, hangi koşullarda varlığını sürdürdügüünü bileyemektedir. Torna sanatını gösteri sanatı olarak düşünmekte, ortaya çıkan ürünleri de çeşitli fonksiyonlarını üstlenmiş ürün olarak görmektedir. O halde çömlekçilik nedir? Çömlekçilik; kilden yapılmış kap-kacak gibi ürünlerin elde veya çömlekçi çarkında biçimlendirme sanatıdır. Bu sanat dünya üzerinde çeşitli ülkelerde de yapılmaktadır.

Fakat her ülkeye göre biçimlendirilmesinde, çamurunda, pişirilmesinde farklılıklar olduğu gibi formlarında ve işlevlerinde o toplumun kültürünü yansitan farklılıklar gözle çarpmaktadır. Her ürün içinde bulunduğu toplumun kültürünü yansıtır. Örneğin; destiler, göveç kapları, saksılar, ibrikler diğer kültürlerde görülmeye olmakla birlikte Anadoluda üretilenler tamamen Anadolu kültüründen beslenerken biçimlendirilmişlerdir. Bu ürünler Anadolu'daki inançları, zevkleri kısaca yaşam tarzlarını yansımaktadır.

During the process coming from ancient cultures up to the present, clay has been a material employed and researched in art, industry and science. It has never lost its contemporariness or its place in fields of application. As it is an industrial material, its area of application is growing day by day but fails to display such a trend of expansion in terms of making and use of products on potter's lathe. Man's discovery and use in pot making and pottery lathe of clay has continued until today but pottery has started to slow down and in fact, decline as times have rapidly changed and advanced, technology and science have progressed and new materials have started to be used as alternatives. Now, we cannot adequately feel the existence of pottery products in our synthetic and mechanical world and we cannot see them frequently enough. Whilst such products appeared before us in various forms and functions like pots, pitchers, urns or vases, they have been replaced today by plastic, glass and metal products. It is necessary and natural that such diversity exists in the developing world and advancing life because alternative products give rise to emergence of new designs and values but one subject that should not be forgotten here is our past of centuries, our culture, traditions and our traditional wares appearing in line with those. There always is and should be a place for our traditional wares in our cultures regardless of how much the age we live in and industry changes.

The craft of pottery, which part of our traditional culture and crafts is among those values we have to own up to. A major segment of our society does not

03

know how it is made and under what conditions it maintains its existence. They think of the craft of lathe as a performing art and see lathe turned products as wares taking on various functions. Then what is pottery? Pottery is the craft of forming clayware like pots by hand or on potter's wheel. This craft is pursued in various countries in the world. There are differences in shaping the clay and firing for every country with also differences in forms and functions reflecting the culture of that society. Each product reflects the culture of the society it is in. For example, although pitchers, earth cooking ware, pots and ewers also appear in other cultures; those produced in Anatolia have been shaped totally feeding on the Anatolian culture. These products reflect the beliefs, tastes, in short life styles in Anatolia.

04

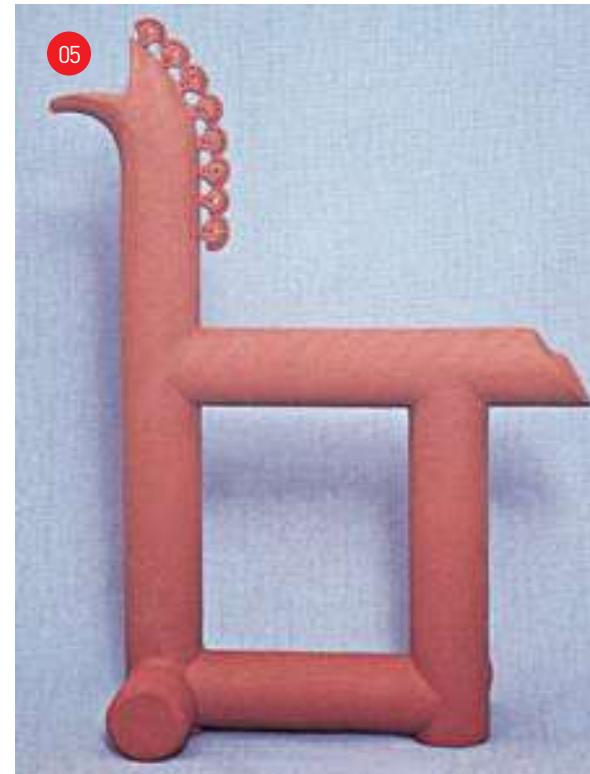
Kilin biçimlendirilmesi günümüzde çok farklı yöntemlerle yapılmaktadır. Bunlar geleneklere, bilime ve teknolojiye bağlı gelişip değişimine karşı geleneksel sanatımız olan çömlekçilik biçimlendirme tekniği açısından çok fazla değişim göstermemiştir. Bu yöntemle yapılan şekillendirmeler özel bir yetenek gereksiniminin yanı sıra istenilen sonucu alabilmek için kilin kıvamını bilmeyi, onun dilinden anlamayı da zorunlu kılar. Örneğin, kilin plastikliğini, sertliğini, nasıl yoğunlaşması ve çamurun havasının nasıl alınması gerektiği iyi bilinmelidir. Sonuçta çömlekçiliğin yapımındaki işlemler uzun süreç, ustalık, tecrübe ve devamlılık istemektedir. Dolayısıyla çömlekçiliğin öyküsü geleneksel boyutta genellikle babadan oğula geçerek kil ve çark arasında sürüp gider. Bu ilişki kişi ile kil arasında duygu ve düşüncelerin yoğun yaşandığı duygusal bir bağdır. Duyguların forma aktarımı insan ve malzeme arasındaki yapının (objenin) yaşanan hissedilebilirliğini de ortaya koymaktadır. Burada güzellik sadece formda ve görüntüde değil, aynı zamanda el becerisindedir. Bu noktada torna sanatını tiyatro sanatı gibi bir gösteri sanatı şeklinde de düşünübiliriz.

Çark dönüp kişi kile biçim vermeye başladığı zaman insanların düşünceleri değişime uğrayarak duygularıyla beraber ellerinin arasında şekil almaya başlar. Bu biçimlere ulaşmak için içten yetenek, süreç ve çok çalışmak gerekir. Önemli olan nokta, becerinin hayal gücünü yerinden oynatmasıdır. Bu beceri ve ortaya çıkan ürünler kültürleri, dilleri, inançları ortaya karıştırır. İşte, yaşanan bu farklılıklar estetik ile birlikte bizleri yeni ufuklara taşırlar. Akıldan kalbe, kalpten ellere giden yol duygularla tornada biçim alır ve duyguların biçimlenmiş şekli olarak karşımızdadır artık. Bu biçimler bazen küp, bazen zarif bir vazo bazen de yorumcuya ve onun ruh haline bağlı olarak heykeldir. Oysa bu noktada biçim ne olursa olsun ortaya çıkan objeler belirli bir beceri, düşünce ve duygunun ürünüdür.

Today, forming of clay can be done by techniques that are quite apart. Although these have developed and changed depending on customs, science and technology; pottery, which is our traditional craft, has not gone through much change in terms of shaping technique. Shaping done under this method requires, in addition to special talent, knowing the consistency of clay to get the desired result and to understand its language. For example, one has to know well the plasticity, hardness, the kneading technique of clay and how should it be de-aired. Processes of pottery require a long time period, mastery, experience and continuity. Therefore, the story of pot making traditionally continues between clay and the lathe, usually passing from father to the son. This relationship has transformed into an emotional link between the person and clay in which emotions and thoughts are experienced intensively. The transmission of emotions to form also reveals the experience-ability of the object between man and material. Here, beauty lies not only in form and

image but also in dexterity. At this point, we can think of the craft of the lathe as a performing art like theater.

As the wheel starts turning and man starts shaping the clay, the thoughts of the individual go through a transformation and starts taking up a form between his hands in conjunction with his emotions. Inherent skill, process and hard work are needed to reach these shapes. What's important is that skill moves the power of imagination. This skill and created products reveal cultures, languages and beliefs. These experienced differences carry us to new horizons together with aesthetics. The path, which goes from the mind to the heart, from the heart to the hands, takes a form in the lathe with emotions and appears in front of us as shaped emotions. Such shapes are sometimes an urn, sometimes and elegant vase or sometimes a statue depending on the performer and his mood. Yet, at this point, regardless of form, the created objects are products of a specific skill, idea and emotion.

Çömlekçi çamuru malzeme olarak teknik özelliği yüksek bir çamur olmada da alışılmışın dışında estetik ve ekonomik ürünler yapılarak insanlara sunulmalıdır. Geleneksel üretimin yanında alternatif ürünlerle günümüz tüketicisinin yaşamına girip insanların kullanacağı objelerle hem gelenekselin sürmesi hem de bu sanatın devamı sağlanmış olacaktır. El üretiminin önemi ve farklılığı ürünlerle ortaya çıkarılmalıdır. Dünyada bir çok ülkede tornada şekillendirilen ürünlerin maddi değerleri çok yüksek iken bizim ülkemizde bunlar gereklî değeri bulamamaktadır. Ülkemizdeki torna sanatının ve geleneğinin kültürümüz içerisinde yeniden yorumlanarak geniş kitlelere tanıtılması gerekmektedir. Yeter ki gelenek ve kültür harmanında onu iyi yoğurup kötü örneklerinden arındırıp ülkemiz kültürü ve sanatına yeniden kazandıralım. Çömlekçilik sanatının coşacağı, koşacağı zaman bu zamandır. Aksi halde bu küçümseme devam edecek belirli bir süre sonra da torna sanatı kaybolacaktır.

Bugün Türkiye'deki torna sanatı Avanos, Kınık, Menemen ve Aydın-Karacasu gibi büyük merkezlerin dışında kalan Ünye, Elazığ, Konya-Sille, Kırklareli gibi değişik bölgelerde, ancak birkaç usta dışında sonlanma noktasına gelmiştir. Oysa, seramik teknolojisi ve üretiminde Türkiye önemli mesafeler almıştır. Ancak, geçimini torna çekip çömlekçilikle sağlayan, geleneksel üretimler yapan ustalarımız sadece kırmızı çamurla, sülüenli sırla aynı formları üretmeye devam etmektedirler. Yaşadığımız dünyada form anlayışı ve tasarım olgusu en üst noktalara ulaşmasına rağmen çarkta şekillendirme yönteminde gelenekselin yanında yeniliklere, farklılıklara ulaşlamamıştır. Seramik yapılmaya başlandığı yıllarda itibaren çamurunda, hammaddesinde, boyalarında ve sırlarında bilimsel ve teknolojik anlamda çok fazla gelişmeler sağlanmıştır. Fakat, çömlekçilikte ve çömlekçi ürünlerinde çok küçük farklılıklar dışında fazlaca değişimler görülmemektedir. Bu durgunluğun içinde sabır ve birikim vardır. Şimdi artık çömlekçilik sanatında bu sabrı ve birikimi ortaya çıkarma zamanı gelmiştir. Çünkü seramik bilimi ve teknolojisi en dolu, en birikimli ve en üst düzeyindedir. Bütün mesele sanatla bilimi, teknolojiyi ve kültürü bir arada yoğurmaktır.

Although potter's clay is not one with high technical properties as a material, it should be presented to people in the form of out of ordinary, aesthetic and economical products. It will be possible both to maintain traditions and also this craft with objects which will be introduced to the life of today's consumer with alternative products alongside of traditional production. The significance and difference of handicrafts must be revealed through products. Whilst the monetary values of products turned in the lathe are quite high in many countries of the world, these fail to find the value they deserve in our country. It is necessary to re-interpret the craft and tradition of lathe in our country, in our culture, introducing it to the masses. All we have to do is to knead it thoroughly in the mixture of traditions and culture, allowing it to be gained by the culture and art of our country, freeing it from bad examples. Today is the day when the craft of pottery should be unleashed. Otherwise, this decline will continue and the craft of lathe turned pottery will disappear after a certain period of time.

The craft of lathe turning in Turkey today has reached the point of extinction except for just a few craftsmen in various areas like Ünye, Elazığ, Konya-Sille and Kırklareli outside major settlements like Avanos, Kınık, Menemen and Aydın-Karacasu. Yet, Turkey has covered significant distances in ceramic technology and production. However, our craftsmen, who make their livings on turning lathe and pot making, producing traditionally, continue to produce the same forms only by red clay and primer glaze. Although the concept of form and the phenomenon of design have peaked in the world we live in, innovations and different forms have not been achieved in the wheel shaping technique alongside of the traditional. Major advances have been accomplished scientifically and technologically in the clays, raw materials, dyes and glazes of ceramics since the day ceramic making was started but no major changes are apparent in pottery and pottery products except for very slight differences. This stagnation involves patience and knowledge. Now, it is time to reveal this patience and knowledge in craft pottery because the ceramic science and technology are in their fullest and highest levels. What counts is to knead, art and science, technology and culture together.

07

08

09

Günümüzde her alanda görülen hızlı değişimler Türk insanının yaşama biçimini ve beğenilerini de değiştirmiştir. Geleneksel sanatımız tornada şekillendirmede ise üretilen ürünlerin formları, dekorları, sırları ve çamurları fazlaca değişmediğinin görülmesi aklımıza şu soruyu getirebilir: Ne yapılmalı ya da ne yapılmamalı? Hiç müdahale etmemek, bugünkü haliyle kendi çaba ve uğraşlarıyla torna sanatının sürmesini seyretmek yani mevcut durumu korumak olabilir. Bu durum geleneğin korunmasını sağlamak gibi görünse de geleneği izole ederek belirli bir zaman sonra bitmesini onaylamak anlamına gelecektir. Bu sonu istemediğimize göre, geleneksel günümüz düşünce ve tekniği ile birleştirerek yeni boyutlara taşımak, yeni sentezler ortaya çıkartmak lazımdır. Öncelikle seramik tasarımcıları ile torna ustaları arasında yeterli diyalog kurulmalıdır. Ülke kültürünü bilen ve özümseyen tasarımcılar yöresel torna ustalarına form, dekor, sır, çamur v.s. açısından yeni ufuklar açarak ülke kültürüne özgü yeni tasarımların kazandırılmasında yardımcı olmalıdır.

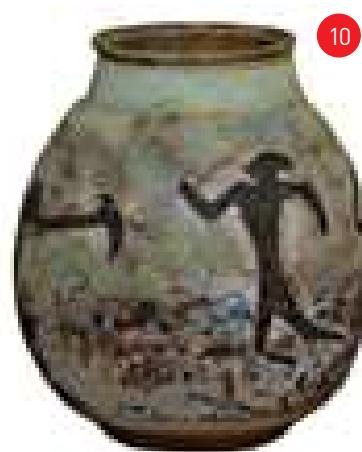
Bunun sonucunda da gelenekselin dışında ortaya yeni, farklı tasarımlar çıkarak beğeniler artacak ve torna ürünlerin kullanımı yeniden canlanabilecektir.

Bir diğer konu da Ülkemizde genel olarak seramik sanatı incelendiğinde torna sanatçılarının azlığıdır. GÜNGÖR GÜNER, Şerif GÜNYAR, Aysegül TÜREDİ ÖZEN, Ekrem KULA, Cemalettin SEVİM ve konuya ilgili birkaç genç seramikçinin dışında torna sanatçısı görememekteyiz. Oysa, geçmiş kültürümüzde bu denli yeri olan torna sanatını devam ettirmek için seramik eğitimi veren kurumlar bu konuya dikkate alarak tornada şekillendirmeyi bilen, formda, fonksiyonellikte araştırmalara yeniliklere açık, yeni tasarımlar yaratabilen tasarımcıların yetiştirmesine önem vermelidir. Çok uzun yillardan beri süre gelen torna sanatımızın devamı ve bizden sonraki kuşaklara da aktarımı yeniliklere, yeni torna tasarımcılarının ortaya çıkışmasına ve torna ustalarıyla seramik tasarımcılarının diyalogunun gelişmesine bağlıdır.

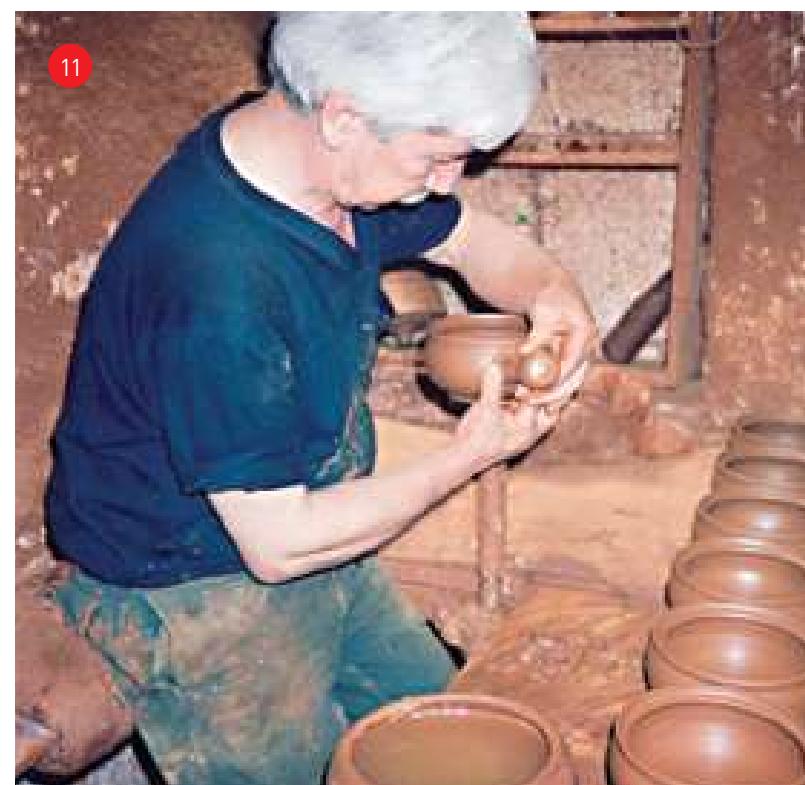
Rapid changes occurring in every field at present have also changed the lifestyle and tastes of the Turkish person. One can ask the following question when one sees that the forms, décors, glazes and clays of products created by lathe turning, which is our traditional craft: What should or should not be done? One may do nothing; may watch the craft of lathe turning to continue as it is by its own efforts and endeavors; that is, the present state may be preserved. Although this may appear like preservation of traditions, it will also mean the approval of extinction of tradition after a certain time period being isolated. Since this is not what we want, what is needed is to carry the traditional into new dimensions, creating new syntheses, joining the traditional with the ideas and techniques of today. First of all, adequate dialogue must be established between ceramic designers and lathe craftsmen. Designers, who know and have adopted the country's culture, must assist the regional lathe craftsmen in creating new designs for the country's culture, opening new horizons from them in terms of form, décor, glaze, etc. As a result, new and different designs outside the traditional shall appear and tastes will diversify and the use of lathe turned products may be vitalized.

Another point is the lack of lathe artists, looking at the overall ceramic art in our country. We cannot find

lathe craftsmen other than GÜNGÖR GÜNER, Şerif GÜNYAR, Aysegül TÜREDİ ÖZEN, Ekrem KULA, Cemalettin SEVİM and a few young interested ceramic artists. In fact, institutions, which provide ceramic education must emphasize the development of designers who know lathe turning, open to research and innovations in form and functionality, whh can create new designs, to allow the craft of lathe turning which has such a significant place in our historical culture to continue. Survival of our lathe turning craft of centuries and its transfer to following generations depend on the emergence of new lathe designers and the progress in the dialogue between lathe craftsmen and ceramic designers.

10

11

Resimler

- 01 Cemalettin SEVİM, Tornada biçimlendirilmiş kapak formu parça eklemeli çift pişirim ve akitma yöntemiyle sırlanmış torna form, kırmızı çamur 950-1000°C
- 02 Şerif GÜNYAR, Torna Tabak, sırlı çift pişirim olarak üretilmiştir, kırmızı çamur, 950-1000°C
- 03 Ayşegül Türedi ÖZEN, Tornada şekillendirilmiş parça eklemeli kuş formunda duvar elemanı, sırlı çift pişirim olarak üretilmiştir, kırmızı çamur 950-1000°C
- 04 Ayşegül Türedi ÖZEN, Tornada biçimlendirilmiş kazıma dekorlu vazو sırlı çift pişirim olarak üretilmiştir, kırmızı çamur 950-1000°C
- 05 Şerif GÜNYAR, Torna Form, sırsız tek pişirim, parça eklemeli olarak üretilmiştir, kırmızı çamur, 950-1000°C
- 06 Cemalettin SEVİM, Tornada biçimlendirilerek oluşturulmuş seramik heykel, çift pişirim ve daldırma yöntemiyle sırlanmıştır, beyaz çamur 1200°C
- 07 Cemalettin SEVİM, Tornada biçimlendirilmiş kapak formu parça eklemeli çift pişirim ve akitma yöntemiyle sırlanmış torna form, beyaz çamur 1200°C
- 08 Cemalettin SEVİM, çok ağızlı torna form sırlı çift pişirim ve parça eklemeli olarak üretilmiştir, kırmızı çamur, 950-1000°C
- 09 Ekrem KULA, kazıma dekorlu ve astar boyama dekorlu torna vazо, beyaz çamur 1200°C
- 10 Ekrem KULA, kazıma dekorlu ve astar boyama dekorlu torna vazо, beyaz çamur 1200°C
- 11 Geleneksel tornada gövdeye kulp ekleme yapan torna ustası

Pictures

- 01 Cemalettin SEVİM, Lathe turned lid form, double fired, joined pieces, and turned form glazed by drip technique, red clay, 950-1000 °C
- 02 Şerif GÜNYAR, Turned Plate, produced by glazed double firing, red clay, 950-1000 °C
- 03 Ayşegül Türedi ÖZEN, Wall element in bird form, produced by glazed double firing, turned, joined pieces, red clay, 950-1000°C
- 04 Ayşegül Türedi ÖZEN, Lathe turned, vase with engraved décor, produced by glazed double firing, red clay, 950-1000 °C
- 05 Şerif GÜNYAR, Turned Form, produced under unglazed single firing, joining pieces, 950-1000 °C
- 06 Cemalettin SEVİM, Lathe turned ceramic figurine glazed by double firing and dip technique, white clay, 1200 °C
- 07 Cemalettin SEVİM, Lathe turned lid form, double fired, joined pieces, and turned form glazed by drip technique, white clay, 1200 °C
- 08 Cemalettin SEVİM, Multi-mouth turned form produced by glazed double firing, joined pieces, red clay, 950-1000 °C
- 09 Ekrem KULA, Turned vase with engraved décor and undercoat painted décor, 1200 °C
- 10 Ekrem KULA, Turned vase with engraved décor and undercoat painted décor, 1200 °C
- 11 Lathe craftsman joining handle to the body on traditional lathe

Kaynakça / Bibliography

Baykal C.M. "Devlet Geleneksel Seramikçiliğimizi Korumalı" Seramik Sanat Bilim ve Teknolojisi, sayı: 10, 2000

Çolakoğlu H. "Türkiye'de Seramiğin Bugünü ve Yarını" Türkiye'de Sanatin Bugünü ve Yarını, Hacettepe Üniversitesi G.S.F. Yayınları:1, Ankara, 1985

Ercan F. H. "Elazığ Yöresi Geleneksel Çömlekçiliğin Tarihsel Süreci ve Son Ustaları" III Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 2003

Güler G. Anadolu'da Yaşamakta Olan İlkel Çömlekçilik Akbank Yayınları, İstanbul, 1988

Mutlu S. H. "Çömlekçilik Tornasıyla Oluşturulan Özgün Yapıların Sanat Seramiğinde Kullanımı" III Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 2003

Sevim S. "Çanakkale Seramikleri ve Eceabat Yöresi"

Karaman Y. Çömlekçiliği" II Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 2002

Türedi Özen A. Geleneksel Çömlek Sanatı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, No: 1277, Eskişehir, 2001

Nemrut Dağı Zirvesindeki Dünya Harikası Kommagene Kralı Antiokhos I'ın Tapınak-Mezarı ve Anıtları

World Wonder At The Top Of Nemrut Mountain
Temple-Tomb And Monuments Of Kommagene King Antiohos I

Adıyaman İli Kahtâ ilçesi sınırları içindeki Antitoros dağ silsilesine bağlı Ankar Dağları'nın Nemrut (2.150 m.) zirvesinde dünya arkeolojisi açısından eşsiz eserler yer almaktadır. İ.O 69-36 yılları arasında hüküm sürmüş Yakın Doğu tarihinin sıradışı kişiliklerinden biri olan Kommagene Kralı Antiokhos I, zirvenin üzerine, kırma taşlarından oluşan yaklaşık 60 m.lik yığma bir mezar tepesi (tümülüüs) yaptırmış, bu suni tepenin doğu ve batısındaki teraslarda en ucta kendi olmak üzere, tahta oturur vaziyette 9 m. yüksekliğinde tanrı heykelleri yaptırmıştır. Tasarım Kral Antiokhos'un düşüncesinin ve iradesinin bir eseridir. Devasa heykeller ve başları Nemrut Dağı ile özdeleşmiştir. Bu ilginç başlarla çok tanınan ancak az bilinen bir ören yerimizdir.

Düger önemli merkezleri ile birlikte Nemrut Dağı'nda 13.850 hektarlık bir alan 1988 yılında Milli Park ilan edilmiş ve UNESCO'nun "İnsanlığın Kültür Mirası" listesine alınmıştır.

Nezih Başgelen

Arkeolog / Editör

Archaeologist / Editor

Düger önemli merkezleri ile birlikte Nemrut Dağı'nda 13.850 hektarlık bir alan 1988 yılında Milli Park ilan edilmiş ve UNESCO'nun "İnsanlığın Kültür Mirası" listesine alınmıştır.

At Nemrut (2,150 m) peak of Ankar Mountains, part of Antitaurus mountain range within the borders of district of Kahta of the province of Adıyaman, are unique works in terms of world archeology.

Kommagene King Antiohos I, who was one of the extraordinary personalities of the history of the Near East, who reigned from 69-36 B.C., has had a burial mound (tumulus) of approximately 60 m, made up of crushed stones, built on the peak, and had 9 m high god statues built on the terraces on the east and west of this artificial mound in position sitting on the throne, his own statue placed at the end. The design is a work of Antiohos's ideas and will. The giant statues and heads have become identified with Nemrut Mountain. This is an archaeological site of our country identified with these interesting heads but actually the public knows little about it.

An area of 13,850 hectares was declared a national park in 1988 in Nemrut Mountain together with other important settlements and was taken in UNESCO's "Cultural Heritage List".

Kuzeybatıdan Nemrut Dağı Tümülüüsü, Doğu ve Batı teraslarının havadan görünümü.
Aerial View of Mount Nemrut Tumulus, the East and West Terraces from North West

Doğu Terası

Doğu Terası, Antiokhos I tarafından yaptırılan üç terasın en görkemli ve bütünlüğünü korumış olanıdır. Kayalığın düzeltmesiyle oluşturulmuş 20 x 60 m. ölçülerinde bir avluya, kuzeyde ve güneyde Antiokos'un anne ve baba tarafından soyunu gösteren Hellen ve Pers "atalar galerisini" oluşturan kabartmalı stellerin konulduğu taş yuvalar dizisi, doğu uça basamaklı bir sunak, batıda tanrı tahtları ve aslan-kartal heykelleri çevrelemektedir. Tahtlara oturan dev heykel gövdelerinin tümü sağlam durumdadır. Her biri yaklaşık 7-8 ton ağırlığındaki büyük taş blokların işlenip üst üste konulmasıyla parça parça yapılmış bu tanrı heykelleri, iki terasta da aynı sırayla dizilmişlerdir. Soldan sağa, Tanrı-Kral Antiokhos I'in kendisi, yanında ülkenin Ana Tanrıçası (Argande) Kommagene, tam ortada

Baştanrı Zeus-Oromasdes, onun yanında Apollon-Mithras ve en sağda Herakles-Artagnes yer almaktadır. Bu heykel sırasının önünde, yapıldığı dönemde aynen Batı terasındaki gibi, selamlama kabartmalarının yer aldığı, kazılarda bulunan parçalardan anlaşılmıştır. Bu heykellerin her iki yanında da krallığın sembollerini olarak, koruyucu kartal ve aslan heykelleri simetrik olarak, bulunmaktadır. Göklerin en büyük tanrı Zeus-Oromasdes'in heykeli, grubun tam ortasındadır. Hiyerarşik üstünlüğüne uygun olarak, yanındaki tanrılarla göre daha büyük yapılmıştır. Tahtının ilk basamağı da, diğer tanrıların tahtlarının en alt basamağından yüksektedir. Zeus'un başı, avlunun güneybatı köşesine yakın bir yerde dikine olarak durmaktadır. Çene bölümü kırılmıştır. Başında, tepesi öne eğik duran "diadem"li bir Pers "tiara"sı vardır. Diademin üzerindeki şimşek kabartmaları Zeus'un başını

diğerlerinden farklı kılmaktadır. Sakalları tüm yüzünü örtemektedir. Sol elinde tuttuğu ılgın ağacı demetinin (barsom), Pers-Mithra dininin kurban törenlerinde önemli bir rolü vardır ve yakılan kutsal ateşi sembolize etmektedir. Zeus'un sol tarafındaki figür Apollon-Mithras-Helios-Hermes'e aittir. Hellen Güneş Tanrısı (Helios) burada, Pers Işık Tanrısı ve Ahura Mazda (Oromasdes)'nin yardımıcısı Mithra ile birleştirilmiştir. "Dualara kulak veren" tanrı Apollon'un başı da avluda, heykelinin hemen dibindedir. Başlığını (tiara) oluşturan parçalar ise, 1998 yılında başının üzerine konulmuştur. Apollon'un omzunu oluşturan blok da düşürüyü yerde tahtının hemen altında, ilk araştırmalardan günümüze basamakların üzerinde aynı yerde durmaktadır. Apollon'un başı ve yüksek Pers tiarası iki ayrı bloktan oyularak, ortadan 20 cm. çapında aynı taştan yuvarlak bir pimle birbirine tutturulmuştur.

The East Terrace

The East Terrace is the one among the three terraces built by Antiokhos I, which is the most magnificent and which has preserved its integrity. A yard of 20 x 60 m. formed by leveling of rocks is surrounded in the north and in the south by stone sockets in which relieved steles forming the "gallery of ancestors", a stepped offering ground on the east end and god thrones and lion-eagle sculptures in the west. All giant statue bodies sitting on thrones are intact. These god statues made in pieces by processing and putting on top of each other, of large stone blocks each weighing approximately 7-8 tons, are lined up in the same order in both terraces. From left to right are God King Antiokhos I himself; next to him is the Mother Goddess of the State (Argande) Kommagene, right in the middle is Head

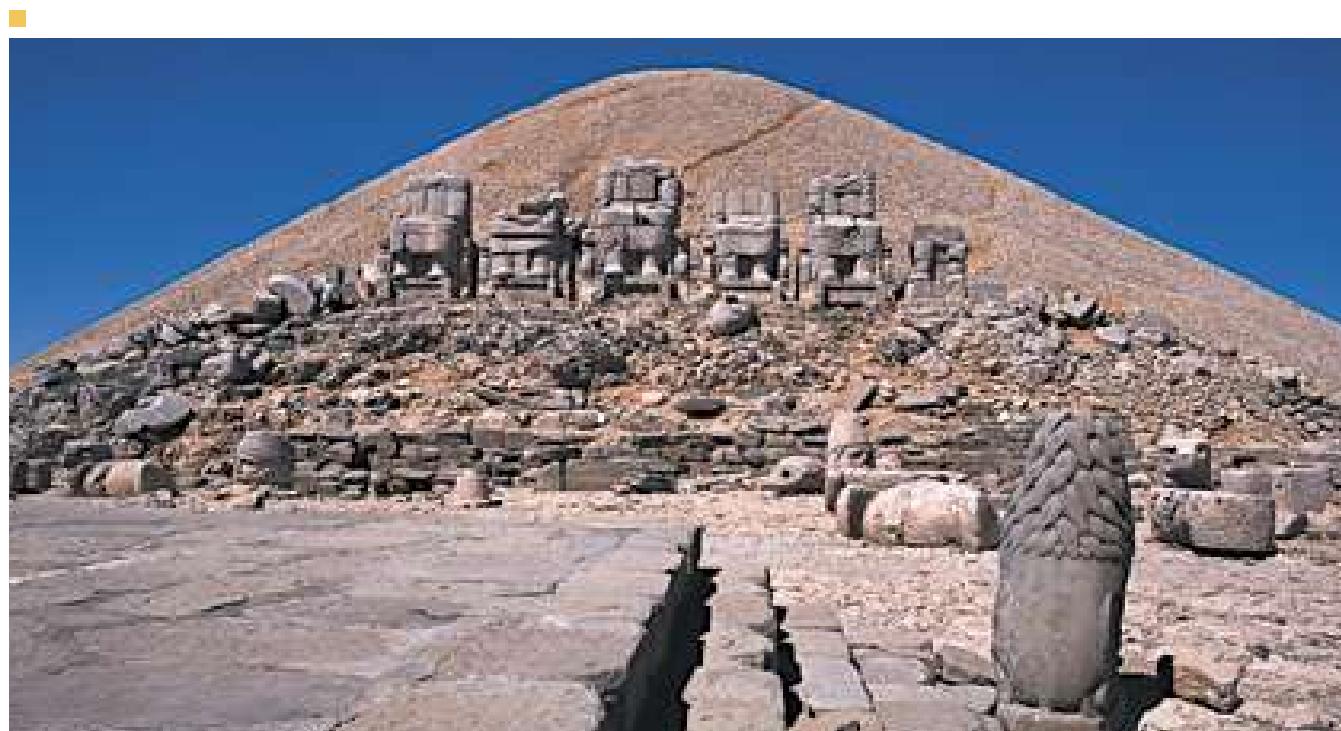
God Zeus-Oromasdes, next to him is Apollo-Mithras and on the very right is Herakles-Artagnes. It was deduced from pieces discovered in excavations that dextosis (greeting) reliefs stood in front of this row of statues, just like in the West Terrace, in the period when they were built. There are symmetrical protective eagle and lion sculptures on either side of these statues as symbols of the Kingdom.

The statue of the greatest god of heavens, Zeus-Oromasdes, is right in the middle of the group. It was constructed in a larger size compared to the gods beside him in line with his hierarchical superiority. The first step of his throne is also higher than the lower step of the thrones of other gods. Zeus's head stands vertically at a site close to the south-western corner of the yard. The chin part is broken. There is a Persian "tiara" with "diadem" on his head with the top in inclined position. The

lightening reliefs on the diadem make Zeus's head different from others. His beards cover the whole face. The barsom he holds in his left hand has a significant role in the sacrificial rituals of Persian-Mithra religion and symbolizes the started sacred fire. The figure on the left side of Zeus belongs to Apollo-Mithras-Helios-Hermes. Hellenic Sun God Helios has been merged here with Persian Light God and assistant to Ahura Mazda (Oromasdes), Mitra. The head of God Apollo "listening to prayers" is right next to its statue in the yard. The pieces forming his headwear (tiara) have been placed on his head in 1998. The block forming Apollo's shoulder is also right under his throne, standing in the same place on the steps since first explorations until the present. Apollo's head and his high Persian tiara have been carved out of two separate blocks and were attached at the center by a round pin from the same stone which is 20 cm in diameter.

Nemrut Dağı Doğu Terası, tanrı tahtları ve başları ile tümülüs zirvesi.

Mount Nemrut East Terrace, god thrones and busts and tumulus peak

Nemrut Dağı Batı Terası, genel görünümü (1977).
Mount Nemrut West Terrace, overall view (1977).

Zeus'un sağında (kuzeyde) Kommagene ülkesinin tanrıçası oturmaktadır. Aynı tanrıçanın bölgedeki diğer yazıtlarda Tanrıça Argande olarak adlandırıldığı görülmektedir. Kommagene Krallığı'na özgü bir tanrıcadır. Nemrut Dağı'ndaki heykel ve selamlaşma kabartmalarda tasvir edilmiş tek kadın figürüdür. Bunun yanısıra Tanrıça Kommagene, 1960'ların başına değin Nemrut zirvesinde başı omuzları üzerinde hiç bozulmamış şekilde duran tek heykelden. 1960'larda gövdesi define arama nedeniyle parçalanınca başı arkaya

To the right (north) of Zeus sits the Goddess of Kommagene. It is observed that the same Goddess is called Goddess Argande in other scriptures in the area. She is a goddess specific to the Kingdom of Kommagene. She is the only woman figure depicted in the statues and dexiosis reliefs in mount Nemrut. Goddess Kommagene stood with her head intact on her shoulders at the peak of Nemrut until 1960s but her head fell backwards when her torso was fragmented for treasure hunting in 1960s. The head, which stood there

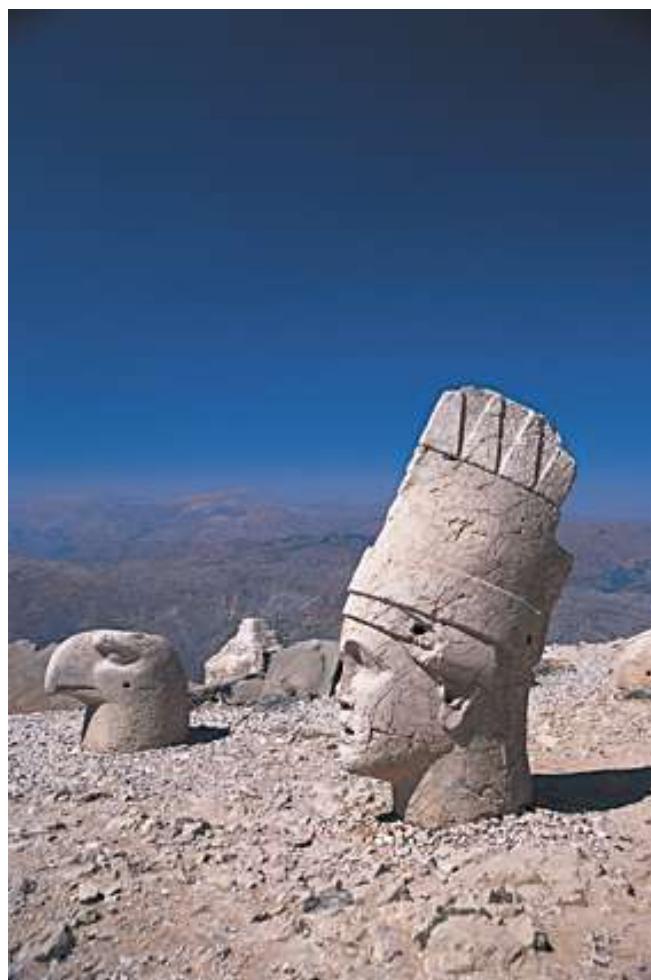
düşmüştür. 2000'lere kadar orada kalan baş, 2002'den sonraki çalışmalar sırasında avluda heykelin önüne dikilmiştir. Ayağında uzun çizmeler ve üzerinde bir himation vardır. Sol elinde içi meyve ve çiçek dolu bir çelenk, sağ elinde de, bir kısmı kucağına düşmüş meyve dolu bir sepet ile bereket boynuzu (cornucopia) tutmaktadır. Kral Antiokhos'un heykeli, grubun güney ucundadır. Diğer erkek figürlerinde görülen Pers çizmeleri giymiş ve Zeus'la Apollon gibi sol elinde bir ılgın demeti (barsom) tutmaktadır. İlk araştırmalar sırasında

(Humann ve Puchstein) en güney uçtakı bu heykelin başının olmadığı, kaybolduğu belirtilmiştir. Gövdemin tamamlanmadığı da sanılmıştır. Ancak, 1953-1956 yılı Theresa Goell kazalarında, tanrı tahtlarının arkasında kırma taşların örtüğü kesimde yapılan kazılarda, heykelin başı tepeden inen çakılların altında bulunmuştur. Antiokhos'un başında, diademi ve kurdeleleri olan beş uçlu tiarası bulunmaktadır. Başın genel hatları olmasına karşın, detayların işlenmediği görülmektedir.

until 2000s, was erected in front of the statue in the yard during the works after 2002. She has long boots on her feet and wears a himation. In her left hand is a wreath full of fruits and flowers and in her right hand, she holds a basket full of fruits, some of which fallen on her lap, and the horn of plenty (cornucopia). The statue of King Antiokhos is at the southern tip of the group. He wears Persian boots as seen in other male figures and holds a barsom in his left hand, just like Zeus and Apollo. The first reports on Nemrut by Humann

ve Puchstein indicated that the head of this statue was missing and it was thought that the figure had been left unfinished. However, in the Theresa Goell excavations of 1953-1956, the head of the statue was discovered among the gravel falling down from the hill in the section covered by crushed stones behind the god thrones. Antiokhos's head is adorned by a five-tipped tiara with a diadem and ribbons. It is observed that the details of the head were not carved.

2002'den sonraki çalışmalarla onun da başı avlu üzerinde heykel gövdesinin önüne konulmuştur. Tanrı heykellerinin kuzey ucunda Herakles-Artagnes-Ares yer almaktadır. Herakles diğerleri gibi tümüyle giyimlidir ve sol elinde lobutunu tutmaktadır. Heykelin başı avlunun kuzey tarafında Apollon'un başı yanında dik olarak durmaktadır. Zeus gibi sakalları vardır, ama ondan farklı bir diadem takmakta ve Kommagene'ye özgü bir başlık (tiara) giymektedir. Tanrı heykelleri her iki tarafta tahtların ilk basamağıyla aşağı yukarı aynı hızda, alçak ve uzun bir kaideyle son bulmaktadır. Her iki uçtaki bu platformların üzerinde koruyucu kartal ve aslan heykelleri tanrı heykelleri ile aynı yöntemle parça parça bloklar halinde yapılmıştır. Ancak, güney uça Antiokhos heykelinin yanındaki grup tamamen dağılmıştır. Kuzey uçtaki kartalın gövde parçaları durmaktadır. Tanrı tahtlarının kaidelerini oluşturan taş bloklarının arka yüzlerinde 237 satırlık Antiokhos tarafından yazılmış kültür yazısı (nomos) bulunmaktadır.

Batı Terası, aslan, kartal, beş uçlu krallık tiarasıyla kral Antiochos I başı
West Terrace, lion, eagle, bust of King Antiochos I with five-tipped royal tiara

Kuzey Terası

Doğu ve Batı terasları arasında, "Kuzey Terası" olarak adlandırılan sahada, Antiochos I'in, atalarının resimleriyle süslemek üzere hazırlattığı, kumtaşından elli yedi taş stel, bugün üzerleri işlenmemiş olarak, büyük çoğunluğu kırılmış halde yerde yatakmaktadır. Stellerin üzerinde durduğu taş yuvaların oluşturduğu duvar 86 m. uzunluğundadır.

The head of the statue was put on top of the statue's torso after 2002. At the north end of the row of deities lies Herakles-Artagnes-Ares. Herakles is fully dressed like the others and holds a club in his left hand. His head is set upright near the bust of Apollo at the north end of the court. He is bearded like Zeus but he has a diadem unlike Zeus's and wears a head gear (tiara) specific to Kommagene. God statues end with a low and long base almost level with the first step of the thrones on each side. There are guardian, eagle and lion sculptures on these platforms at the two ends made of pieces of blocks by the same method as god statues. However, the group next to the Antiokhos statue in the southern end is broken. The torso pieces of the eagle in the north end remain. There is a cult scripture (nomos) written by Antiokhos consisting of 237 lines on the back sides of the stone blocks forming the bases of god thrones.

Batı Terası, şimşek sembolleriley süslü diademle tanrı Zeus-Oromasdes başı
West Terrace, bust of God Zeus-Oromasdes with diadem adorned with lightening symbols

The North Terrace

In the area called "The North Terrace" between the east and west terraces, lie fifty-seven stone steles which Antiochos I had prepared to be decorated with the figures of his ancestors made of sandstone, most of them in broken state. The wall formed by the stone sockets the steles stand on is 86 m long.

Batı Terası

Teras avlusunun doğusunda tanrı tahtları, Antiokhos'un Pers atalarına ait kabartmalı stel yuvaları güneyde, Hellen atalarına ait olanlar ise batıda yer almaktadır. Pers atalarına ait sağlam durumdaki dört adet kabartma, güneydeki stel yuvalarının arkasında kayalığın üzerinde bulunmaktadır. Batı Terası'ndaki tahta oturan heykeller, çok ufak detaylar hariç, Doğu Terası'ndaki heykel dizisinin birebir aynısı olarak yapılmıştır. Taht tabanlıklarını oluşturan taş bloklarının arkalarında (doğu taraf), büyük kültür yazısı da ayen tekrarlanmıştır. Tahtlarında oturan tanrıların gövdelerini oluşturan blokların hemen hemen hepsi, büyük ihtimalle depremler sonucu dağılmış, yığın halinde avlu tabanına yayılmıştır. Mimari yapıları da, diziliş sıraları da, Doğu Terası'ndakilerle aynı şekilde yapılmıştır. Antiokhos'un yanında Tanrıça Kommagene oturmaktadır. Başı, Antiokhos'un başının yanındadır. Elbisesi, Doğu Terası'nda bulunan heykelindeki elbiselerin aynasıdır. Tahtında oturan Zeus yine tam ortada yer almaktadır. Sakalı, bıyıklı ve yüksek bir Pers tiarası vardır. Zeus'un güneyindeki Apollon'un diğerlerinden biraz daha büyük yapılmış başı Zeus'un tahtının önünde, dikine durmaktadır. Diademi daire ve eşkenar dörtgen şekilleriyle süslenmiştir. Tanrı heykelleri dizisinin güney ucundaki Herakles-Artagnes-Ares'in başı gövdesinden epeyce uzakta, avlunun ortasına yakın bir yerdedir. Doğu Terası'nda olduğu gibi yine sakallı ve sol eliyle tuttuğu lobutu ile canlandırılmıştır. Tanrı tahtlarının iki yanında duran koruyucu aslan ve kartal heykelleri de büyük ölçüde hasar görmüş ve dağılmıştır. Doğu Terası'nda olduğu gibi, burada da kartal ve aslan heykellerinin iki yanda ortak bir kaide üzerinde durduğu anlaşılıktır. Kartal heykellerinin başları doğudakilere nazaran daha iyi durumdadır. Tanrı başları gibi daha ustaca etkili bir tarzda biçimlendirilmişlerdir. Batı ve Doğu teraslarındaki heykel başlarının yapımında görülen üslüp farklılıklarını, bu eserlerin farklı heykeltraşlar tarafından yapılmış olduğunu göstermektedir. Batı terasındaki heykel başlarının görünümü daha canlı ve işçilikleri daha başarılıdır.

Batı Terası, Pers stilî başlığıyla Herakles-Artagnes başı.
West Terrace, bust of Herakles-Artagnes with Persian style head gear

The West Terrace

In the east of the terrace yard lie god thrones, the relieved stele sockets of Persian ancestors of Antiokhos lie in the south and those of his Hellenic ancestors lie in the west. The four reliefs of Persian ancestors which are intact stand on top of rock behind the stele sockets in the south. The enthroned statues at the west terrace are made exactly the same as the row of statues in the East Terrace, save minor details. The great cult scripture is repeated in the same manner at the back sides of the stone blocks (east side), forming the throne bases. Almost all of the block forming the torsos of the enthroned gods have been broken, lying on the floor in piles, most probably due to earthquakes. The architectural compositions and their sequence are the same as those in the East Terrace. Goddess Kommagene sits beside Antiokhos. Her head is next to Antiokhos's head. Her dress is the same as the one in her statue in the East Terrace. Enthroned Zeus is again right at the center. He is bearded, moustached

and wears a high Persian tiara. The Apollo, south of Zeus stands upright with his head in front of Zeus's throne is made larger than the others. Its diadem is decorated with circles and parallelograms. The head of Herakles-Artagnes-Ares at the south end of the row of deities is at a location near the middle of the yard, quite far from its torso. Again, like in the East Terrace, he is bearded and holds a club in his left hand. The guardian lion and eagle figures standing on either side of god thrones are damaged and scattered around. It is believed that like in the east terrace, the eagle and lion figures stood on a common base on two sides here, too. The heads of the eagle figures are in better shape than the ones in the east. They are shaped more masterfully like the heads of gods. The differences in style observed in the making of the busts in the west and east terraces indicate that these pieces were made by different sculptors. The appearance of the busts in the West Terrace is more lively and they have better workmanship.

Selamlaşma Kabartmaları (El Sıkışma-Deksiosis Sahneleri)

Batı Terası'ndaki heykel dizisinin kuzey ucunda Kral Antiokhos I'in Tanrıça Kommagene, Tanrı Zeus-Oromasdes, Tanrı Apollon-Mithras ve kahraman Herakles ile selamlaşma [el sıkışma-deksiosis] sahnelerini gösteren kumtaşından kabartmalar bulunmaktadır. Gerçek boyutlardan biraz daha büyük yapılmış figürlerin, vücutları öne dönük, başları ise profilden görünmektedir. Kommagene'nin Ana Tanrıçası, kıvrımlı Hellenistik dönem kıyafeti ile meyve, çiçek ve calathus'dan oluşan taçla canlandırılmıştır. Sol elinde bir çelenk tutmaktadır ve sağ eliyle kral

Antiokhos'a üzüm sunmaktadır. Bu kabartmaya ait parçalar bugün Adiyaman müzesinin deposundadır. Işık tanrısı Apollon-Mithras, Pers tarzı giymiştir ve sol elinde ılgın demeti (barsom) tutmaktadır. Yüksek başlıklı, Pers tipi, ucu öne dönük tiarası, taht heykellerindeki başlığın aynısıdır. Apollon-Mithras'ın başının ve omuzlarının arkasında bir hale ve çepçe çevre başından yayılan güneş ışınları vardır. Kral Antiokhos'u tanrılar göğünün yöneticisi Zeus-Oromasdes ile gösteren stel, diğerlerinden daha büyük yapılmıştır. Zeus-Oromasdes aslan ve kartallarla süslü bir taht üzerinde oturmaktadır. Ayaklarının altında bir tabure bulunmaktadır. Sol elinde asası ve başında Pers tiarası vardır. Güneş Tanrılarından farklı olarak üzerinde, Hellen kıyafetiyle Pers karışımı bir giysisi vardır. Herakles-Artagnes ise, klasik heykel anlayışına uygun olarak çıplak olarak tasvir edilmiştir. Sol kolunda bir aslan

postu vardır ve eliyle lobutunu tutmaktadır. Kivircik saçlarına asma yapraklarından bir taç takılmıştır. Antiokhos tüm sahnelerde, başında krallara has beş uçulu tiarası, sol elinde krallık asasıyla tören kıyafeti içinde gösterilmiştir. Selamlaşma kabartmalarının da iki tarafında kumtaşından daha küçük boyutta yapılmış koruyucu kartal ve aslan heykelleri yer almaktadır. Aslan horoskopu ile Antiokhos I'in tanrılarla selamlaşmasını gösteren arkaları yazılı kumtaşından kabartmalar, önlerindeki sunu masalarıyla oldukça sağlam durumda 1883'teki çalışmalarda gün ışığına çıkarılabilmiştir. 1984'te Prof. Karl Dörner'in onarması ve ayağa kaldırmasına deðin bu selamlaşma kabartmaları yerde her türlü tahribe açık bir şekilde kaldığından dolayı pek çok orijinal bölüm yok olmuştur.

Greeting Reliefs (Greeting-Dexiosis Scenes)

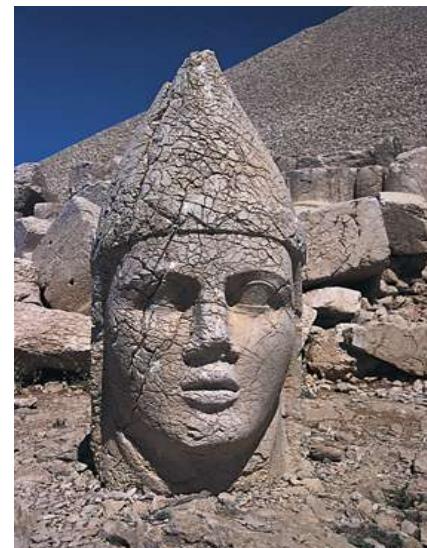
At the far northern end of the row of deities in the West Terrace; there are sandstone reliefs depicting Antiokhos I, greeting the Goddess of Kommagene, God Zeus-Oromasdes, God Apollon-Mithras and Herakles. The torsos of the figures, which are made a little larger than natural sizes, are turned towards the front but their heads are seen from the profile. The Mother Goddess of Kommagene is depicted in a Hellenistic period garment, with a crown with fruits, flowers and calathus. She holds a wreath in her left hand and offers grapes to King Antiokhos with her right hand. The pieces from this relief is in the storeroom of Adiyaman Museum today. Light God Apollon-Mithras is dressed in Persian style, holding barsom in his left hand. His Persian-type high tiara, with the tip towards the front, is the same as the head gear in enthroned statues. There is a halo around the head and shoulders of Apollo-Mithras with sunlights radiating all around from his head. The stele, depicting King Antiokhos with the ruler of the Heaven of Gods, Zeus-Oromasdes, is larger than others. Zeus-Oromasdes sits on a throne adorned with lions and eagles. There is a stool under his feet. There is a scepter in his left hand and a Persian tiara on his head. Unlike Son God, he has an outfit which is a mixture of Hellenic and Persian. Herakles-Artagnes, on the other hand,

is depicted nude in line with the classical statue concept. He has a lion's hide on his left arm and holds his club in his hand. A wreath made of grape leaves is around his curly hair. Antiokhos is depicted in all scenes with the five-tipped tiara on his head with the scepter of royalty in his left hand in ceremonial clothes. There are guardian eagle and lion figures made of sandstone on either side of dexiosis reliefs in smaller sizes. The lion horoscope and the sandstone reliefs with scriptures on their back depicting Antiokhos I's greeting the gods have been unearthed in 1883 in quite intact form with the offering platforms in front of them. Since these dexiosis reliefs set on the ground exposed to destruction until being repaired and erected by Prof. Karl Dörner in 1984, many original parts have been destroyed.

Batı Terası, kral Antiochos I'in tahtında oturan Zeus-Oromasdes ile selamlaşması.

West Terrace, greeting of enthroned Zeus-Oromasdes by King Antiochos I

Batı Terası, Pers stilî başlığıyla Apollon-Mitras başı.
West Terrace, bust of Apollon-Mithras with Persian style head gear

Batı Terası, bereket sembolü başlığıyla tanrıça Kommagene.
West Terrace, Goddess Kommagene with her bountifulness symbol head gear

Arslanlı Horoskop

Selamlasma kabartmaları ile Antiokhos I'in heykeli arasında ünlü aslanlı kabartma bulunmaktadır. Kabartmanın zemininde ve aslanın gövdesinde ondokuz yıldız yer almaktadır. Aslanın göğüsü üzerinde hilal biçimli ay ile üç gezegenin,

The Lion Horoscope

The famous lioned relief stands between dexiosis reliefs and Antiokhos I's statue. Nineteen stars lie on the background of the relief and on the body of the lion. The

Büyük Kült Yazıtı (Nomos)

"Antiokhos'un Vasiyetnamesi"
Tanrı heykellerinin oturduğu her iki terastaki tahtları oluşturan taş bloklarının arka yüzünde ise bizzat Antiokhos I tarafından kaleme alınmış "vasiyetname" niteliğinde 237 satırlık uzun bir kültür yazımı (nomos) bulunmaktadır. Dev heykellerin arkasındaki kaya kütlesi bir geçit sağlamak amacıyla düzenlenmiştir. Kaidelerin arkalarındaki yazının okunması için meydana getirilen bu geçit, Kuzey ya da Batı Terası'na uzanan bir yola açılmaktadır. Kommagene Kralı Antiokhos I tarafından kaleme alınan büyük kültür yazımı her iki terastaki heykellerin taht kaidelerini oluşturan blokların arka yüzüne hemen hemen eşit iki koloni halinde yazılmıştır. Yazıt, Antiokhos'un aile silsilesiyle başlamaktadır. Sonra kendi kültürün sonsuza kadar devamını, örf ve âdetlerini ve birbirinin varisi rahiplerle, müzisyenlerle sürekliliğinin sağlanmasını isteyerek

The Holy Edict (Nomos)

"Antiokhos's Will"
On the backs of the stone blocks forming the thrones in either terrace the God statues sit on lies a 237-line long edict authored by Antiokhos I himself, which serves as a "will". The rock mass behind the giant statues was leveled to form a crossing. This crossing, created to allow the scripture on the back of the bases to be read, opens to a path extending to

Jüpiter, Merkür ve Mars'ın birleşmesi gösterilmiştir. İ.O. 62 yılının 7 Temmuz'u olarak yorumlanan bu birleşim kimi araştırmacılara göre Antiokhos'un tahta çıkış tarihini kimilerine göre de Nemrut Dağı tümülüsünün gösteren bir horoskopdur. Osman Hamdi Bey'in 1883 yılında kazıları sırasında sapasağlam bulunan ve aynı yıl C.

alignment of crescent shaped moon and three planets, Jupiter, Mercury and Mars, is depicted on the lion's chest. This alignment, according to certain researchers, is a horoscope showing the date of enthronement of Antiokhos and according to some, it denotes the construction of Mount Nemrut tumulus. This unique work,

kraliyet mirasından elde edilen gelirlerle bu düzenin ayakta durması için önerilerini yazmıştır. Rahiplerin bu kutsal yeri ziyaret edenlere ziyafetler vermesi ve Nemrut Dağı'na kadar gelemeyecekler için krallığı içinde anısını yaşatacak kutsal ziyaret yerleri kurulmasını da istemiştir. Kommagene Kralı Antiokhos I, Nemrut Dağı'nda her iki terastaki vasiyetname niteliğindeki bu yazıtların 36. satırı ve devamında ifade ettiği gibi, bu kutsal alanı, tanrılarının sevdigi ruhunu Zeus-Oromasdes'in göklerdeki tahtlarına gönderdikten sonra, "İhtiyaç yaşılarına kadar gayet iyi durumda kalan bedeninin sonsuzluğa kadar huzur içinde yatması" amacıyla yaptırmıştır. Bu vasiyetnamenin uygulanması ve anıt mezarının korunmasından ise "Zaman akışı içinde, bu ülkenin yönetiminin başında olan kişileri" sorumlu tutmuştur. Antiokhos statüsü geregi Kommagene kralı ve bir devlet başkanıdır. O açıdan anıt mezarı ile ilgili uygulamalarda defineci mantığıyla hareket ederek sadece çıkacak eserler için mezar

the north or west terraces. The holy edict authored by King of Kommagene, Antiokhos I, is carved in two equal columns across the throne bases. The edict starts with Antiokhos's genealogy. He then advises that the income from royal property should be used for the benefit of the kingdom and that hereditary priests, musicians maintain their traditions and customs. He also commands his followers to establish local sanctuaries throughout the kingdom for those who cannot visit Mount Nemrud and

Humann tarafından kalıbı alınan bu eşsiz eser, uzun yıllar ne yazık ki olduğu yerde hiçbir koruma tedbiri alınmadan bırakılmıştır. Sert doğa şartlarının etkisi yanısıra bilincsiz ziyaretçilerin üzerinde gezinmesi nedeniyle önemli bir bölümü tahrip olmuştur. Bu vurdumduymazlık bugün de devam etmektedir.

discovered by Osman Hamdi Bey in excavations in 1883 in intact form, molded by C. Humann in the same year, was left without any protection in situ over the years. A significant portion has been destroyed due to severe climate and also as uniformed visitors walked on it. This negligence still continues today.

odasını açmayı düşünmek son derece hatalı olacağı gibi pek çok sakıncılı sonuçlar da yaratabilecektir. Antiokhos'un taşlara kazınmış vasiyeti, mezar anıt ile ilgili yapılacaklar açısından -bu konuda bugün direkt Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız yetkili kılmaktadır. Nemrut dağı anıt mezarı da aynen, Fatih'in, Kanuni'nin Türbeleri ya da Cumhuriyetimizin Kurucusu aziz Atatürk'ün Anıtkabiri gibi özel bir konumdadır. Yapılacak projelerde bu durum göz önünde tutularak çok daha hassas hareket edilmelidir. Ancak bugüne kadar izlediğim çalışmaların seyri ve niteliği, Nemrut Dağı anıtlarının geleceği ve özgün yapısıyla korunması açısından ciddi kaygı uyandırmaktadır. Özellikle 2000'li yıllarda yapılan müdahaleler ve tartışmalı uygulamalarla Nemrut Dağı'nın büyüsü büyük ölçüde kaybolduğu izlenmektedir. Ülkemiz dünya harikası bu eşsiz kültür mirasını koruyamama ve önemine uygun şekilde düzenleyememe ayıbıyla karşı karşıyadır.

wants the priests to offer feasts for visitors. As he stated in line 36 and following lines of these texts that serve as a will on the two terraces on Mount Nemrud, Kommagene King Antiokhos I has built this sanctuary so that after his spirit goes to Zeus-Oromasdes's thrones in heavens, "his body who remained in good shape until his old age lies in peace for eternity". He holds "the rulers of the country as time goes by" responsible from execution of this will and preservation of his monument grave. Due to his status,

Antiokhos is the king of Kommagene and a king of state. Therefore, to think of opening the grave chamber just for the artifacts to be discovered, acting with the logic of a treasure hunter, would be very wrong and may lead to major problems. The will of Antiokhos engraved on stones today directly authorizes our President and Prime Minister in respect of what is to be done on the monument tomb. The Mount Nemrut monument tomb has a special status just like Mehmet the Conqueror's, Suleiman the Magnificent's tombs or the Monument Tomb of beloved Atatürk, the founder of our Republic. In any

projects, one must act much more sensitively considering this situation. But the course and nature of the work done so far that I have observed gives me concern in respect of the future and conservation in their original form of Mount Nemrut monuments. It is observed that the magic of Mount Nemrut is largely lost due to the interventions made in 2000s and controversial practices. Our country faces the shame of not being able to conserve the heritage of this unique world wonder cult and not to regulate it befitting its importance.

Nemrut Dağı Doğu Terası, Antiokhos I'in vasiyetnamesinin başlangıç bölümü.
Mount East Terrace, starting part of Antiokhos I's will

Kaynakça / Bibliography

Başgelen, Nezih

- 1995 Güneşin Bahçesi Anadolu, İstanbul.
- 1996 Anatolia, The Garden of Sun. İstanbul.
- 1996 Kommagene/Nemrut, İstanbul. Archaeology and Art Publications.
- 1996 "Nemrut Dağı'nın Keşfi", Art Decor, 36: 78-82.
- 1996 "Nemrut Dağı-Kommagene'de Dünden Bugüne Tahribatlar", Arkeoloji ve Sanat Dergisi, 74: 18-20.
- 1997 "Nemrut Dağı'nın Yüzü Asıldı", Art Decor, 52/53: 144- 148.
- 1998 Tanrılar Dağı Nemrut / Nemrut: Mountain of the Goods, İstanbul.
- 2000 Havadan Nemrut, İstanbul.
- 2004 Nemrut Dağı, Keşfi, Kazıları, Anıtları, İstanbul.

Dörner, Friedrich Karl

- 1953 "Die grosse Königsinschrift von Kommagene", Die Umschau 53.5: 143-46.
- 1969-70 "Kommagene: Forschungsarbeiten von 1967 bis 1969", Istanbuler Mitteilungen 19/20: 255-88.
- 1981 Kommagene: Götterthrone und Königssräber am Euphrat, Lübbe: Bergisch Gladbach.
- 1987 Der Thron der Götter auf dem Nemrud Dağ: Kommagene, das grosse archäologische Abenteuer in der östlichen Türkei. 2d ed. Lübbe: Bergisch Gladbach (rev. of Dörner 1981).
- 1990 Nemrut Dağı'nın Zirvesinde Tanrıların Tahtları. (çev. Vural Ülkü) Ankara.

Goell, Theresa B.

- 1957 "The Excavation of the Hierothesion of Antiochus I of Commagene on Nemrud Dagh (1953-1956)," Bulletin of the American Schools of Oriental Research 147: 4-22.
- 1969 "The Nemrud Dagh (Turkey) Geophysical Surveys of 1964", National Geographic Society Research Reports, 1964 Projects, 61-81.

Goell, Theresa B.,-Friedrich Karl Dörner

- 1955 "The Last Resting-Place of Antiochus I, King of Kommagene: The Colossal Statuary of a Fantastic Mountain-top Burial Monument", Illustrated London News 226 (June 18): 1094- 97.
- 1956 "The Tomb of Antiochus I", Scientific American 195.1: 38-44.

Hamdy Osman Bey-Osgan Effendi

- 1883 Le tumulus de Nemroud-Dagh: voyages, description, inscriptions, Constantinople: Péra, Loeffler.
- 1987 Reprint (ed. Nezih Başgelen) Archaeology and Art Publications, İstanbul.
- Humann, Karl-Otto Puchstein
- 1890 Reisen in Kleinasien und Nordsyrien. 2 vols., text and atlas, Berlin: Reimer.

Sanders, Donald H, ed.

- 1996 Nemrut Dağı. The Hierothesion of Antiochus I of Commagene, Winona Lake, Indiana.

Şahin, Sencer-Jörg, Wagner

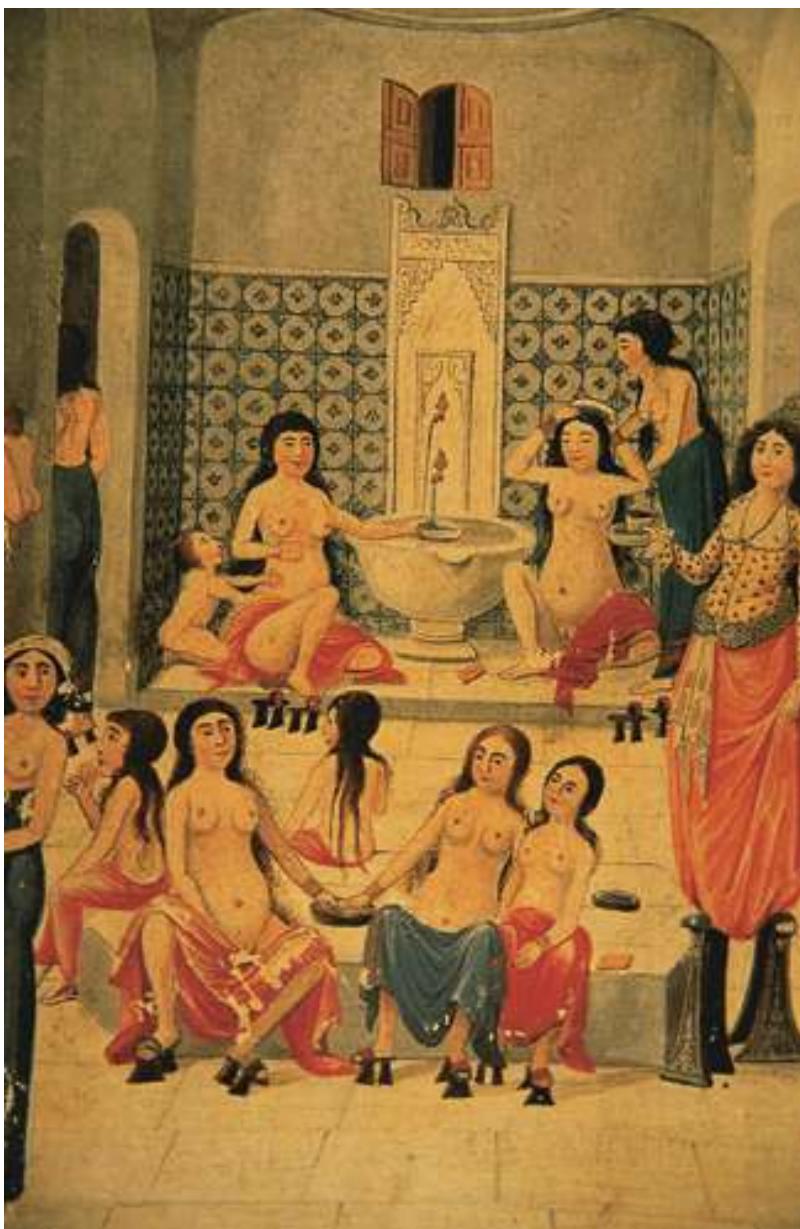
- 1989 "Das Grabmal von König Antiochos I von Kommagene auf dem Nemrut Dag", Antike Welt 20: 55-58.

Wagner, Jörg

- 1988 Kommagene - Heimat der Götter, Dortmund.
- 2000 (Hrsg.) Göttkönige am Euphrat. Neu Auggrabungen und Forschungen im Kommagene, Mainz am Rhin.

Dr. Deniz Esemenli

Roma'dan Osmanlı'ya **Hamamlar**

Baths from Rome to Ottomans

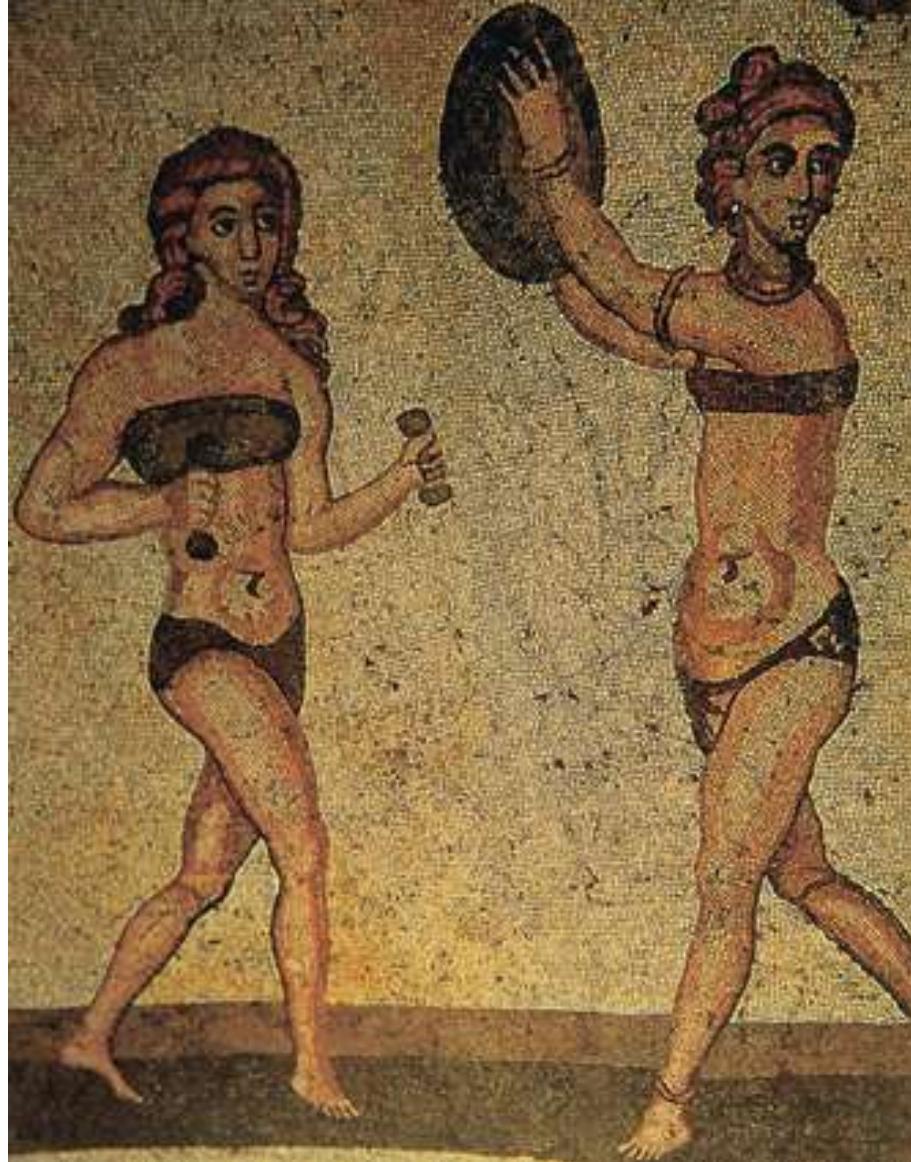
İnsanlık tarihinin başlangıcına giden beden temizliği, sağlık açısından yemek, barınma gibi en temel ihtiyaçlardandır. Temizliğin insanın sağlıklı yaşamı için önkoşul olması ilk çağlardan itibaren suyun sadece içmek için değil, yıkamak amacıyla da kullanılmasını sağladı. İlkel kabilelerden Mısır Mezopotamya uygarlıklarına kadar Ganj, Dicle, Fırat, Nil nehirlerinde dinsel bir ayine dönünen toplu veya tek yıkama, toplumların ekonomik ve sosyal örgütlenmesini sağlayan bu nehirler ibadet sayılırdı. Hayatın devamı ve toplumsal örgütlenme için bu kadar önemli olan su baştan beri kutsanmasına rağmen ilk kültürlerde küvet, havuz gibi durgun su hazneleri ve saraylarda ilkel bir su tesisi ile birkaç çeşme dışında yıkama mimarisile karşılaşılmaz.

Body cleanliness, which goes back to the beginning of human history, is one of the basic needs like food and accommodation in terms of health. Since cleanliness is a precondition of healthy living, water was used not only for drinking but also for washing, starting from ancient times. Collective or individual bathing, which turned into a religious ritual in the rivers Ganges, Tigris, Euphrates and Nile was deemed to be prayers for these rivers. Although water, which is so important for survival of life and social organizations, has been sacred since the beginning, there is no bathing architecture in primitive cultures except for still water tanks like tubs and pools and primitive water systems in palaces and a few fountains.

Enderunlu Fazıl, Hubannâme-Zennannâme, Hamam Sefası, 18. yüzyıl
Enderunlu Fazıl, Hubannâme-Zennannâme, Enjoying the Bath, 18th Century

Gymnasium Hamamları

Açık görüşlü bir site devleti anlayışına sahip İyon-Hellen uygarlığında kayaları oymak dahil çeşitli su kanalları yapılmakla birlikte taşıma su esasına dayanan ve küvette yıkılan bir ortam vardı. Sokaktaki çeşmelerin Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde bolluğu, evlere akan suyun yaygın olarak girdiğini gösterir. Hellenistik dönemden itibaren Grek yaşam biçiminin ve eğitimin önemli bir unsuru olan gymnasiumlarda gençlerin spor karşılaşmaları yaptıkları palaestralara bitişik ve imparator localarını da içeren hamamların varlığı Roma imparatorluk döneminde görülür. Balnea denilen Roma hamamları günümüzde ait oldukları antik kentlerin arkeolojik değerlerini de oluşturan consüller veya imparatorlar tarafından yaptırılmış kamu hamamlarıdır.

Roma Dönemi, Hamam Mozaiği
Roman Period, Bath Mosaic

Gymnasium Baths

Although various water ducts were built including those made by carving into rocks in the Ion-Hellenic civilization with an open minded city state concept, there was an environment relying on carried water where bathing was done in tubs. Ample fountains on roads in the Roman, Byzantine and Ottoman periods show that running water was not available readily at homes. In the Roman Empire period, bathrooms next to the palaestras where youth were involving in sporting contests in gymnasiums which were an important element of the Greek lifestyle and education, starting with the Hellenistic period, which also contained emperor boxes, started to emerge. Roman baths called balneas are public baths built by consuls or emperors, which today form the archaeological assets of the antique towns they belong to.

Roma Hamamları

Tarihin en geniş ve sürekli imparatorluklarından biri olarak Akdeniz çevresinde yayılan Roma'nın sistemli tekelci örgütlenmesi, bol ve ucuz işgücü sağlayan kölelige dayalı ve girişimci ekonomisiyle değişik kökenli halkları bir arada tutabilmeye becerisi evrensel ve kozmopolit bir yapı oluşturur. Saray ve forumlara yakın, toplumsal yaşamın her anına ve mekanına kenetli Roma hamamları mimarinin zirveleridir. Benzersiz bir emperial idealin ve örgütlenmenin ürünü olan Roma hamamı, yıkanmanın çok ötesinde bir toplumun her kesiminin cinsiyet ayrimına göre yıkandığı, ekonomik, spor, eğlence, sohbetlerin yaşandığı, kütüphaneleri, gymnasiumları, nymphaeum denilen heykelli çeşmelerin olduğu, dükkanlarla bulunduğu insula/mahalle adasından taşan yaşam kompleksleri idi.

Roman Baths

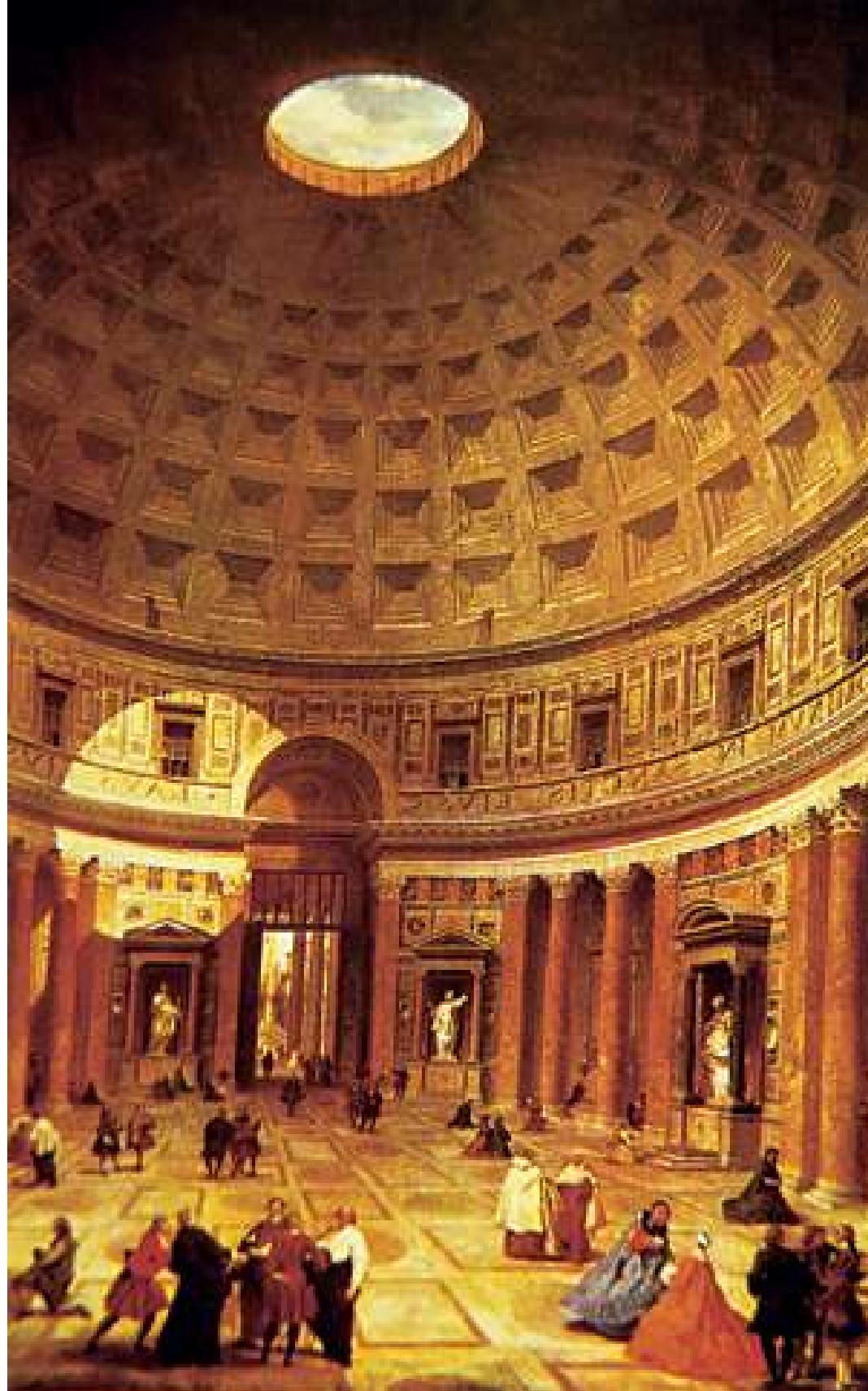
The systematic monopolistic organization and capability to hold populations of different origins together with an economy based on slavery providing ample and cheap manpower based on entrepreneurship of Rome, which spread over the Mediterranean as one of the largest and continuing empires in history, created a universal and cosmopolitan structure. Roman baths, which were close to palaces and forums intertwined with every instance and space of social life, are the peaks of architecture. The Roman bath, which was the product of a unique imperial ideal and organization, was a living complex where all segments of society bathe discriminated by sex, way beyond cleaning, where economic sports and recreational discussions were made, which included libraries, gymnasiums and sculptured fountains called nymphaeums and shops, which went beyond the insula-block it was situated in.

Kaplıcalar

Hamamların sağlığıyla ilgili diğer bir tipi thermae/ilica olarak da adlandırılan şifalı kaplıcalarıdır. Doğal ve sıcak kaynak sularıyla beslenen kaplıcaların külhanlarında ıstımasız havneler vardır. Türk kaplıclarında da durgun su dinen mekruh sayıldığı halde, göbek taşı yerinde yüzme havuzu bulunur. Bursa Eski Kaplıca'da olduğu gibi. Roma döneminden beri kullanılan ve Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubad tarafından yenilenen Kütahya Yoncalı ile Bergama yakınlarında kurtarma kazıları süren Allinoi kaplıcları önemli örneklerdir. Kaplıcları Osmanlı kültürüne Yalova ve Bursa'da Pythia denilen Bizans kaplıcları bağlar.

Spas

Another health related type of bath is the spa which was also called thermae. There are tanks with no heating in the stokehole of the spas which were fed by natural and thermal spring waters. Although still water is a sacrilege under religion in Turkish bathrooms, there is a swimming pool in place of central slab. Like in Eskikaplıca in Bursa. The Yoncalı spa in Kütahya, used since the Roman period, which was renovated by Seljuki Sultan Alaeddin Keykubad, and the Allinoi spa recovery excavations for which are still ongoing in Bergama, are significant examples. Spas were introduced to the Ottoman culture by the Byzantine spas called Pythia in Yalova and Bursa.

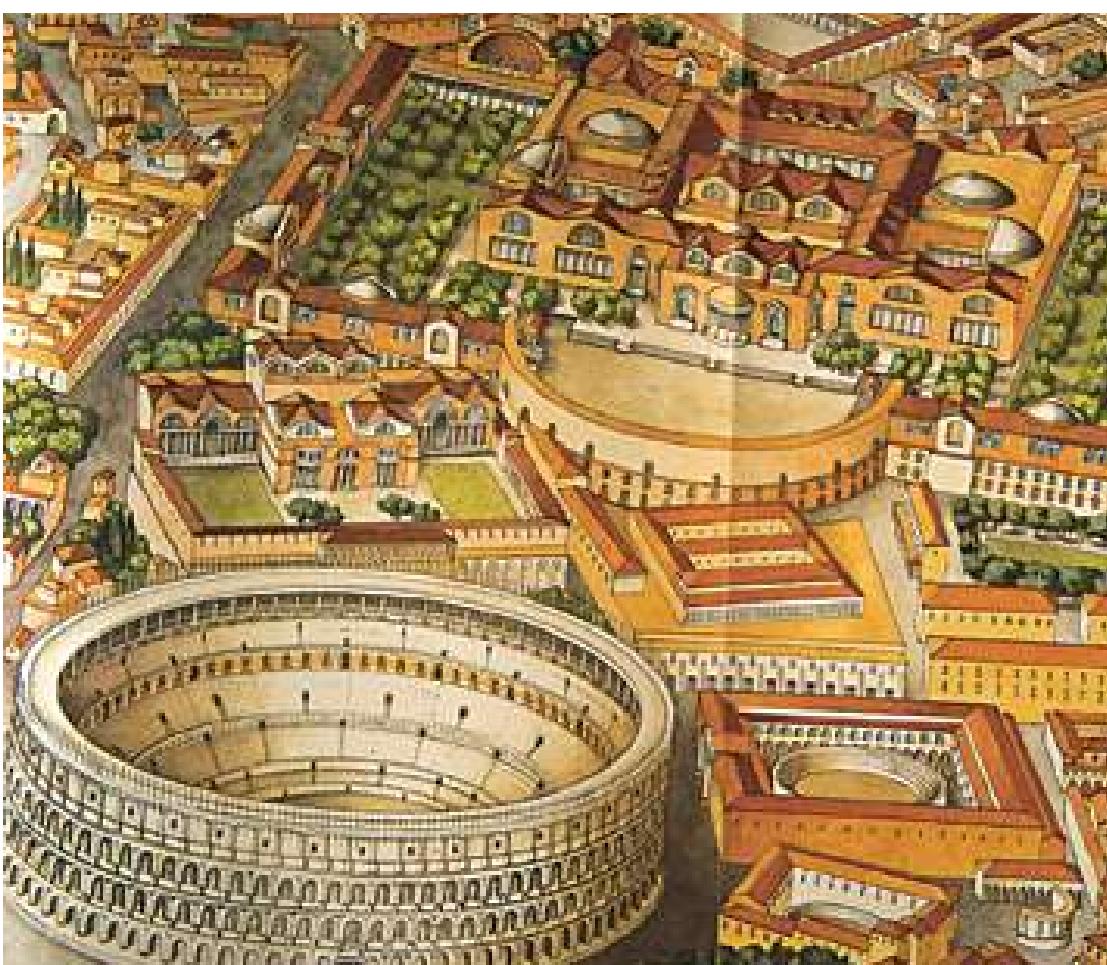

Roma, Pantheon
Rome, Pantheon

Bizans Hamamları

330'larda Constantinopolis adıyla imparatorluğun ortak başkenti olarak yeniden kurulan İstanbul'un Bizans döneminde büyük hamamlar yapıldığı bilinir. Bu hamamların bilinen tek örneği Augusteion meydanında, yerleşim geleneğini Haseki Hamamı ile sürdürün Zeuksippos hamamlarıdır. 5.yüzülda tamamen mermer kaplamalı ve çeşitli imparator, consül, filozof ve Homeros gibi şairlerin heykellerine de yer veren bu kapsamlı hamamın ismini bir Zeus tapınağından aldığı bellidir. Kentin emperyal odağında hamamın çevresinde Philoksenus/ Binbirdirek ve Basilika/Yerebatan Sarnıçları ve Belgrad ormanlarında çeşitli Roma kemerlerinin bağlandığı Valens/Bozdoğan kemerinin varlığı, Aspar, Aetius, Mokios gibi açık hava sarnıçlarıyla birlikte Bizans döneminde İstanbul'da çok sayıda hamamı da kapsayan gelişmiş bir su şebekesi olduğu anlaşılır. Bu dönemden Çardak Hamamı'nın sıcaklığından başka bir hamam örneği kalmadı.

Roma, Titus ve Trajan Hamamları
Rome, Titus and Trajan Baths

Byzantine Baths

It is known that large baths were built in the Byzantine period of Istanbul, which was reestablished as the common capital of the Empire under the name of Constantinopolis in 330s. The single known specimen of these baths is the Zeuksippos bath in Augusteion Square which continued the settlement tradition with Haseki Bath. Obviously, this comprehensive bath, which was built in 5th century, fully lined with marble, which contains the statutes of various emperors, consuls, philosophers and poets like Homeros, has taken its name from a Zeus temple. The existence of Philoxenus/Binbirdirek and Basilica/Yerebatan Cisterns around the baths at the imperial center of the city and Valens/Bozdoğan arch to which various Roman arches were connected to in Belgrad Forests leads us to believe that in the Byzantine period, there was an advanced water system covering numerous baths in Istanbul, together with open air cisterns like Aspar, Aetius and Mokios. There is no bath specimen remaining from this period except for the caldarium of Çardak Bath.

Türklerde Hamam ve Osmanlı Dönemi

İslam'ın namazdan önce abdest alma, gusül abdesti gibi oldukça sık olarak zorunlu tuttuğu beden temizliği, tarihsel hamam geleneğini büyük iktidar alanlarına sahip ve zengin Türk-İslam devletlerinde canlandırdı. Su ve hava sıcaklığının korunması için merkezi planlı, karesel geniş

açıklıkları örten kubbeli, bitişik nizam kadın-erkek bölümleri ile Türk hamamı, Roma hamamından sonra oluşan boşluğu dolduracak ölçüde 18.yüzyıl sonlarına giden bir süreklilik gösterir. Köşe halvetli, eyvanlı merkezi planıyla Türk hamamının en genel tipini örnekleyen İran Selçuklularının Nigar hamamından beri, Anadolu Selçuklularının Kayseri Huand Hatun Külliyesine ait Kubadabad Sarayı çinileri benzeri

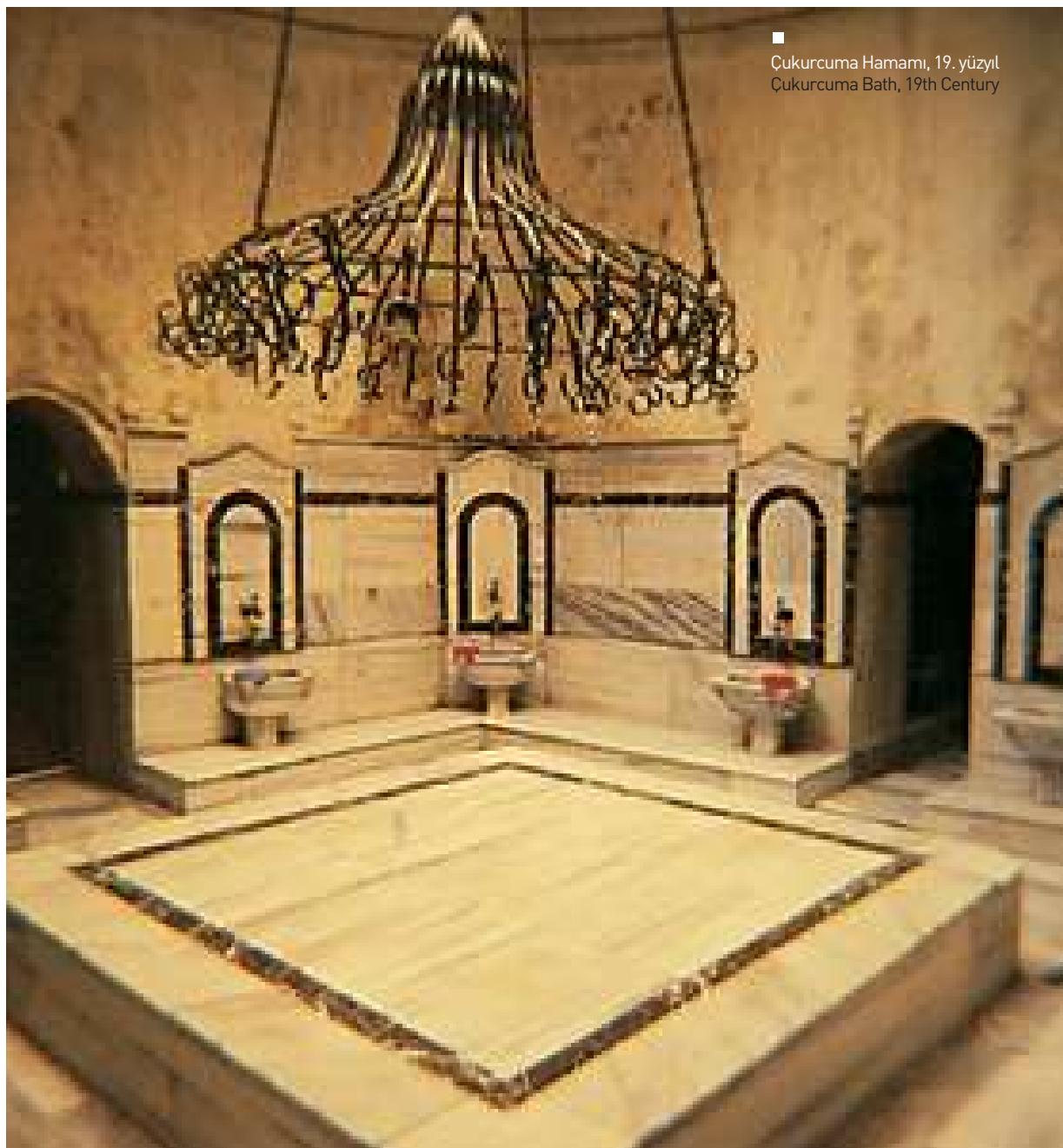
figürlü çini kaplamalarıyla hamamı, 14.yüzyıldan Selçuk'ta Aydinoğlu Isa Bey Külliyesi Hamamı ve müze olan Saadet Hamamı, Balat İlyas Bey ve Manisa İshak Bey Külliyesleri Hamamları, 15.yüzyıldan kalan Karamanoğlu Meram Hasbey Hamamı'ndaki eyvanlı köşe odalı ılıklık ve sıcaklık bölümlerinin çifte hamam olarak tekrarlanan şeması ilk örneklerdir.

Turkish Baths and Ottoman Period

Body cleanliness, which was made mandatory by Islam with ablutions and total ablutions revitalized the historical bath tradition in the rich Turkish-Islamic states with extensive domains. The Turkish bath, with a central layout for preservation of water and air temperature, with

domed undetached women's-men's sections, covering square wide spans, displays a continuity until late 18th century to fill the gap created after the Roman bath. After Nigar bath of Persian Seljukis, which is a specimen for the most general type of the Turkish bath with its central layout with corner halvet and eyvan, the bath of Anatolian Seljukis in Kayseri, Huand Hatun Complex with figure decorated tiles similar to Kubadabad Palace

from 18th century, Aydinoğlu Isa Bey Complex in Selçuk, and Saadet Bath which is a museum; Balat, İlyas Bey and Manisa İshak Bey Complexes Baths from 15th century, the scheme repeated as dual baths of tepiderium and caldarium sections with corner rooms with eyvans in Karamanoğlu Meram Hasbey Bath are early specimens.

Çukurcuma Hamamı, 19. yüzyıl
Çukurcuma Bath, 19th Century

Yıldız Sarayı Hünkâr Hamamı
Yıldız Palace Hünkâr Bath

Bölümleri ve ısitma sistemiyle genel olarak Roma geleneğinin devamı olan Osmanlı hamamları Orhan Bey zamanında İznik ve Bursa gibi ilk şehirlerde ticari dokunun kale dışında odaklandığı külliyelerde görülür. Erken dönemin Bursa Demirtaş Hamamı'ndan beri çapı 20 metreye yaklaşan kubbeleriyle bu mekanın tek veya çift katlı soyunma hücreleri ahşap olarak duvarları kuşatır. Bursa Eski Kaplıca, Eski-Yeni, Yeni Kaplıca, İstanbul Fatih Çukur Hamam, Bayezit, Mahmudpaşa, Gedikpaşa, Tahtakale, Cağaloğlu gibi bazı büyük hamamlarda ilükkilik sıcaklık boyutlarına ulaşan ölçüde, yarım kubbe

veya haçvari merkezi plan denemelerine yer veren mekanlar halindedir. Mudurnu Yıldırım Hamamı gibi girift örneklerde tüm kubbeler kozmik kabartmalarla zenginleştirilir. Bursa Bitpazarı Hamamı, sıcaklığı göre yüksekteki sekizgen soğukluğu ve kademeli bir dehlizle girilen ilükkiliğiyle tek örnektir. Ayrıca Süleymaniye Dökmeçiler Hamamı'nda arazi nedeniyle yandan kademeli bir ilükkilikla sıcaklığı girilir. Bursa Eski Kaplıca'da üst örtü Osmanlı olmakla birlikte ilükkilik ve sıcaklıkta 8 destekli yuvarlak kemerli ve eksedralı şema Bizans kökenlidir. Soğukluklarını kaybetmiş Edirne Gazimihal ve Beylerbeyi Hamamları'nın

merkezi planlı ilükkiliklerine karşın Hocapaşa, İshakpaşa, Bursa Şengül ve Ankara Karacabey Hamamları ilükkilikleri sıcaklıklı bütünsüz.

Tasarruf ve teknolojik yetersizlikler nedeniyle klasik dönemlerde evlerde hamamlar yerine mahalle halkına hizmet eden umumi karşılık hamamları bağlı bulundukları külliye ve vakfa gelir getiren, camilere yakın sosyal tesisler olarak kamu örgütlenmesinin en önemli yapılarıdır. Semavi Eyice tarafından yapılan tasnife göre sıcaklık planları ile hamamlar birkaç genel modelde gelişir:

The Ottoman baths, which are continuations of the Roman tradition with their sections and heating systems are found in complexes where business texture concentrated outside the fort in initial cities like Izmir and Bursa in Orhan Bey period. Single or double storey dressing rooms of these spaces surround the walls in wooden form with domes with up to 20 meter diameters since Bursa Demirtaş Bath of the early period. In certain large baths like Bursa Eski Kaplıca, Eski-Yeni, Yeni Kaplıca, İstanbul Fatih Çukur Hamam, Bayezit, Mahmudpaşa, Gedikpaşa, Tahtakale, Cağaloğlu; tepidariums are spaces allowing semi-dome or cross-like central layout practices with sizes almost as

large as caldariums. In complex examples like Mudurnu Yıldırım Bath, all domes are enriched with cosmic reliefs. Bursa Bitpazarı Bath is a unique specimen with its octagonal cold room raised above the caldarium and its tepidarium entered through a staged gallery. In Süleymaniye Dökmeçiler Bath, caldarium is accessed through a stepped-up tepidarium due to terrain. In Bursa's Eski Kaplıca (Old Spa), the top cover is Ottoman but the tepidarium and the caldarium are of Byzantine origin with round arches and exedral with 8 supports. In contrast to the tepidariums with central layout of Edirne Gazimihal and Beylerbeyi Baths which have lost their cold rooms, the tepidariums of Hocapaşa, İshakpaşa,

Bursa Şengül ve Ankara Karacabey Baths are integrated with caldariums.

The public marketplace baths, which served the neighborhood population in lieu of bathrooms at homes in classical periods to provide savings and technological inadequacies, are the most important structures of public organization as social facilities akin to mosques, which brought income to the complexes and foundations they were part of. According to the classification made by Semavi Eyice, baths fall under several overall models in terms of caldarium layouts:

A Tipi: Merkezi kubbe çevresinde 4 eyvanlı, köşe halvetli tip. İran Selçuklularından beri Mescid-i Cuma, Anadolu'da kubbeli medrese ve Roma-Bizans mimarisinde haçvari görünümde martiryon ve kiliselerde kullanılan standart şemadır. Samatya Ağa, Fatih Çukur Hamamlarının kadınlar bölümü ilklilik ve sıcaklığı, Langa, Gedikpaşa, Bayezit, Çinili, Edirnekapı, Süleymaniye, Cerrahpaşa Bostan, Laleli Kızlaragası, İznik Hacı Hamza gibi büyük hamamlarda görülen şemada yer yer bazı eyvanlar ve halvetler eksik yapılarak arazi yerleşimine uyulur. Afyon Gedik Ahmet Paşa, Bursa Mahkeme, Üsküp Isabey Hamamları'nda olduğu gibi.

B Tipi: Sıcaklık işinsal ve poligonal olarak gelişerek cami mimarisinin 8 ve 6 destekli şemalarına yaklaşır. Kubbevi ve göbek taşını kuşatan duvarlar derin yıkanma nişleriyle

açılırken akslarda kubbeli eyvanlarla köşe halvetlerine veya Bursa Yeni Kaplıca da olduğu gibi nişlerden geçilen ve köşeleri dolduran üçgen halvetlere yer veren bir çeşitlemesi vardır. İzmit Yenicuma, Yenişehir Hamamı erkekler kısmı, Bursa, Bitpazarı, Tahtakale, Mahmutpaşa, Çukur Hamam erkekler bölümünde kullanılmıştır. Küçük Ayasofya Çardaklı Hamamı halvetsiz haçvari erkekler ve 7 nişli kadınlar sıcaklığıyla bir Bizans hamamıdır. Bu tip sıcaklıkların en görkemli 1553'te Sultanahmet Meydanı'na Haseki Hürrem Sultan tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan Haseki Hamamı'dır. Bu hamamda eyvanlı köşe halvetli tip, 3 dilimli halvetleriyle zengin bir işinsal plana dönüşür. Hamamın 75 m. uzunlığında ve tek eksende uçlardan itibaren sıralanan revaklı girişli erkek ve kadın bölümleri karizmatik bir form ritmi

Type A: Type with 4 eyvans around a central dome with corner halvet. This is the standard scheme used since Persian Seljukis in Mescid-i Cuma, in domed madrassahs in Anatolia and martirion and churches in cross-shaped appearance in Roman-Byzantine architecture. Construction is fit to the terrain with missing tepidariums and caldariums of women's section in Samatya Ağa and Fatih Çukur Baths and missing eyvans and halvents in Afyon Gedik Ahmet Paşa, Bursa Mahkeme and Üsküp Isabey Baths compared to major baths like Langa, Gedikpaşa, Bayezit, Çinili, Edirnekapı, Süleymaniye, Cerrahpaşa Bostan, Laleli Kızlaragası, İznik Hacı Hamza Baths.

Type B: Caldarium extends radially and polygonally, approaching the 8 and 6 supported schemes of mosque architecture. The walls surrounding the dome and the central slab are carved by deep

yaratmasına karşın külhanı yana alınan bu uzun hamamı isitmak problem olmuştur.

C Tipi: Sıcaklık hol ve kubbesini çevreleyen halvetli tip. Kaplıca, küçük boyutlu veya kadınlar Hamamı'nda kullanılan bu tip Tahtakale kadınlar kısmında, Bursa Yeşil, Ulucami, Tahtakale ile Hüdavendigar Külliyesi'nin parçası olan ve kaplıca suyuyla doğal olarak isıtılan Girçik Hamamı'nda kullanılır. Bu tip Kütahya'da umumi hela işleviyle ve Sakahane adıyla bilinir.

D Tipi: Sıcaklık 2 destekle 6 bölümlü bir örtü sistemine sahiptir. Türk İslam sanatının çok kubbeli şeması olarak cami ve bedestenlerde yaygın olarak görülen bu şema, Yenicami Külliyesi'nin yok olan Haseki Hamamı'nda ve Topkapı Sarayı Harem dairesi Hünkar Hamamı'nda örneklenir.

bathing niches with access to corner halvents through domed eyvans in axis or triangular halvents accessed through niches filling the corners like in Bursa's Yeni Kaplıca. The men's section of Izmit Yenicuma, Yenişehir Bath is used in the men's section of Bursa, Bitpazarı, Tahtakale, Mahmutpaşa, Çukur Hamam Baths' men's sections. Küçük Ayasofya Çardaklı Bath is a Byzantine Bath with its cross-shaped men's caldarium without halvet and 7-niched women's caldarium. The most magnificent of these types of caldariums is the one in Haseki Bath commissioned to be built by Mimar Sinan by Haseki Hürrem Sultan in Sultanahmet Square in 1553. In this bath, the corner halvet type with eyvans turns into a rich radial plan with 3-tiered halvents. Although the men's and women's sections with revak entrances 75 m. long, lying on a single axis, creates a charismatic rhythm of form, it has become a problem to

heat this long bath, the stokehole of which was moved to the side.

Type C: Type with halvents surrounding caldarium hall and dome. This type used in spas in small sized baths or women's baths can be found in Bursa Yeşil, Ulucami and Tahtakale baths and Girçik Bath, part of Hüdavendigar Complex, heated naturally by spa water. This type is known in Kütahya for its use as public washrooms under the name of Sakahane.

Type D: Caldarium has 2 supports and a cover system with 6 segments. This scheme, which is popular in mosques and bedestens at the multi-domed scheme of Turkish Islamic art, is found in the Haseki Bath of Yenicami Complex which has disappeared and Hünkar Bath in the harem suite of Topkapı Palace.

E Tipi: C tipine benzer. Sıcaklık holüne yanyana iki halvet açılan bu şema da küçük konak hamamlarında ve merkezi planlı çifte karşılık hamamlarının kadınlar kısmında kullanılır. İbrahim Paşa, İzmit Mustafa Paşa, Bursa At Pazarı, Gebze Menzilhane, Bursa Çakır, Kale, Kaygan, Yıldırım, Yenişehir Çifte Hamam kadınlar kısmı ve çok sayıda mahalle hamamında görülür.

F Tipi: Kare sıcaklıklı, bölmeleri kubbelidir. Bu küçük hamam tipinin örnekleri İstanbul karşılık hamamlarında görülmez. 14. yüzyıldan İznik İsmail Bey Hamamı'nın çok zengin kubbe dolgularından bu tipin baştan beri konut hamamlarında geliştiği bellidir. Kükürtlü kaplıcada yarı kubbeli soğukluktan çapraz tonozlu ılıklığa ve halvetsiz sıra kurnalı sıcaklığa geçilir. İnönü Sadık Bey, Bozüyük Kasım Paşa Hamamları'nın yanı sıra bu tip Boğaziçi yalalarının bahçelerindeki hamamlarda da görülür.

Type E: Looks like Type C. This scheme opening to the caldarium hall with two halvents next to each other is used in small mansion baths and in the women's section of twin marketplace baths with central layout. Examples are the women's sections of İbrahim Paşa, Izmit Mustafa Paşa, Bursa At Pazarı, Gebze Menzilhane, Bursa Çakır, Kale, Kaygan, Yıldırım, Yenişehir Çifte Hamam and numerous neighborhood baths.

Type F: The examples of this type of small bath with square caldariums and domed chambers are not found in the marketplace baths of Istanbul. From the very rich dome fills of İznik İsmail Bey Bath from 14th century, it can be said that this type had developed in residential baths since the beginning. In sulfur bath, one accesses the tepidarium with diagonal vault from the semi-domed cold chamber into the caldarium with tubs in rows without halvents. This type appears in the baths in the gardens of yalıs (waterside residences) alongside of İnönü Sadık Bey and Bozüyük Kasım Paşa Baths.

Le Barbier, Türk Hamamı
Le Barbier, Turkish Bath

Saray Hamamları

Soyunmalık, ılklik ve sıcaklıkların birer mekan halinde toplandığı bu özel hamam tipi, Edirne, Topkapı, Dolmabahçe, Beylerbeyi gibi sarayların hamamlarında da görülür. Edirne Sarayı Kum Kasrı Hamamı, Topkapı Sarayı Hasoda, Baltacılar, Harem ağaları, Kızlarağası, Şehzadegan (I. Selim Kulesi), Hastane hamamları ait oldukları daire içinde kalan küçük, Barok dekorlu hamamlarıdır. Harem Cariyeler hamamı ile Hünkar hamamları ise orta çapta örneklerdir. Bitişik nizam Harem düzene sığışan bu hamamlar içinde cariyelerin hamamı, klasik ve ocaklı kubbeli camekanın yanında tek eksenden gelişen tonozlu 3 birimli ılklik gerisinde sıralanan Barok kabartmalı kurna ve korkuluklu sıcaklık birimlerine sahiptir. Resmi yaşamı törensel bir protokole indirgenen sultanların Dolmabahçe Sarayı'nda kullandıkları İç Mabeyn/Hususi Daire bölümünde Muayede Salonu yanındaki terasa pencerelerle ve külhan bacasıyla açılan Hünkar Hamamı, saray hamamlarının en zengin örneğidir. Mimari perspektifli bir ayna tonozla örtülen soyunmalığın yanında içe geçişli ılklik ve sıcaklık, Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın hediyesi damarlı saydam mermer kaplamalıdır.

Palace Baths

This type of special bath where dressing rooms, tepidariums and caldariums are collected into a single space appears in the baths of palaces like Edirne, Topkapı, Dolmabahçe and Beylerbeyi. Edirne Palace Kum Kasrı Bath, Topkapı Palace Hasoda, Baltacılar, Harem ağaları, Kızlarağası, Şehzadegan (Selim I Tower) and Hastane Baths are small baroque style baths contained in the suite they belong to. Harem Cariyeler bath and Hünkar Bath are medium-size specimens. Cariye bath, among these baths squeezed in the adjoining harem pattern has baroque relieved tub and bariered caldarium units lying behind the 3-unit tepidarium extending from a single axis next to the classical domed glass case with furnace. Hünkar Bath, opening to the terrace next to Muayede Hall in the private chamber section used by Sultans whose official lives were reduced to a ritual based protocol in Dolmabahçe Palace with windows and stokehole chamber is the richest specimen of palace baths. Beside the dressing chamber covered by a mirror vault with architectural perspective, the tepidarium and caldarium accessible from each other are lined with veined transparent marble, gift of Kavalalı Mehmet Ali Paşa.

Dolmabahçe Sarayı, Hünkar Hamamı
Dolmabahçe Palace, Hünkar Bath

Hamam Gelenekleri

Hamamlarda sosyal hayatı sınırlanmış olan kadınlar gün boyunca kalırlardı. Önceden hamama haber verilerek sabun, kese, tas, peştamal, havlu, tarak, iç çamaşırı ve nalın gibi hamam gereçlerini içeren bohçalar halayıkların başları üzerinde taşınarak hamama yollanırdı. Mahalle çevresinde Roma dönemindeki gibi sosyal statü gösterisine dönünen hamam takımları zengin kesimlerde ipek, altın, gümüşten yapılır ve ayrıca yemek de yenirdi. Dans ve sohbet edilir, görücü usulüyle kız beğenilir, cuma günü düğünden önceki salı günü gelin yıkanır, göbek taşının çevresinde dolaştırılır ve kurnaya mücevherler konur. Gelinin başından sikke saçılırdı. Görevli cariyeleri olan hamamlarda yıkayıcı kadınlara natır, erkekklere tellak denir, kırılı suyla temas etmemek için yüksek ökçeli tahta, gümüş işlemeli nalınlar kadınlar, takunyalar erkekler tarafından kullanılırdı.

Bath Traditions

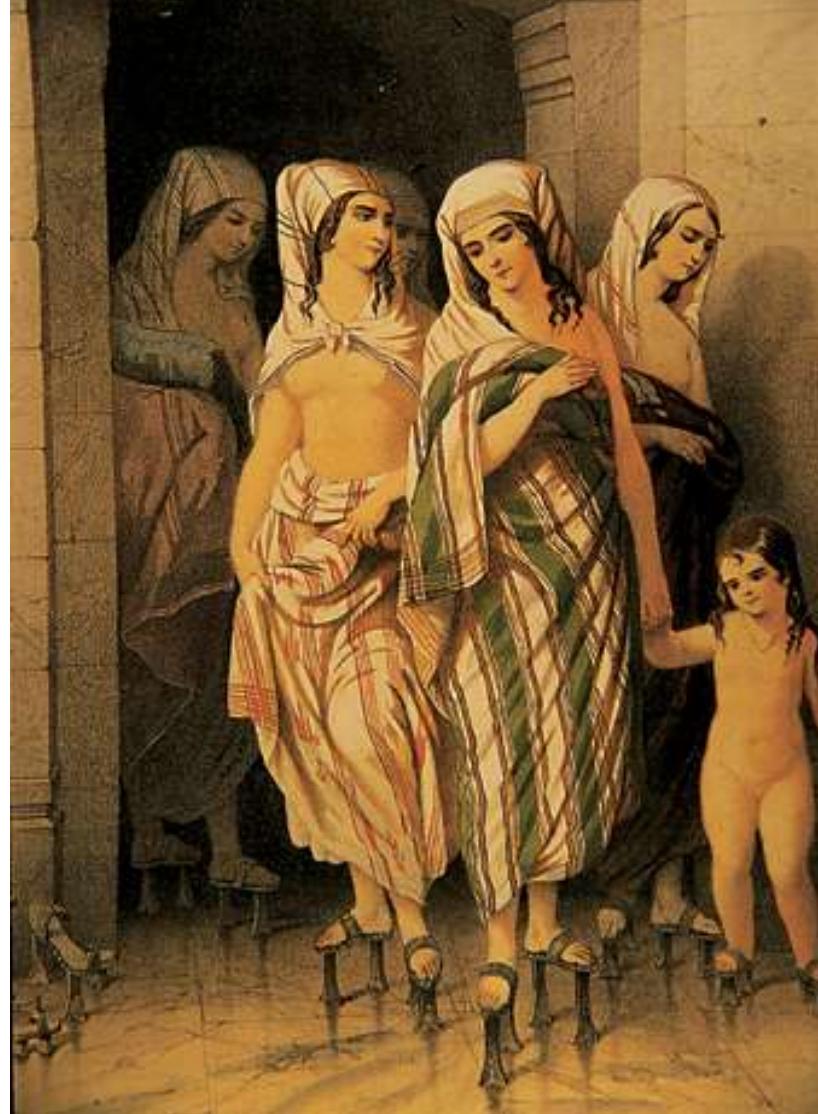
Women, whose social lives were restricted, stayed all day long in baths. The bath was notified in advance and bundles containing bathroom equipment like soap, bath gloves, bowls, body towels, towels, combs, underwear and clogs were sent to the bath carried on top of the heads of servants. Bathroom sets, transformed into a display of social status in the neighborhood like in Roman period, were made of silk, gold and silver in upper classes and also food was eaten. People used to dance and chat, would choose brides under the go-between system; the bride would bathe on Tuesday before the wedding on Friday, she would take a tour around the central slab and jewels would be placed in the tub and cold coins would be thrown over the head of the bride. In baths with dedicated servants, women washers would be called natır and men would be called tellak and high heeled wooden, silver, embroidered clogs would be used by women and clogs called takunya would be used by men to ensure that one did not come into contact with dirty water.

Sedef Nalınlar, 19. yüzyıl
Mother of Pearl Clogs

İstanbul ve Taşra Hamamları

Roma'da 800, Osmanlı İstanbul'u'nda yüzlerce çarşı ve binlerce hususi hamamın varlığı düşünülürse yikanmaya verilen önem anlaşılır. Bir kaplıca kenti olan Bursa ve çevresinde ilk Osmanlı hamamlarından itibaren birçok mahalle hamamı hala kullanılır. I.Murat'ın yenilediği eski kaplıca Bizans döneminden kalma, Kanuni'nin Rüstem Paşa aracılığıyla Mimar Sinan'a yaptırdığı Yeni Kaplıca sır altına çok renkli boyamanın başladığı Şam grubu çini kaplıdır. Erken dönemin bir hamamı da 1826 yılında Vak'a-i Hayriye ile ortadan kaldırılan Acemioğlanlar ocağının hamamıdır. Tarihin en büyük merkezi mekan mimarı olan Sinan'ın sanatında ise hamamların özel bir yeri vardır. Büyük, ferah, külliye içinde veya tek olarak kompozisyon ustalığına işaret eden Sinan'ın hamamları, camilerin karizmatik tasarımlarından geri kalmaz. Barbaros Hayreddin Paşa'nın Zeyrek'teki hamamı çinileriyle ünlüdür.

Rogier, Kadınlar Hamamı, 19. yüzyıl
Rogier, Women's Bath, 19th Century

Istanbul and Provincial Baths

The significance attributed to bathing can be understood from the existence of 800 baths in Rome and hundreds of marketplace and thousands of private baths in Istanbul of the Ottomans. In Bursa, which is a spa city, and its vicinity, many neighborhood baths starting with first Ottoman baths are still in use. The old spa renovated by Murat I is from the Byzantine Period and the new spa, commissioned to Mimar Sinan through Rüstem Pasha by Suleiman the Magnificent, is lined with Damascus group tiles with which underglaze multi-color dyeing has started. Another bath from the early period is the bath of the Acemioğlanlar Janissary Corps Unit abolished in 1826 by Vak'a-i Hayriye (Blest Event). Baths hold a special place in the art of Sinan who is the greatest central space architects in history. Sinan's baths, which are large, spacious, pointing out to mastery of composition either as part of a complex or individually, do not lack the charismatic designs of mosques. Barbaros Hayreddin Pasha's bath in Zeyrek is famed for its tiles.

Asur Ticaret Kolonileri Devri'nden Kalan Banyo Kabı
Bath Bowl from Assyrian Trade Colonies Period

Sanatta Hamam

18.yüzyıl sonlarından itibaren artık çarşı hamamları yapılmaz. Bunun nedeni, çağdaş dönemlerde kentlerin su tesisatının modernize edilmesi ve basınçlı suyun evlere ulaştırılmasıdır. Yine de mahalle ölçüğünde ufak hamamlar yapılmaya ve büyük çarşı hamamları kullanılmaya devam etti. Ancak birçok hamamın işlevini ve camekan mekanlarını kaybederek yıkıldığı görüldürken günümüze kalan çarşı hamamları yıkanmak ve turistik amaçlarla kullanılır.

Türk Hamamı kavramı batılılığın zihninde ve yaştısında Türk Kahvesi gibi konfor ve keyfin adı olarak yazıldı, hayal edildi ve hatta 19.yüzyıldan itibaren Avrupa kentlerinde yapılan sauna, solaryum, otel, hamam ve lokanta birimleriyle Roma-Türk hamamı sitelerine dönüştü, Viyana ve Paris'te olduğu gibi.

Türk resmine figürü getiren Osman Hamdi Bey'in oryantalist üslupta çalışmaları dahil, figürü Cumhuriyet resmine kadar nü olarak kullanamayan çağdaş Türk sanatında hamam, bir tema olarak yoktur. Batılıların aksine geleneksel yaşanti kalıplarını ve toplumsal disiplini bilen Türk sanatçısı hamamı sadece yıkanma mekanı halinde değerlendirmiştir, sanatsal fantezileri başka mekanlarda aramıştır. İlk bienallerden biri kapsamında, günümüz sanatçlarının hamam konusunu işledikleri sergi Haseki Hamamı'nda birkaç sene önce açılmıştır. Roma ve Osmanlı uygarlıklarının Akdeniz havzasında oluşturdukları görkemli yaşantının tanıkları olan hamamlar, merkezi tasarımlarıyla da işlev ve ideallerin en canlı sembolleridir.

Baths in Art

Marketplace baths were not built starting with late 18th century. This was because the water system was modernized in cities in contemporary times and pressurized water was delivered to homes. Still, small baths continued to be built at neighborhood scale and major marketplace baths continued to be used. Yet, as it was observed that many baths lost their functionalities and were demolished; the marketplace baths, which survived until the present, are used for bathing and for touristic purposes.

The concept of the Turkish bath was written and imagined in the mind and life of the Westerner as the name of comfort and pleasure just like Turkish Coffee and in fact, starting with 19th century, it turned into Roman-Turkish bath sites with sauna, solarium, hotel, bath and restaurant units in European cities like Vienna and Paris.

In the contemporary Turkish art, which could not use the figure as nude until art in the Republic period, including the orientalist style works of Osman Hamdi Bey who introduced figure into Turkish art, bath is non-existent as a theme. In contrast to the Westerners, the Turkish artist who knew the traditional life patterns and social discipline, has seen the bath only as a place of bathing and has looked for artistic fantasies in other spaces. As part of one of the first biennales, the show in which contemporary artists addressed the theme of baths was opened a few years ago in Haseki Bath. Baths, which are the witnesses of the elegant life built by Roman and Ottoman civilizations in the Mediterranean basin, are the most vivid symbols of functions and ideals with their central designs.

Kaynakça / Bibliography

- Akurgal E., Anadolu Uygarlıkları, İstanbul 1990
- And M., Batı Uygarlığında Türk Hamamı'nın Yeri, Tombak, No.1, p. 21-26.
- Aru, K. A., Türk Hamamları Etüdü, İstanbul 1949
- Ayverdi, E. H., Avrupa'da Osmanlı Mimari Eserleri, V.1, İstanbul
- Cingöz M., Hamam Gelenekleri (article) Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, İstanbul 1994, V.3, p. 536-537
- Esemenli D., Osmanlı Sarayı ve Dolmabahçe, İstanbul 2003
- Eyice S., Hamamlar (article) Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, İstanbul 1994, V.3, p. 537-542.
- Lierati A.M., Bourbon F., Rome, London 2001

İndirgen Atmosferde Sanatsal Araştırmalar

Canlıların çoğu, yeryüzünde çeşitli gazlardan oluşan atmosferik bir ortam içinde yaşar. İnsanlar, hayvanlar ve bitkiler gibi yeryüzü oluşturan elementler de atmosferi oluşturan gazlara duyarlıdır. Memelilerin solunumundaki en önemli atmosferik öğe olan oksijen, aynı zamanda seramikte kullanılan toprak hammaddelerinin çoğu için de önemli bir elementtir. Atmosferde oksijenin yalnızca $1/1000$ 'i gaz formunda bulunur. Geri kalan kısmı ise, kaya bileşiklerinde, suda ve organik maddelerde kararlı bir biçimde yer alır.

Seramik hammaddeleri için oksijenin rolü pişirim aşamasında da önemli bir yer tutar. Çamur ve sıç, seramik fırınında isının etkisiyle çeşitli değişimlere uğrar. Bu değişimler sırasıyla şöyledir: Bileşiklerin ayrışmasıyla gaz çıkıştı meydana gelir. (Bünyeden H₂O ve CO ayrılır). Bu arada bazı kimyasallar erir ve soğuma sırasında ürünü sertleştirten ya da kristalleri oluşturan bağlayıcıları ya da yeni bileşikleri oluştururlar. Tüm bu değişimler, bünyenin kompozisyonuna, pişirimde ulaşılan sıcaklığı ve pişirim hızı gibi etkenlere bağlı olarak pişirim işlemlerinde değişmez aşamalardır. Pişirim işleminde önemli bir başka etken ise pişirimin gerçekleştiği fırın ortamındaki gazlı atmosferin yapısıdır. Fırın atmosferinin niteliği, pişirilecek ürünün cinsine göre amaçlanan renk, gözeneklilik, elektriksel ve mekanik özelliklerini sağlamak açısından belirleyicidir. Fırın atmosferi indirgen (redüktif), oksidasyonlu ve nötr olmak üzere oksijenin ortamdaki oranına göre değişir. Fırın atmosferinde yakıtın tamamen yanması için gerekli oksijen miktarı girişinin sağlandığı ortama oksidasyonlu ortam denir. Oksijen girişinin sınırlandığı atmosfer ise indirgendir.

Araş. Gör. Feyza Çakır **Özgündoğdu**

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Anabilim Dalı, Samsun

Research Assistant Feyza Çakır **Özgündoğdu**

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Anabilim Dalı, Samsun

Artistic Researchs
in Reductive
Atmosphere

Most live organisms live in an atmospheric environment on the earth, comprising various gases. The elements forming the earth are sensitive to gases comprising the atmosphere just like people, animal and plants. Oxygen, which is the most important atmospheric element in respiration of mammals, is also a very significant element for most earth raw materials used in ceramics. Only $1/1000$ of oxygen is found in gas state in the atmosphere. The remaining portion is found in stable form in rock compounds, water and organic matter.

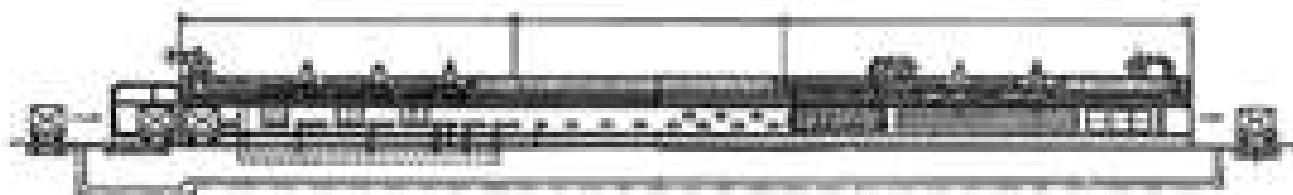
The role of oxygen for ceramic raw materials has a significant place in the stage of firing as well. Clay and glaze go through various transformations by the effect of temperature in the ceramic kiln. These transformations are sequentially as follows: Gas emission occurs upon separation of compounds (H₂O and CO are separated from the body). In the meantime, certain chemicals dissolve, forming either the binders or new compounds, hardening the product or forming crystals during cooling. All these transformations are unchanging stages in firing processes based on factors like temperature reached in firing and speed of firing. Another significant factor in the firing process is the composition of the gaseous atmosphere in the medium of the kiln where firing takes place. The nature of the kiln atmosphere is a defining element for meeting the color, porosity and electrical and mechanical properties sought depending on the type of the product to be fired. The kiln atmosphere changes based on the ratio of oxygen in the medium as reductive, oxidizing or neutral. A medium where the amount of oxygen required for full combustion of the fuel in the kiln atmosphere is called an oxidizing environment. An atmosphere, where oxygen input is limited, is reductive.

İndirgen ortamındaki alev uzun, yavaş yayılan, kırmızı renkli ve dumanlı bir görünüş ve karakterdedir. Ortamda CO ve diğer yanmamış gaz bileşimindeki öğeler bulunur. Yanmanın karakteri fırın atmosferindeki yanmış gazların kimyasal analizi ile saptanır. Üretilen malzemenin boyutu ne kadar büyük ve et kalınlığı ne kadar fazla ise, ısı derecesinin ve indirgen ortamın yapısının kontrollü olması o kadar önem kazanır. İndirgen pişirimin amacı, doğadaki hammaddelerin içinde en fazla bulunan Fe₂O₃'ı oksidasyonlu ortamda bünyede yarattığı sarı-pembe rengi ortadan kaldırmak üzere, Fe₂O₃'ın değerliliğini, FeO' e düşürmektir. FeO silikatlar içinde açık mavi-yeşil renk vererek, porselen bünyede istenen beyazlığın kazandırılmasına yardımcı olur. İndirgen pişirim aynı zamanda çamurdaki alkalilerin davranışını da etkileyerek, çamurun pekişmesini ve gözeneklerin kapanmasını kolaylaştırır.

Sanayide farklı ürün türlerinin pişiriminde kullanılan indirgen pişirim, Çanakkale Seramik İzolatör Fabrikası'nda tünel fırnlarda elektroporselen ürün pişirimlerinde de kullanılmaktadır. Tünel fırnlarda pişirim işlemi, sabit ateş bölgelerinden belirli bir hızda geçen vagonlar ile gerçekleştirilir. Düz bir kanal halinde uzanan tünel fırnlarda, periyodik aralıklarla yüklenip tünele giren vagonlar birbirlerini hareketlendirerek sırasıyla ön ısıtma, ateş ve soğuma bölgelerinden geçerler.

The flame in a reductive environment is long, spreads slowly, has a red colored and smoky appearance and character. The environment contains CO and other elements in an unburned gas compound. The character of combustion is determined by a chemical analysis of combusted gases in the kiln atmosphere. The higher the dimension and wall thickness of the produced material, the more significant is that the temperature and the composition of the reductive environment is controlled. The purpose of reductive firing is to bring the valence of Fe₂O₃ to FeO, to eliminate the yellow-pink color created by Fe₂O₃, which is the most abundant raw material in nature in the body in an oxidizing environment. FeO helps the porcelain body to gain the desired whiteness by producing a light blue-green color in silicates. Oxidizing firing also facilitates the compaction of clay and closing of the pores by affecting the behavior of the alkali substances inside the clay.

The oxidizing firing used in the firing of various types of products in the industry is also employed in the firing of electro-porcelainware in tunnel kilns in Çanakkale Seramik Insulator Plant. In tunnel kilns, the firing process is achieved by cars going through a fixed firing area at a certain speed. In tunnel kilns extending in the form of a straight channel, the cars loaded and entering the tunnel at period intervals go through pre-heating, firing and cooling zones sequentially by activating each other.

Resim 1: Tünel fırının boyuna kesiti [Arcasoy 1983: 99]
Picture 1: Longitudinal Cross-Section of Tunnel Kiln [Arcasoy 1983: 99]

Tornalarda biçimlendirilen elektroporselen ürünler, kurutma odalarına alındıktan sonra, sıcak hava jetleri ile bünyelerindeki nemden tamamen uzaklaşır. Daha sonra sırlanan ürünler et kalınlıklarına ve boyutlarına bağlı olarak, uygun sürede pişirim yapan fırnlara yüklenirler.

Standart ürünlerin tamamen sırlanarak pişirilmesi nedeni ile indirgen pişirimin çamur üzerindeki renk etkileri görünür değildir. Estetik amaçlar doğrultusunda yapılan incelemelerde ise, bu pişirimin bünyede yarattığı özgün doku ve renk sonuçları ile karşılaşılmıştır. Fotoğraflarda görülen çalışmaların pişirimleri, Çanakkale Seramik İzolatör Fabrikası'ndaki 10 no'lu tünel fırında gerçekleştirilmiştir.

Electro-porcelainware shaped in lathes fully lose the moisture in their bodies under the hot air jets, after being taken in the hydration chambers. The products, which are subsequently glazed, are loaded into kilns which provide appropriate firing depending on their wall thicknesses or dimensions.

As standard products are fired fully glazed, the color effects of oxidizing firing on clay are undetectable. However, in aesthetically motivated analyses, specific texture and color effects created in the body by this firing have been detected. The firings of the works seen in the photographs have been undertaken in tunnel kiln no. 10 in Çanakkale Seramik Insulator Plant.

Resim 2: "Ev" 12 x 13 x 21 cm 2003
Picture 2: "House" 12 x 13 x 21 cm 2003

10 no' lu fırının uzunluğu 105 m.' dir. Tünel içi 52 vagon alabilen bu fırında soğuktan soğuya pişirme süresi 50 saatdir. Vagonlar yaklaşık 58 dakikada bir tünel fırına alınmaktadır. Tünel fırın 5 ayrı bölümden oluşur:

- 1- Ön ısıtma bölgesi.
- 2- Oksidasyon bölgesi.
- 3- Redüksiyon bölgesi: 1000 °C' den sonra redüksiyon başlatılır. Oksijen girişi sınırlanılarak ortamdaki CO, yaklaşık % 2-5 'e düşürülür.
- 4- Nötr ortam bölgesi: Bu aşamada atmosfer nötral yapıda ya da çok az redüktifdir. Bu ortam yaklaşık 1250 °C' den 1350 °C' ye dek devam eder. Böylece tamamıyla eriyen feldspat camlaşır ve kuvarsı da bünyeye çekerek eritir.
- 5- Soğutma bölgesi: Bu bölge aynı zamanda yavaş, normal ve hızlı soğutma aralıkları içerir.

Bu fabrikadaki tünel fırnlarda ürünler doğalgaz kullanılarak (açık alev) direkt ısıtma ile pişirilmektedir. Isı kontrolleri seger konileri ile yapılmaktadır. Pişirimler 12 SK' da (1350 °C) yapılır. Bu nedenle pişirimin sağlığı gerçeğleşmesi için kalın ürünler, uzun fırnlarda daha yavaş olarak pişer.

Tünel fırında pişirilecek olan sanatsal çalışmalar, elektroporselen döküm çamuru ile biçimlendirildikleri için, standart ürünlerden çok daha ince bir et kalınlığına sahip olmuşlardır. Bu incelik ve çalışmaların biçiminden dolayı pişirimde kolayca deform olabilecek uygulamalar direkt olarak fırın rafına yerleştirilmemişlerdir. Bu ince uygulamaların 1350 °C' de yapılarını koruyarak pişmelerini sağlamak üzere, çalışmaların iç ve dış boşluklarını desteleyerek pişirme arayışı, sonuça bu biçimleri sagarlar içinde alüminyum oksit'e gömerek pişirme çözümüne ulaştırmıştır.

Yüksek oranda grog katkısı ile refrakter kilden üretilmiş sagarların kalınlıkları, 20 mm kadar ve biçimleri dairesel, oval ya da köşeli yapıda olabilmektedir. Alevli pişirimde ürünü alevden koruyarak pişme olanağı sağlayan bu koruyucu haznelerin tarihçesi Uzakdoğu'daki geleneksel porselen fırnlarına kadar uzamaktadır. Sagarlar, 1930'ların ortalarına kadar Avrupa' da sofra porseleni endüstrisinde bazı özel ürünlerin pişiriminde deform olmasını önlemek amacıyla kullanılmıştır. Alüminyum oksit' e gömülü ürünler, birbiri üzerine yerleştirilmiş sagarlar içinde pişirilmekte idi. Ancak bu pişirim türü fırın içinde yer kaybına yol açtığı ve ısıtma ve soğutma işlemleri nedeniyle zaman ve enerji tüketimini artırdığı için maliyetin artmasına neden oluyordu. Teknolojinin gelişimi ile çok daha işlevsel olan fırın kasetlerinin kullanılmaya başlanmasıyla sagarların kullanımı ortadan kalkmıştır.

Sagalar günümüzde sanatsal uygulamalarda bünye üzerinde farklı karbon lekelerinin oluşumunu sağlayan özel uygulamalar doğrultusunda kullanılabilmektedir (Bkz. Genç, Başkıran 2003).

Tünel fırnlarda yapılan uygulamalarda, belirli bir seviyeye kadar alüminyum oksit ile doldurulmuş sagarlara yerleştirilen çalışmaların iç boşlukları da bu oksit ile doldurulmuştur. Böylece biçimlerin iç ve dış yüzeyleri deformasyon olasılığına karşı desteklenmiştir. İzolatör Fabrikasında kullanılan sırların seramik boyalarının kalsinasyonu için kullanılan bu sagarlar, tünel fırında sağlıklı bir pişirim sağlamıştır.

The length of kiln no. 10 is 105 m. The firing time from cold state to cold state in this kiln, which can take in 52 cars in the tunnel, is 50 hours. The cars are taken into the tunnel kiln approximately every 58 minutes. The tunnel kiln comprises 5 different chambers:

- 1- Preheating zone
- 2- Oxidizing zone
- 3- Reduction is started after 1000 °C. CO in the environment is dropped to approximately 2-5 % by restricting the oxygen input.
- 4- Neutral environment zone: In this phase, the atmosphere is either neutral or very slightly reductive. This environment lasts approximately from 1250 °C up to 1350 °C. Thus, the feldspar, which is fully molten, classifies and also melts quartz by taking it into the body.
- 5- Cooling zone: This zone also contains slow, normal and rapid cooling ranges.

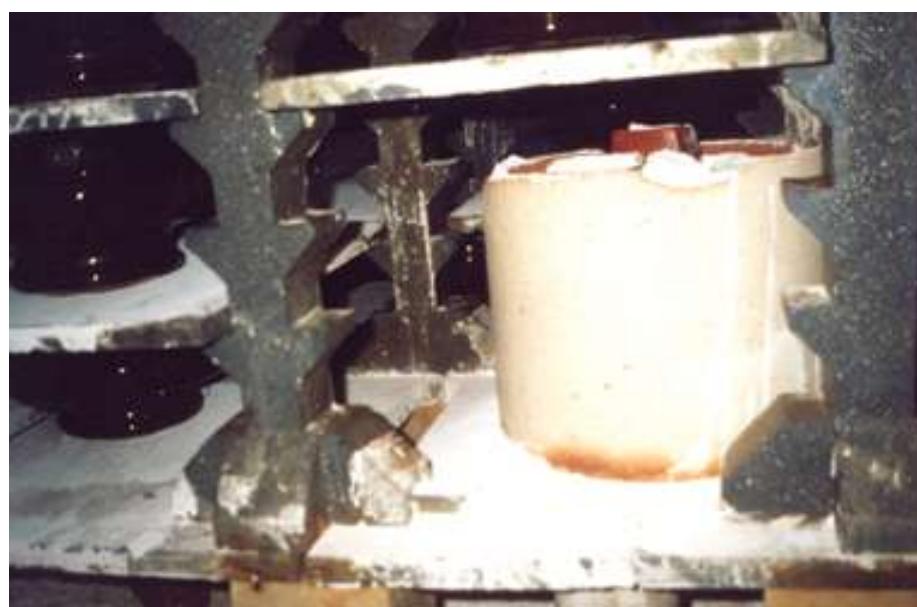
In the tunnel kilns in this plant, the products are fired through direct heating, using natural gas (open flame). Temperature control is achieved through sagar cones. The firings are carried out at 12 SK (1350 °C). Therefore, thid slender products are fired more slowly in long kilns to allow healthy firing.

Artistic works to be fired in a tunnel kiln have a lot thinner wall thickness than standard products as they are shaped by electro-porcelain casting clay. Due to this slenderness and types of works, applications which are easily deformable in firing are not placed directly on kiln shelves. The search for firing such works supporting their interior and exterior spaces to allow them to be fired at 1350 °C, preserving their shapes, have led to the solution of firing such forms burying them in aluminum oxide is sagars.

The thicknesses of the sagars made of refractory clay, to which a high proportion of grog is added, may vary up to 20 mm and their shapes may be circular, oval or rectangular. The history of these protective tanks, allowing firing, protecting the product from the flame in flamed firings, goes back to the traditional porcelain kilns in the Far East. Sagars were used until mid-1930s to prevent the deformation of certain special products during firing in the tableware porcelain industry in Europe. Products embedded in aluminum oxide were fired inside sagars placed upon each other. However, since this type of firing caused loss of space inside the kiln and increased the consumption of time and energy due to heating and cooling processes, it was leading to an increase in cost. Use of sagars has been eliminated as kiln trays which are more functional have started to be used as technology advanced.

At the present, sagars may be used for special applications, allowing different carbon spots to be created on the body in artistic applications (See Genç, Başkıran 2003).

In the applications carried out in tunnel kilns, the interior voids of the works placed in sagars filled with aluminum oxide up to a certain level are also filled with such oxides. This allows the interior and exteriors of the forms to be supported against any potential deformation. These sagars used for the calcination of the ceramic paints of the glazed used in the insulator plant have allowed a healthy firing to be achieved in the tunnel kilns.

Resim 3: Tünel fırın vagonuna yerleştirilmiş sagar
Picture 3: Sagar placed in tunnel kiln car

Büçimler üzerinde oluşan renk değerleri, izleyicinin deneyimleri ve gözlemleri doğrultusunda çeşitli çağrışmalar sağlarmaktadır: Turuncu ve kırmızı rengin tonları, çalışmaların piştiği ortama dair mecazi izler sunar. Fırın ortamının kızılılığı ve lekesi çalışmalarında sembolik olarak yansımaya devam eder.

The color values created on forms allow various associations depending on the experiences and observations of the viewer. The shades of orange and red offer metaphorical traces regarding the medium the works are fired in. The redness and the spot of the kiln environment continue to be reflected symbolically on the works.

Tünel fırında pişirilen uygulamalarda ulaşılan renk sonuçları sarı ve turuncudan kırmızıya kadar farklı lekeler meydana gelmiştir. Pişirimin sunduğu özgün lekeler, yalın biçimler üzerinde ve düz yüzeylerde çok daha görünür olduğu için, tasarlanan kompozisyonlarda geometrik yapılar kullanılmıştır. Piramidal yapıda çalışma esin kaynağını mimari yapı biçimleri ve elemanları oluşturur. Külesel yapı, biçimler üzerinde pencerelerle bölünür. Bu şekilde biçimin iç boşluğununa ve iç boşluktaki lekelere dikkat çekilmek istenir.

In terms of the color results attained in applications fired in tunnel kilns, different spots varying from yellow and orange to red were derived. The original spots produced by firing are much more visible on plain forms and straight surfaces; therefore, geometrical structures have been used in the designed compositions. Architectural structural forms and elements form the inspiration of the works in pyramid shape. The mass body is divided by windows on shapes. This is because one wants the inner space of the form and the spots in the inner space to be underscored.

Resim 4: Porselen Form,
27 x 13 x 12 cm, 2003
Picture 4: Porcelain Form,
27 x 13 x 12 cm, 2003

Resim 5: Modüler Düzenleme,
23 x 14 x 11 cm, 2003.
Picture 3: Modular Arrangement,
23 x 14 x 11 cm, 2003.

Resim 6-7: Porselen Form, 25 x 13 x 10 cm, 2003.
Picture 6-7: Porcelain Form, 25 x 13 x 10 cm, 2003.

Kaynakça / Bibliography

Arcasoy, Ateş "Seramik Teknolojisi" Marmara University Publications. No: 477, 1983, İstanbul.

Genç, Soner, Başkiran, Hasan "Sagar Pişirimi Seramiklerde Duman Ve Alev İle Resimsel Arayışlar" Seramik Federation Magazine, Ceramic Turkey, No: 2, 2003, İstanbul.

Rhodes, Daniel "Clay And Glazes For The Potter" Chilton Book Company, 1973.

Rado, Paul "An Introduction To The Technology Of Pottery", Pergamon Press, 1988.

Sümer, Güner "Seramik Fırınları", Anadolu University, Ffa Publications 2002, Eskişehir.

EYLÜL / September 2005**5. ULUSLARARASI SERAMİK, CAM VE TEKNOLOJİLERİ FUARI**

01-04 Eylül 2005, İstanbul, Dünya Ticaret Merkezi
www.seramiktek.com

18. ULUSLARARASI YAPI 2005 ANKARA FUARI

21-25 Eylül 2005, Ankara, Altınpark Expo Centre
www.yem.net

CERSAIE

(Ceramic tiles and bathroom furnishing)

Annual: Bologna (Italy)- September 27/ October 1, 2005
www.cersaie.it

EKİM / October 2005**III. ULUSLARARASI KATILIMLI SERAMİK, CAM, EMAYE, SIR VE BOYA SEMİNERİ**

17-19 Ekim 2005, Eskişehir
www.ser-es2005.com

EUCECO / ULUSLARARASI SERAMİK BİENALİ

Euceco@karemeas.com
www.euceco.gr

**ULUSLARARASI SERAMİK YARIŞMASI
(TEKÇİÇEK VAZOSU)**

Carouge Şehri Ödülü 2005
www.carouge.ch
www.ceramique.com

KASIM / November 2005**BATIMAT**
(Building materials, interior decoration)

Biennial: Paris (France) – November 7-12, 2005
www.batimat.com

INTERNATIONAL TILE AND STONE SHOW
(Ceramic tiles, natural stone and related machinery)

Annual: Las Vegas (USA) – November 11/13, 2005
www.internationaltileandstonesshow.com

THE BIG 5 SHOW
(Building, construction, bathroom, ceramics)
Annual: Dubai (U.A.E.)- November 16/20, 2005
www.dmgdubai.com**FLOORING RUSSIA**
(Ceramic tiles and other covering materials)
Annual: Moscow (Russia)- November 23/25, 2005
www.flooringrussia.com